

Συγχρονες Μεθοδολογίες και εργαλεία για την κοινωνική συμμετοχή

Οδηγός

Σύγχρονες μεθοδολογίες και εργαλεία για την κοινωνική συμμετοχή

Οδηγός

Citizens in Power (Άννα Κυριάκου)

IASIS (Έλλη Νικολακοπούλου, Θάνος Λουλής)

LogoPsyCom (Grytē Kuliešiūtė-Pirlot, Laura Nieto Cuervo)

Θέατρο ZID (Giulia Frezza, Karolina Spaic)

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	5
1. Τι είναι η κοινοτική συμμετοχή	6
2. Σχέδιο δράσης για την κοινοτική συμμετοχή	19
BHMA 1: Προσδιορισμός του σκοπού	19
2.1.1 Ανάλυση του πλαισίου - Προσδιορισμός των αναγκών	20
2.1.2 Η επιλογή του σκοπού σας	34
2.1.3 Προσδιορισμός των ομάδων-στόχων	38
2.1.4 Επιθυμητά αποτελέσματα, φιλοδοξίες	40
BHMA 2: Κατανομή ρόλων	46
2.2.1 Προσδιορίστε τους πόρους/τα άτομα που απαιτούνται για την εφαρμογή του σχεδίου σας	46
2.2.2 Καθορισμός των Χρηστών και των Δικαιούχων των δραστηριοτήτων	55
2.2.3 Προσδιορισμός των συμβούλων του έργου, των υπευθύνων διαχείρισης του έργου, της λήψης αποφάσεων καθώς και των υπευθύνων διάδοσης των αποτελεσμάτων του έργου.	59
BHMA 3: Πώς να εντοπίσετε και να επικοινωνήσετε με τα ενδιαφερόμενα μέρη;	67
2.3.1 Προσδιορισμός των υφιστάμενων ή/και των δυνητικών ενδιαφερόμενων μερών	67
2.3.2 Προσδιορισμός των μέσων επικοινωνίας που χρησιμοποιούν ενδιαφερόμενα μέρη / ομάδες και ποιες ελλείψεις μπορεί να παρουσιάζουν στη χρήση των εν λόγω μέσων	72
2.3.3 Εντοπισμός των πτυχών που χρήζουν βελτίωσης στις υπάρχουσες δράσεις ή/και λήψη αποφάσεων για τις δράσεις που πρέπει να προωθηθούν	73
2.3.4 Σχέδιο για τη διασφάλιση της επίτευξης των στόχων όλων των ενδιαφερόμενων μερών	76
BHMA 4: Αξιολόγηση των δράσεων και περαιτέρω δραστηριότητες	81
2.4.1 Δημιουργία ενός εργαλείου για την παρακολούθηση των δράσεων και του αντίκτυπου του έργου	81
2.4.2 Αξιολόγηση περαιτέρω δράσεων και πιθανών βελτιώσεων	87
ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	91
EUROTHON – European Hackathon: διαμορφώνοντας τις ιδέες των νέων για το μέλλον της Ευρώπης (Πρόγραμμα ERASMUS+)	91
YOUth workers PROMoting MEtal health (YOUNPROME)	96

STUN - Social Transitory Use Network	103
Growing Together (Πρόγραμμα Erasmus+)	109
Ανάπτυξη Κοινωνικών Υποδομών Μικρής Γειτονίας (Small Neighborhood Social Infrastructure/SNSI)	118
Youth Power (UNDP Cyprus)	123
YOUROTRIP (KA3 – A Youth Roundtrip to support Policy Reform)	127
Youthtainability	132
Godigital: Ψηφιακά εργαλεία για τη διαχείριση του άγχους και την πρόληψη της επαγγελματικής εξουθένωσης	141
Fate: Future Academy on Tour in Europe	151
Bridging the world	157
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	164
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	166
Παράρτημα	172

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Για την αντιμετώπιση της αποστασιοποίησης των νέων από το κοινωνικό γίγνεσθαι και των χαμηλών επιπέδων συμμετοχής τους στην κοινωνική και πολιτική ζωή, απαιτείται από αυτούς να αποκτήσουν έναν πιο ενεργό ρόλο συμμετοχής στις κοινότητές τους, να εκτιμήσουν τις αξίες του εθελοντισμού και της ενεργού ιδιότητας του πολίτη, να αναγνωρίσουν τα οφέλη που μπορούν να αποκομίσουν μέσω αυτών καθώς και να επικεντρωθούν στη θετική ανάπτυξη της νεολαίας. Και εδώ έγκειται ακριβώς ο καθοριστικός ρόλος που μπορούν να διαδραματίσουν οι οργανώσεις νεολαίας, οι οποίες πολύ συχνά αναλαμβάνουν την ευθύνη για την υλοποίηση αυτών των στόχων και τη διατήρηση του διαλόγου με τη νεολαία ανοικτή. Αυτό απαιτεί πολλούς πόρους (τόσο ανθρώπινους όσο και οικονομικούς) και την ικανότητα να παρακολουθούμε τις ραγδαίες εξελίξεις της εποχής μας, η οποία μεταβάλλεται διαρκώς. Για να διευκολυνθούν αυτές οι δύσκολες διαδικασίες, το **πρόγραμμα UComE** έχει ως στόχο να παράσχει στις οργανώσεις και στους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας σύγχρονα εργαλεία που θα βοηθήσουν τους νέους να επιστρέψουν στις κοινότητές τους, μέσω της άσκησης της «ενεργούς ιδιότητας του πολίτη» και της «εκπαίδευσης στο πλαίσιο της κοινότητας». Επιδιώκει επίσης να συμβάλει στην καλλιέργεια μιας νοοτροπίας κοινοτικής συμμετοχής, της θετικής ανάπτυξης της νεολαίας και της καινοτομικότητας μεταξύ των νέων.

Αυτός ο οδηγός αποτελεί μια εισαγωγή στις θεωρίες και τις έννοιες της κοινοτικής συμμετοχής, αλλά από την άποψη της νεολαίας, βοηθώντας σας έτσι να καταγράψετε με πρακτικό τρόπο τις ιδέες του έργου σας και να τις επεξεργαστείτε από την αρχή, προκειμένου να δημιουργήσετε ένα σχέδιο δράσης αναφορικά με την κοινοτική συμμετοχή των νέων. Με αυτόν τον τρόπο, θα μάθετε πρώτα να προσδιορίζετε τον σκοπό, το πεδίο εφαρμογής, τους στόχους καθώς και το επίπεδο/βάθος των διαδικασιών συμμετοχής των νέων, καθορίζοντας επίσης τα αναμενόμενα αποτελέσματα του έργου. Περιέχει επίσης πληροφορίες σχετικά με τους ρόλους των διάφορων παραγόντων που εμπλέκονται στο έργο σας: 1) οι χρήστες και δικαιούχοι των δραστηριοτήτων, 2) οι σύμβουλοι έργου, 3) οι υπεύθυνοι διαχείρισης του έργου, 4) οι φορείς λήψης αποφάσεων καθώς και 5) οι υπεύθυνοι υλοποίησης του έργου.

Αυτός ο οδηγός ασχολείται με τα κύρια ζητήματα που απορρέουν από τη συμμετοχή των νέων, έτσι ώστε να μπορεί να εφαρμοστεί τόσο σε μικρής όσο και σε μεγάλης κλίμακας έργα κοινοτικού χαρακτήρα για τη νεολαία.

Ο οδηγός θα σας βοηθήσει να εξετάσετε το φάσμα των συμφερόντων των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των κατοίκων των τοπικών κοινωνιών, των κοινοτήτων που επιδεικνύουν ενδιαφέρον (εθνοτικές, φυλετικές, θρησκευτικές και πολιτιστικές ομάδες) καθώς και των ψηφιακών και εικονικών ομάδων. Αναλύει επίσης τους υφιστάμενους τρόπους εκπροσώπησης των διάφορων ομάδων εντός της κοινότητάς τους, επιτρέποντάς σας επίσης να εντοπίσετε τις ήδη υπάρχουσες μορφές επικοινωνίας και τα κενά που υπάρχουν σε διάφορα επίπεδα (όπως η ψηφιοποίηση, η επικοινωνία, τα κενά και οι παραλείψεις στην πληροφόρηση και τη γνώση). Εν συντομίᾳ, αναλύει τα πρότυπα ποιότητας για μια επιτυχή κοινοτική συμμετοχή.

1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Σήμερα, ζούμε σε έναν ταχύτατα εξελισσόμενο κόσμο ενώ βομβαρδιζόμαστε συνεχώς από έναν τεράστιο όγκο πληροφοριών γύρω μας. Παράλληλα όμως, διαθέτουμε όλα τα μέσα και εργαλεία, με τα οποία μπορούμε να αποκτήσουμε ανά πάσα στιγμή πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές επί 24^{ης} βάσης. Αναπόφευκτα, το γεγονός αυτό επηρεάζει την κοινωνική μας ζωή, τις επιλογές μας, τις προτιμήσεις μας, ακόμη και τις ευκαιρίες μας (ειδικά αν δεν έχουμε πρόσβαση στην πληροφόρηση). Η ροή των πληροφοριών ενθαρρύνει επίσης τον διάλογο, που οδηγεί σε λύσεις προβλημάτων, συμβιβασμούς και συγκεκριμένες δράσεις. Χωρίς πρόσβαση στη γνώση και την πληροφόρηση, υπάρχει ο κίνδυνος να μην ληφθούν πολλές σημαντικές αποφάσεις, έστω και αν αυτές λαμβάνονται σε ατομικό ή κοινοτικό επίπεδο. Όλοι αυτοί οι λόγοι καθιστούν λοιπόν την πληροφόρηση ένα πανίσχυρο μέσο, το οποίο μπορεί να επηρεάσει σημαντικά την καθημερινότητα και τη ρουτίνα μας. Είναι επίσης σημαντικό να κατανοήσουμε ότι η πληροφόρηση μπορεί να λειτουργήσει αμφίδρομα – η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των διαφόρων πηγών δημιουργεί ακόμη ισχυρότερο και μεγαλύτερο αντίκτυπο, επιτρέποντας έτσι την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των διαφόρων μερών.

Ένα από τα δυσκολότερα διλήμματα που αντιμετωπίζουν οι ειδικοί σε θέματα επικοινωνίας είναι το πώς να βοηθήσουν τους ανθρώπους να ασχοληθούν με τις πληροφορίες αυτές. Η απάντηση δεν είναι όμως τόσο απλή - υπάρχουν πολλοί σημαντικοί παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την πληροφόρηση διαφορετικών ομάδων ατόμων, αλλά ένα πράγμα παραμένει σαφές – για να είμαστε σε θέση να λαμβάνουμε τη σωστή πληροφορία, θα πρέπει να γνωρίζουμε επίσης πώς να επικοινωνούμε σωστά (ATSDR, 2011).

Η κοινοτική συμμετοχή βασίζεται κατ' αρχάς στην επικοινωνία – μια συνισταμένη που έχει αντίκτυπο σε πολλούς διαφορετικούς παράγοντες. Η κοινωνία έχει εφαρμόσει το πολυδύναμο μέσο της επικοινωνίας με διάφορους τρόπους – από τη σημαντική επιρροή των ψευδών ειδήσεων και των θεωριών συνωμοσίας που συγκεντρώνουν τεράστιες κοινότητες ενωμένες για έναν σκοπό (όπως τη θεωρία συνωμοσίας QAnon στις Ηνωμένες Πολιτείες) μέχρι και τις σημαντικές πολιτικές αποφάσεις που λαμβάνονται (Brexit). Ο τρόπος με τον οποίο επικοινωνούμε καθώς και οι πληροφορίες

που παρέχουμε πρόθυμα (ή απρόθυμα) έχουν ορισμένα αποτελέσματα και προσεγγίζουν συγκεκριμένα ακροατήρια ή κοινότητες. Αυτό συνεπάγεται ένα πολύ απλό συμπέρασμα – αν αντιμετωπίσετε ένα ζήτημα που είναι σημαντικό για τα μέλη μιας κοινότητας, τότε είναι πολύ πιθανό όχι μόνο να προσελκύσετε την προσοχή τους, αλλά και να μπορέσετε να τους εμπλέξετε στον σκοπό σας (ATSDR, 2011).

Οι αρχές της κοινοτικής συμμετοχής

Η κοινοτική συμμετοχή αναφέρεται, σε γενικές γραμμές, ως η διαδικασία, ο διάλογος, η σχέση, η σύμπραξη ή οποιαδήποτε άλλη μορφή ενεργής αλληλεπίδρασης και ανταλλαγής απόψεων, ιδεών ή δράσεων. Στόχος της κοινοτικής συμμετοχής είναι να

επιτευχθούν κάποιες θετικές αλλαγές στην κοινωνία ή σε ένα μέρος της κοινωνίας – κοινότητας (ATSDR, 2011). Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει συνήθως ένα κόμμα που διαθέτει τους πόρους για την υλοποίηση μιας αλλαγής (προσωπικό, υποδομή, οικονομικοί πόροι κ.λπ.) και ένα κόμμα που περιέχει μια συγκεκριμένη ομάδα ατόμων, τα οποία τα ενώνουν ένας κοινός σκοπός, κοινοί γεωγραφικοί περιορισμοί, μια παρόμοια κοινωνική κατάσταση κ.λπ. Παρόλο που υπάρχουν ποικίλοι ορισμοί για την κοινοτική συμμετοχή, ανάλογα με το κοινό-στόχο και τον τελικό στόχο, η αρχή παραμένει η ίδια. Η κοινοτική συμμετοχή περιλαμβάνει διάφορα επίπεδα ή τύπους συμμετοχής. Έτσι, θα πρέπει να βεβαιώνεστε ότι ο τρόπος με το οποίο επιθυμείτε μια κοινότητα να συμμετάσχει σε έναν κοινό σκοπό είναι ο καταλληλότερος, με βάση τα ιδιαίτερά της χαρακτηριστικά και τον στόχο που έχετε κατά νου, καθώς υπάρχουν πολλές διαφορετικές προσεγγίσεις που μπορείτε να υιοθετήσετε.

Όπως μπορείτε να δείτε από το Φάσμα της Δημόσιας Συμμετοχής στην επόμενη σελίδα (μπορείτε επίσης να διαβάσετε περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το φάσμα στο BHMA 3 του παρόντος οδηγού, σελ.61), υπάρχουν πέντε διαφορετικά επίπεδα δημόσιας συμμετοχής, το καθένα από τα οποία έχει μικρότερο ή μεγαλύτερο αντίκτυπο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και στην ίδια την απόφαση. Τα διάφορα επίπεδα μπορούν επίσης να σας βοηθήσουν να προσδιορίσετε ανά πάσα στιγμή το επίπεδο συμμετοχής της κοινότητας με τη οποία καταπιάνεστε. Σε κάθε στάδιο συμμετοχής, υπάρχουν διαφορετικοί πόροι και διαφορετικά αποτελέσματα στην κοινότητα και τον οργανισμό σας επίσης – επομένως, ο καθορισμός του στόχου συμμετοχής του κοινού είναι πολύ σημαντικός.

Εάν επιθυμείτε να εξασφαλίσετε τη μεγαλύτερη δυνατή δέσμευση, τότε θα ήταν χρήσιμο να προσεγγίσετε σταδιακά τον στόχο σας, εμπλέκοντας δηλαδή με κλιμακούμενο τρόπο την κοινότητά σας, μέσα από τα διαφορετικά στάδια που εξηγούνται στο φάσμα της δημόσιας συμμετοχής. Θα ήταν πολύ δύσκολο, για παράδειγμα, να μεταβείτε αμέσως στο στάδιο της ενδυνάμωσης, αν δεν έχετε πρώτα δημιουργήσει διασύνδεση με την κοινότητα με την οποία συνεργάζεστε. Η αμοιβαία εμπιστοσύνη, όπως και η εμπιστοσύνη της κοινότητάς σας στον οργανισμό σας, είναι απαραίτητη σε αυτή την περίπτωση.

Το Φάσμα της Δημόσιας Συμμετοχής IAP2

Το Φάσμα της Δημόσιας Συμμετοχής σχεδιάστηκε για να βοηθήσει στην επιλογή των επιπέδων συμμετοχής που καθορίζουν το ρόλο του κοινού στις διαδικασίες συμμετοχής στα κοινά. Το Φάσμα χρησιμοποιείται διεθνώς σε σχέδια που αφορούν τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά.

ΕΠΙΡΡΟΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΑΥΞΟΥΣΑ ΚΛΙΜΑΚΑ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ	ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ
ΣΤΟΧΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	Παροχή πληροφοριών στο κοινό μισθροποημένο και αντικεμενικό τρόπο, για να τους βοηθήσει να κατανοήσουν το πρόβλημα, τις εναλλακτικές, τις ευκαιρίες και/ή τις προτεινόμενες λύσεις.	Η λήψη ανατροφοδότησης από το κοινό στις αναλύσεις, τις εναλλακτικές και/ή τις αποφάσεις.	Η απευθείας συνεργασία με το κοινό καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας για να διασφαλίζεται ότι οι ανησυχίες και οι προσδοκίες του κατανοούνται και λαμβάνονται υπόψη.	Η συνεργασία με το κοινό σε κάθε πτυχή των αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης εναλλακτικών λύσεων και του προσδιορισμού της προτιμώμενης λύσης.
ΥΠΟΣΧΕΣΗ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ	Θα σας κρατήσουμε ενήμερους.	Θα σας κρατήσουμε ενήμερους, θα ακούσουμε και θα αποδεχτούμε τις ανησυχίες και τις προσδοκίες σας, και θα δώσουμε ανατροφοδότηση για το πώς η συμβολή του κοινού επηρέασε την απόφαση που θα λάβουμε.	Θα εργαστούμε από κοινού μαζί σας για να διασφαλίσουμε ότι οι ανησυχίες και οι προσδοκίες σας αντικατοπρίζονται άμεσα στις εναλλακτικές λύσεις που αναπτύξαμε και θα παρέχουμε ανατροφοδότηση για το πώς η συμβολή του κοινού επηρέασε την απόφαση που θα λάβουμε.	Θα ζητήσουμε τις εισηγήσεις και την καινοτομικότα σας στην εξεύρεση λύσεων και θα συμπεριλάβουμε την παραίνεση του κοινού και τις προτάσεις του στις αποφάσεις που θα λάβουμε κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό.

© IAP2 International Federation 2018. All rights reserved. 20181112_v1

Πίνακας 1. Πηγή: Διεθνής ένωση για τη δημόσια συμμετοχή, το φάσμα της δημόσιας συμμετοχής IAP2:

<https://www.iap2.org/page/resources>

Η εμπιστοσύνη στην επικοινωνία με την κοινότητά σας

Χωρίς την εμπιστοσύνη της κοινότητάς σας, ο οργανισμός ή το έργο σας προορίζεται για αποτυχία. Η εμπιστοσύνη είναι απαραίτητη όχι μόνο για τη δημιουργία μιας ουσιαστικής δέσμευσης εκ μέρους της κοινότητάς σας, αλλά και για τη δημιουργία μιας βάσης για το έργο σας. Μπορούμε επίσης να ονομάσουμε την εμπιστοσύνη ως το θεμέλιο πάνω στο οποίο θα χτίσετε όλες τις περαιτέρω ενέργειές σας.

Η οικοδόμηση εμπιστοσύνης συνδέεται στενά με τα διάφορα επίπεδα δημόσιας συμμετοχής και το πόσο καλά γνωρίζετε την κοινότητα με την οποία συνεργάζεστε (στο επόμενο κεφάλαιο γίνεται ιδιαίτερη μνεία όσον αφορά τη νεολαία). Για να διευκολύνετε την οικοδόμηση εμπιστοσύνης στον οργανισμό σας, μπορεί να επεξεργαστείτε κάποιες σημαντικές πτυχές (Jeffery, 2009):

<p>Κοινοτική εμπιστοσύνη - δικαίωμα λειτουργίας. Πρέπει να γνωρίζετε ότι, πρώτα απ' όλα, θα πρέπει να χτίσετε τα θεμέλια του οργανισμού σας πριν προχωρήσετε σε οποιαδήποτε περαιτέρω συνεργασία με την κοινότητα. Όλοι θα πρέπει να γνωρίζουν προς τα πού κατευθύνεται ο οργανισμός σας. Μπορείτε επίσης να το δηλώσετε δημόσια στη νεολαία, αποδεικνύοντας ότι ενδιαφέρεστε γι' αυτούς.</p>	
<p>Συμβουλευτείτε την κοινότητα. Ακόμα κι αν δεν έχετε ακόμα καθιερώσει τις σχέσεις σας με τα μέλη της κοινότητας, αυτό όχι μόνο θα σας βοηθήσει να τους εμπλέξετε άμεσα στο σκοπό σας, αλλά και να τους αποδείξετε έμπρακτα ότι ακούτε τις ανάγκες τους.</p>	
<p>Πρόσωπο με πρόσωπο. Οργανώστε μερικές προσωπικές συναντήσεις με νέους για να συζητήσετε τα θέματα ή τις ιδέες τους. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό στην εικονική εποχή, στην οποία ζούμε.</p>	

Να τους κρατάτε ενήμερους. Η κοινωνική συμμετοχή απαιτεί πολλή προσπάθεια, οπότε αν θέλετε να κερδίσετε την εμπιστοσύνη των νέων, να βεβαιώνεστε ότι το ενδιαφέρον σας γι' αυτούς είναι διαχρονικό και όχι μόνο για το έργο με το οποίο καταπιάνεστε μια δεδομένη στιγμή, αλλά προπάντων για τα μελλοντικά σας έργα. Τα ενημερωτικά δελτία, τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αποτελούν τα πιο προσβάσιμα μέσα, με τα οποία αυτό μπορεί να επιτευχθεί

Να είστε οργανωμένοι και αξιόπιστοι. Οι τακτικές συναντήσεις οικοδομούν εμπιστοσύνη, γι' αυτό βεβαιωθείτε ότι έχετε ορίσει ένα μοτίβο και, το πιο σημαντικό, ότι διοργανώνετε αυτές τις συναντήσεις όχι μόνο όταν σας βιολεύει, αλλά και όταν είναι εφικτό για την κοινότητά σας, προσεγγίζοντας έτσι όσο το δυνατόν περισσότερα άτομα.

Εσωτερικός έλεγχος. Μπορεί να είναι δύσκολο να παρακολουθείτε τα πάντα, οπότε βεβαιωθείτε ότι υπάρχει ένα άτομο στον οργανισμό σας που είναι υπεύθυνο να παρακολουθεί την πρόοδο του οργανισμού σας. Απαντήστε λοιπόν στο ερώτημα σχετικά με το ποιος θα μπορούσε να ήταν εκεί για να ακούσει τη νεολαία την ώρα που θα έπρεπε να αντιμετωπιστούν παράλληλα κρίσιμα εσωτερικά ζητήματα;

Να είστε ανεπίσημοι. Επιδιώξτε μια συνεργασία με την κοινότητά σας εκτός των «επίσημων» συναντήσεων επίσης.

Μιλήστε τη γλώσσα τους. Χρησιμοποιήστε περιεχόμενο που θα καταλάβαιναν και θα έβρισκαν σχετικό, αποφύγετε την επίσημη και «βαρετή» γλώσσα.

Τα μικρά πράγματα έχουν σημασία. Αντιμετωπίστε όχι μόνο τα μεγάλα, αλλά και τα μικρά ζητήματα. Μερικές φορές η επιλογή της εύκολης λύσης είναι καλύτερη.

Αναδείξτε την πρόοδο που επιτελείται. Ενημερώστε την κοινότητά σας ότι η συμβολή τους έχει αντίκτυπο στο έργο σας. Επισημάνετε τα επιτεύγματα τους οργανισμού σας και θέστε μελλοντικούς στόχους.

Τα βήματα αυτά θα σας βοηθήσουν να οικοδομήσετε σταδιακά σχέσεις εμπιστοσύνης με τα μέλη της κοινότητάς σας, εξασφαλίζοντας την αποτελεσματικότερη συμμετοχή τους και τη συλλογή χρήσιμων πληροφοριών σε σχέση με αυτά, τόσο ως άτομα όσο και ως κοινότητα. Εκτός από αυτό, θα πρέπει επίσης να κάνετε κάποια προκαταρτική έρευνα πριν προχωρήσετε με τις διαδικασίες εμπλοκής της κοινότητας.

Συνεργασία με τη νεολαία

Η νεολαία είναι ένα πολύ ευαίσθητο κοινό με το οποίο μπορεί να συνεργαστεί κανείς και, ως εκ τούτου, καθιστά ακόμη πιο σημαντικό το ρόλο της επικοινωνίας μαζί τους, και στον οποίο θα πρέπει να διαπρέψετε. Μέσω της ευαισθητοποίησης των νέων και της ανάμεξής τους σε διάφορα κοινωνικά ζητήματα, αυξάνουμε παράλληλα τη συμμετοχή τους στο δημοκρατικό γίγνεσθαι, την οικονομία, τις πολιτιστικές διαδικασίες και τη διαμόρφωση της κοινωνίας του αύριο. Η συμμετοχή τους στα κοινά θα τους βοηθήσει επίσης να διαμορφώσουν την εικόνα του εαυτού τους ως ενεργά μέλη της κοινωνίας, υψώνοντας έτσι το ανάστημα και τη φωνή τους.

Ένα από τα πιο ζωντανά παραδείγματα συμμετοχής της νεολαίας σε δημόσια ζητήματα είναι αυτό της Greta Thunberg – Σουηδής ακτιβίστριας για το περιβάλλον, η οποία κατάφερε να δημιουργήσει ένα μεγάλο κίνημα γύρω της, παρόλο που όταν είχε ξεκινήσει τις διαμαρτυρίες της ήταν μόλις 15 ετών. Η φωνή της ακούστηκε στα Ηνωμένα Έθνη ([Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή 2018](#)), στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ ([στο Νταβός, το 2019](#)) και από πολιτικούς στην Ευρώπη και τις ΗΠΑ. Η ακτιβιστική της δράση δημιούργησε ένα τεράστιο κίνημα γύρω από την κλιματική αλλαγή που επηρεάζει κυρίως τη νεολαία. Η Thunberg κατάφερε να συνεργαστεί με άλλους ομοϊδεάτες της προς της επιδίωξη ενός κοινού σκοπού, τον οποίο συμμεριζόταν ένα μεγάλο μέρος της κοινωνίας, ασκώντας έτσι πίεση και επιρροή στις αποφάσεις των υπευθύνων χάραξης πολιτικής για το περιβάλλον.

Αυτό το παράδειγμα αποδεικνύει επίσης ότι, στη συνεργασία μας με τη νεολαία, είναι εξαιρετικά σημαντικό να επικεντρωνόμαστε στις τρέχουσες πραγματικότητες και τις προτεραιότητες που έχει θέσει η ίδια η νεολαία. Ως Ευρωπαίοι, θα πρέπει να επικεντρωθούμε στις εγγύτερες προς εμάς πραγματικότητες, καθορίζοντας τις πραγματικές ανάγκες της νεολαίας. Ενώ υπάρχουν επίσης πολλοί τρόποι για την παρακολούθηση των αναγκών των νέων σε τοπικό επίπεδο, θα ήταν πολύ επωφελές να ρίξουμε μια ματιά στη συνολική εικόνα της Ευρώπης. Η στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία 2019-2027, η οποία βρίσκεται ακόμα σε εφαρμογή, παρέχει μια σημαντική επισκόπηση των πραγματικοτήτων που αντιμετωπίζουν οι νέοι σε ολόκληρη την

Ευρώπη, όπως αυτή αναπτύχθηκε μέσω της στενής συνεργασίας με την ευρωπαϊκή νεολαία από διάφορες χώρες (και όχι μόνο κράτη μέλη) και η οποία εστιάζει σε 11 στόχους. Οι 11 αυτοί στόχοι αντιπροσωπεύουν τους τομείς εκείνους στους οποίους έδωσε προτεραιότητα η νεολαία της Ευρώπης και τους οποίους χαρακτήρισε ως τους σημαντικότερους για την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων της νέας γενιάς:

1. Διασύνδεση μεταξύ της ΕΕ και των νέων		11 ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ	
<p>Ενδυνάμωση του αισθήματος των νέων ότι ανήκουν στο ευρωπαϊκό εγχείρημα και η οικοδόμηση μιας γέφυρας επικοινωνίας μεταξύ της ΕΕ και των νέων, για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης σε αυτήν και την ενίσχυση της συμμετοχής τους στα κοινά.</p>		<h2>11 ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ</h2>	
2. Ισότητα για όλα τα φύλα Διασφάλιση της ισότητας για όλα τα φύλα και ευαισθητοποιημένων ως προς τη διάσταση του φύλου προσεγγίσεων σε όλες τις πτυχές της ζωής ενός νεαρού ατόμου.	3. Συμπεριληπτική κοινωνία Διασφάλιση των αρχών της συμπεριληπτικότητας για όλους τους νέους στην κοινωνία.	4. Πληροφόρηση & εποικοδομητικός διάλογος Διασφάλιση της πρόσβασης των νέων σε αξιόπιστες πληροφορίες, υποστήριξη της ικανότητάς τους για κριτική αξιολόγηση των πληροφοριών και της συμμετοχής τους σε συμμετοχικούς και εποικοδομητικούς διαλόγους.	
5. Ψυχική Υγεία & Ευεξία Η επίτευξη ενός καλύτερου επιπέδου σωματικής και ψυχικής ευεξίας και του τερματισμού της στιγματοποίησης λόγω ψυχικών νοσημάτων, για την προώθηση των αρχών της συμπεριληπτικότητας για όλα τα νέα άτομα.	6. Η ενίσχυση της θέσης των νέων της υπαίθρου Δημιουργία συνθηκών που επιτρέπουν στους νέους της υπαίθρου να αξιοποιήσουν το μέγιστο των δυνατοτήτων τους.	7. Ποιοτική απασχόληση για όλους Εγγύηση μιας προσβάσιμης αγοράς εργασίας που διασφαλίζει ίσες ευκαιρίες στην ποιοτική απασχόληση για όλους τους νέους.	8. Ποιοτική μάθηση Ενσωμάτωση και βελτίωση διαφορετικών μορφών μάθησης, που δίνουν τα απαραίτητα εχέγγυα στους νέους, ούτως ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της διαρκώς μεταβαλλόμενης ζωής του 21ου αιώνα.
9. Δημιουργία χώρων συνάντησης για τη συμμετοχή όλων των νέων Η ενίσχυση της συμμετοχής των νέων στο δημοκρατικό γίγνεσθαι και της αυτονομίας τους, μέσω της δημιουργίας ειδικών χώρων συνάντησης για όλους τους νέους σε όλες τις κοινωνικές πτυχές.	10. Πράσινη Βιώσιμη Ευρώπη Η δημιουργία μιας κοινωνίας όπου όλοι οι νέοι έχουν οικολογική συνείδηση, δράση και εκπαίδευση και όπου είναι σε θέση να είναι φορείς αλλαγής στην καθημερινή τους ζωή.	11. Οργανώσεις νεολαίας & Ευρωπαϊκά προγράμματα Η διασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής όλων των νέων στις οργανώσεις νεολαίας και στα Ευρωπαϊκά προγράμματα, για την οικοδόμηση μιας κοινωνίας που βασίζεται στις Ευρωπαϊκές αξίες και σε μια κοινή πολιτιστική ταυτότητα.	

Η εικόνα προσαρμόστηκε από (Στόχοι για τη Νεολαία, 2018) <https://youth-goals.eu/youthgoals>

Αυτοί οι τομείς προτεραιότητας είναι ποικίλοι και ευρείς, ωστόσο μπορούν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων. Η εστίαση σε έναν από τους 11 στόχους (ή σε πιο συγκεκριμένες πτυχές τους, θα σας βοηθούσε όχι μόνο να σημειώσετε πρόοδο σε σχέση με τις επικρατούσες τάσεις στον Ευρωπαϊκό χώρο, αλλά και να βρείτε έναν καταλληλότερο τρόπο συνεργασίας με τη νεολαία σε περίπτωση που σας είναι καινούργιος ο χώρος αυτός, ενώ θα πρέπει επίσης να καθορίσετε την πορεία σας, ανάλογα με το υπόβαθρο του κοινού με το οποίο συνεργάζεστε αλλά και σύμφωνα με τα διαφορετικά εθνικά ή διακρατικά πλαίσια.

Η σημασία των διαφορετικών πλαισίων – περιπτώσεις ανά χώρα

Παρόλο που οι νέοι σε όλο τον κόσμο παρουσιάζουν παρόμοιες συμπεριφορές και συνήθως καλούνται να αντιμετωπίσουν παρόμοια προβλήματα, το υπόβαθρο από το οποίο προέρχονται μπορεί να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στη συνεργασία σας με αυτούς. Η συνεργασία με τους νέους, είτε πραγματοποιείται σε εθνικό είτε σε διεθνές πλαίσιο, απαιτεί επαρκή γνώση του υπόβαθρου από το οποίο προέρχονται.

Ευτυχώς ή και δυστυχώς, σε κάποιες περιπτώσεις οι πολιτικές που εφαρμόζει μια χώρα για τη νεολαία έχουν καθοριστικό ρόλο στην προοπτική εξέλιξης των νέων και της συμμετοχής τους στα κοινά. Ενώ οι υφιστάμενες πολιτικές για τη νεολαία σε κάθε χώρα μπορούν να παρέχουν καθοδήγηση στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην ευημερία των νεών, ωστόσο, σε άλλες περιπτώσεις, μπορεί να μην αναδείξουν τους τομείς στους οποίους υπάρχει πραγματική ανάγκη βελτίωσης.

Παρόλο που οι υφιστάμενες πολιτικές παρέχουν τη δυνατότητα καθοδήγησης, δεν πρέπει, ωστόσο, να θέτουν ένα αυστηρό πλαίσιο σε σχέση με τις πρωτοβουλίες που μπορούν να γίνουν στον τομέα της συνεργασίας με τη νεολαία. Οι υφιστάμενες πολιτικές για τη νεολαία μπορούν, ωστόσο, να σας δώσουν ιδέες και κατευθύνσεις όσον αφορά τις εθνικές προτεραιότητες στη χώρα σας ή τους τρόπους πρόσβασης σε κεφάλαια για τα έργα και τις πρωτοβουλίες σας. Ας ρίξουμε μια ματιά σε πολλά διαφορετικά παραδείγματα από την ΕΕ.

Βέλγιο

Δεδομένου ότι το Βέλγιο περιλαμβάνει τρεις διαφορετικές οντότητες στην επικράτειά του, καθεμία από τις οποίες έχει δικαίωμα σε διαφορετική νομοθεσία, δεν υπάρχει μία κοινή προσέγγιση όσον αφορά την πολιτική για τη νεολαία. Οι πολιτικές που καθορίζονται σε διαφορετικά κοινοτικά επίπεδα μπορεί επίσης να στοχεύουν σε διαφορετικές ηλικιακές ομάδες (οι Οργανισμοί Νεολαίας («organisations de jeunesse») – για άτομα κάτω των 30 ετών, για άτομα που παρακολουθούν μετασχολικά μαθήματα («écoles de devoirs») – παιδιά ηλικίας μεταξύ 6 και 18 ετών (συμπλήρωση 15 ετών για τη λήψη υποτροφιών) κ.λπ.).

Ακόμη και αν κάθε κοινότητα είναι υπεύθυνη από μόνη της για τις πολιτικές που λαμβάνει για τη νεολαία, μπορούμε να πούμε ότι ο γενικός στόχος στο Βέλγιο συνάδει με την ενίσχυση της ενεργούς ιδιότητας του πολίτη και του δημοκρατικού γίγνεσθαι των νέων. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στις πρωτοβουλίες και τις δραστηριότητες που αφορούν τα ζητήματα που απασχολούν περισσότερο τους νέους.

Κύπρος

Η στρατηγική για τη νεολαία στην Κύπρο (που βρίσκεται σε ισχύ μέχρι το 2022) προβλέπει ότι όλοι οι νέοι του νησιού θα έχουν ίσες ευκαιρίες στην ενδυνάμωση τους ως πολίτες, ώστε να μπορέσουν να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους σε όλες τις πτυχές της ζωής τους και να αναπτύξουν τα ταλέντα τους.

Περιλαμβάνει 8 θεματικούς τομείς:

1. Εκπαίδευση & κατάρτιση
2. Απασχόληση και επιχειρηματικότητα
3. Υγεία & Ευεξία
4. Συμμετοχή
5. Εθελοντικές δραστηριότητες
6. Κοινωνική ενσωμάτωση
7. Οι νέοι & ο κόσμος
8. Δημιουργικότητα και πολιτισμός

Ελλάδα

Η Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. & Ν.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, είναι η επίσημη αρχή που διαμορφώνει τις πολιτικές για τη νεολαία στην Ελλάδα. Η Γραμματεία στοχεύει στον σχεδιασμό, τον συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών που εφαρμόζονται στους τομείς. Πέρα από αυτό, η Γραμματεία ακολουθεί ένα νέο μοντέλο υποστήριξης της νεολαίας, το οποίο:

- προωθεί την άσκηση της ενεργούς ιδιότητας του πολίτη ανάμεσα στους νέους σε τοπικό επίπεδο, ενισχύοντας τη συνεργασία τους με τους δήμους
- καθοδηγεί τις οργανώσεις νεολαίας μέσω προγραμμάτων της ΕΕ
- προωθεί τη συμμετοχή τους στον διάλογο της ΕΕ για τη νεολαία, τον εθελοντισμό και τις δραστηριότητες για τη νεολαία.

Στην Ελλάδα, εφαρμόζεται μια εθνική στρατηγική για τη νεολαία η εκδόθηκε από το Υπουργείο Παιδείας τον Ιανουάριο του 2022 και βρίσκεται στο Στρατηγικό Σχέδιο για την Επαγγελματική Εκπαίδευση, τη Διά Βίου Μάθηση και τη Νεολαία 2022-2024 (YouthWiki, 2022).

Ολλανδία

Σύμφωνα με την Υγειονομική Συμπεριφορά των Παιδιών Σχολικής Ηλικίας (HBSC, <http://www.hbsc.org>), η οποία κάθε τέσσερα χρόνια διεξάγει έρευνα για τη σωματική και ψυχική ευεξία, τις υγειονομικές συμπεριφορές και την κοινωνική κατάσταση των νέων, το 2017/2018 η Ολλανδία είχε τις υψηλότερες αυτοαξιογήσεις σε θέματα υγείας και ευτυχίας μεταξύ των νέων παγκοσμίως.

[Το Ινστιτούτο Νεολαίας της Ολλανδίας](#) είναι ένα εθνικό κέντρο πληροφόρησης με αποστολή τη βελτίωση της ζωής των νέων, των γονέων τους και άλλων ατόμων που τους φροντίζουν μέσω της συγκέντρωσης, διεύρυνσης, ανάλυσης και διάδοσης δεδομένων που αφορούν τη νεολαία. Η δομή των ολλανδικών συστημάτων έχει πέντε κύρια σημεία:

1. Αποκέντρωση της φροντίδας των νέων
  2. Αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων σε τοπικό επίπεδο
  3. Κανονισμοί
  4. Αρμόδια υπουργεία
5. Πολιτικές για την κοινωνική ενσωμάτωση

Η ίδια η νεολαία στην Ολλανδία διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στις διαδικασίες κοινωνικής ένταξης. Οι νέοι καλούνται να αναλάβουν από μόνοι τους τις πρωτοβουλίες προκειμένου να ενταχθούν και να συμμετάσχουν στην κοινωνία ενεργά. Οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας πρέπει να ενθαρρύνουν τους νέους να αναλάβουν οι ίδιοι δράση για τη ζωή τους. Οι δήμοι έλαβαν συνολικά 58,5 εκατομμύρια ευρώ τον Δεκέμβριο του 2020 για έργα που αφορούν τους νέους, ιδίως για τις ευάλωτες ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των νέων απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό και νέους που ζουν σε μειονεκτούσες περιοχές.

Πέρα από τις πολιτικές που λαμβάνονται, είναι επίσης σημαντικό να λαμβάνουμε υπόψη τα αντίστοιχα περιβάλλοντα από τα οποία προέρχονται οι διάφορες ομάδες νέων, όπως το κοινωνικό και πολιτιστικό τους υπόβαθρο.

Για παράδειγμα, η συνεργασία με τους μετανάστες νέους από την Αφρική μπορεί να αποτελέσει πρόκληση σε ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο. Παρόμοιες προκλήσεις μπορεί να ισχύσουν στην περίπτωση που εργάζεστε με ομάδες νέων από διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες. Για παράδειγμα, ενδέχεται να αντιμετωπίσετε δυσκολίες σε χώρες όπως το Βέλγιο, όπου υπάρχουν τρεις επίσημες γλώσσες.

Χρειάζεται λοιπόν να έχετε εμπεριστατωμένη γνώση των προαναφερθέντων πτυχών πριν προχωρήσετε με την έναρξη οποιασδήποτε συγκεκριμένης εργασίας. Αυτό όχι μόνο θα σας βοηθούσε να αποφύγετε τυχόν λάθη, αλλά θα σας προετοίμαζε επίσης για τις μελλοντικές προκλήσεις.

2. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

ΒΗΜΑ 1: Προσδιορισμός του σκοπού

Αυτό αποτελεί το πρώτο βήμα στο Σχέδιο Δράσης για την κοινοτική συμμετοχή:

«Βήμα 1: Προσδιορίστε τον σκοπό». Στις επόμενες ενότητες, θα μάθετε για τη σημασία του προσδιορισμού των αναγκών των νέων και για το πώς μπορείτε να συνδεθείτε μαζί τους. Η ενότητα 2.1.1. επικεντρώνεται στην ανάλυση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών διαφορετικών ηλικιακών ομάδων νέων, συμπεριλαμβανομένων των αναπτυξιακών διαδικασιών, των γενεαλογικά χαρακτηριστικών και των κοινωνικοδημογραφικών διαφορών που διακρίνουν τις διαφορετικές ομάδες νεολαίας. Στο τέλος, θα παρουσιάσουμε τέσσερις μεθόδους με τους οποίους μπορούμε να εργαστούμε για την ενδυνάμωση της νεανικής συμμετοχικότητας και την παροχή κινήτρων στους νέους: ανταλλαγή ιδεών, συζήτηση, ερωτηματολόγιο και εκδήλωση. Η ενότητα 2.1.2 ασχολείται με την επιλογή του σκοπού σας. Η ενότητα 2.1.3 θα σας βοηθήσει στον προσδιορισμό της ομάδας-στόχου σας. Το τελευταίο μέρος του βήματος 1 του Σχεδίου Δράσης, 2.1.4, εξετάζει τα επιθυμητά αποτελέσματα και καταλήγει σε έξι επιμέρους συμβουλές για την έναρξη των εργασιών σε θέματα νεολαίας.

Η κοινοτική συμμετοχή έχει καταστεί ένα όλο και πιο σημαντικό θέμα στην ατζέντα των κυβερνήσεων και των οργανισμών. Αυτό είναι μια θετική εξέλιξη στην προκειμένη περίπτωση που εξετάζουμε, δηλαδή του δικαιώματος των νέων να έχουν λόγο για τα θέματα που τους απασχολούν, στην οποία βλέπουμε να έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος. Τα συμβούλια νεολαίας παρουσιάζουν ανοδική τάση, αφού όλοι και περισσότεροι δήμοι επιθυμούν τη συμμετοχή των νέων στη ζωή των κοινοτήτων τους και σε άλλα κυβερνητικά ιδρύματα και οργανισμούς, στους οποίους οι νέοι καλούνται να σκεφτούν και να δράσουν. Οι νέοι έχουν τη δυνατότητα να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στις διαδικασίες πληροφόρησης, επικοινωνίας και λήψης αποφάσεων, μέσω της ανταλλαγής ιδεών, της συμπλήρωσης ερωτηματολογίων και άλλων ειδών δραστηριοτήτων. Επιπλέον, υπάρχουν επίσης πιο δημιουργικές μέθοδοι μέσω των οποίων οι νέοι μπορούν να εκφράσουν τις ιδέες τους με αξιομνημόνευτους τρόπους

και ταυτόχρονα να εξετάσουν πώς να τις μοιραστούν, να τις διερευνήσουν και να τις αναπτύξουν.

2.1.1 Ανάλυση του πλαισίου - Προσδιορισμός των αναγκών

Για να προσδιορίσετε τις ανάγκες μιας ομάδας στόχου, όπως οι νέοι, μπορείτε να την εξετάσετε μέσω τριών πτυχών (ZID, έργο «Choose & Dare», 2018-2019):

1. Αναπτυξιακές διαδικασίες
2. Γενεαλογικά χαρακτηριστικά
3. Κοινωνικοδημογραφικές διαφορές

Η εξέταση των πτυχών αυτών θα σας βοηθήσει να κατανοήσετε καλύτερα την ομάδα-στόχο και τις σχετικές της ανάγκες. Μπορείτε να μάθετε γι' αυτές μέσω διαφορετικών μεθόδων. Μια βιβλιογραφική επισκόπηση του θέματος θα μπορούσε να αποτελέσει μια καλή αρχή. Μπορείτε να διαβάσετε έναν ευκολοκατανόητο οδηγό για το θέμα από το [Πανεπιστήμιο του Περντού](#). Μπορεί, ωστόσο, να χρειαστείτε περισσότερες πληροφορίες, που δεν έχουν δημοσιευθεί ακόμα. Συνεπώς, μπορείτε να ξεκινήσετε διεξάγοντας τη δική σας έρευνα, όπως π.χ. μέσω ποιοτικής έρευνας, όπως δειγματοληπτικές έρευνες, ομάδες εστίασης και άλλες δραστηριότητες (Silverman, 2016). Στην έρευνα που αφορά τις ομάδες εστίασης (Miller & Glasser, 2016) θα πρέπει να συγκροτήσετε μια μικρή ομάδα επιλέγοντας κάποια άτομα τα οποία θα κληθούν να απαντήσουν σε ερωτήσεις κατά ελεγχόμενο τρόπο. Η επιλογή των ατόμων της ομάδας θα πρέπει να γίνει με βάση τα σχετικά δημογραφικά τους χαρακτηριστικά. Όλες οι ερωτήσεις έχουν ως στόχο να διαφωτίσουν το υπό εξέταση θέμα.

Για να σας εισάγουμε στο θέμα, στις επόμενες παραγράφους θα σας δώσουμε μια σύντομη περιγραφή των 1. Αναπτυξιακών διαδικασιών, 2. Γενεαλογικών χαρακτηριστικών και 3. Κοινωνικοδημογραφικών διαφορών.

1. **Αναπτυξιακές διαδικασίες** – Από βιολογικής άποψης, το να είσαι νέος σήμερα – όπως ήταν και πριν από είκοσι χρόνια – σημαίνει να περνάς από μια σειρά σταδίων ψυχολογικής, σωματικής και νευροβιολογικής ανάπτυξης. Συνεπώς, η

κατανόηση του τρόπου με τον οποίο λειτουργούν αυτές οι διαδικασίες αποτελεί ένα διαχρονικό θέμα που έχει μεγάλη σημασία για την κατανόηση των αναγκών των νέων. Για να έχουμε μια πιο εμπειριστατωμένη εικόνα για τους νέους, θα πρέπει πρώτα να κατανοήσουμε τις ανάγκες τους (Eccles & Gootman, 2002). Με άλλα λόγια, όταν δεν έχετε γνώση των αναγκών των νέων από πρώτο χέρι, θα πρέπει να προσπαθήσετε να βάλετε τον εαυτό σας στη θέση τους.

Όταν καταπιάνεστε με τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά των νέων, προσπαθείτε ουσιαστικά να απαντήσετε στο ακόλουθο ερώτημα:

❖ Πώς είναι να είσαι νέος;

Η ομοιογένεια που παρουσιάζουν οι ανάγκες μεταξύ των γενεών από βιολογικής άποψης, ωστόσο, δεν ισχύει από την κοινωνικοπολιτιστική άποψη του θέματος. Οι ανάγκες των ατόμων που ήταν νέοι πριν από είκοσι χρόνια δεν είναι οι ίδιες με εκείνες των νέων του σήμερα. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εξετάσετε τα «γενεαλογικά χαρακτηριστικά», προκειμένου να εντοπίσετε τις ανάγκες συγκεκριμένων γενεών. Σημειώστε ότι όταν αναφερόμαστε σε μια γενιά, αναφερόμαστε σε εκείνα τα άτομα που γεννήθηκαν εντός μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, που καλύπτει συνήθως μια περίοδο πέραν των δέκα χρόνων. Για παράδειγμα, η Γενιά X αποτελείται από τα άτομα που γεννήθηκαν μεταξύ του 1965 και του 1980, η Γενιά Y ή οι Μιλένιαλ αναφέρεται σε εκείνα τα άτομα που γεννήθηκαν μεταξύ του 1981 και του 1996, η Γενιά του Εγώ ή η Γενιά Z αποτελείται από τα άτομα που γεννήθηκαν μεταξύ του 1997 και του 2012 και η Γενιά Άλφα αποτελείται από τα άτομα που γεννήθηκαν μεταξύ των αρχών της δεκαετίας του 2010 και των μέσων της δεκαετίας του 2020 (Dimock, 2019).

2. Τα γενεαλογικά χαρακτηριστικά των σύγχρονων γενεών – είτε μιλάμε για την Γενιά του Εγώ (Γενιά Z) είτε για την Γενιά Άλφα (η τωρινή νεολαία) – αναπτύχθηκαν σε διαφορετικές εποχές. Δεδομένου ότι κατά τη διάρκεια των χρόνων της διάπλασής τους οι νέοι αυτοί επηρεάστηκαν από διαφορετικές κοινωνικές, πολιτιστικές και ιστορικές τάσεις, διαφέρουν από τις προγενέστερες και τις μεταγενέστερες γενιές που τους χωρίζουν (βλ. Being young in Europe today – demographic trends, Eurostat, 2020). Αυτό καθιστά τα μέλη κάθε γενιάς μοναδικά και

μερικές φορές δυσνόητα για όσους δεν γνωρίζουν τις γενιές από τις οποίες προέρχονται, από πρώτο χέρι. Για παράδειγμα, μια μελέτη που διεξήχθη στις ΗΠΑ σύγκρινε τις συνήθειες των εφήβων, από τη δεκαετία του 1976 μέχρι τη δεκαετία του 2016. Η μελέτη κατέδειξε ότι τα τελευταία χρόνια, οι έφηβοι ασχολούνται σε λιγότερο βαθμό από ότι οι προγενέστεροί τους σε δραστηριότητες «ενηλίκων», όπως είναι η απόκτηση αμειβόμενης θέσης εργασίας, το φλερτ, το σεξ, η κατανάλωση αλκοόλ και η έξοδος χωρίς τους τη συνοδεία των γονιών (Twenge & Park, 2019).

Βασικά, όταν εξετάζετε τα χαρακτηριστικά των γενεών, καταπιάνεστε με το ακόλουθο ερώτημα:

- ❖ Ποιες τάσεις σχετίζονται με την ομάδα-στόχο σας;

Σχεδιάγραμμα για τη γενιά Ζ. Μερικές χαρακτηριστικές ιδέες που σχετίζονται με τη γενιά Ζ σε σύγκριση με προγενέστερες γενιές νέων, όπως αναφέρεται στο άρθρο των Twenge και Park (2019).

3. Κοινωνικοδημογραφικές διαφορές – Αυτή η πτυχή είναι πολύ σημαντική για τον τρόπο με τον οποίο οι νέοι μεγαλώνουν και για τις αξίες και τις ευκαιρίες που λαμβάνουν από την ανατροφή τους, τόσο από το σπίτι τους όσο και από το περιβάλλον τους. Μπορείτε, για παράδειγμα, να σκεφτείτε τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους οι διάφορες γενιές χρησιμοποιούν το διαδίκτυο (όπως ηλεκτρονική αλληλογραφία, ηλεκτρονική τραπεζική και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, βλ. Εικόνα 2). Μπορείτε επίσης να αναλογιστείτε γύρω από το ερώτημα για το πώς η πανδημία του Covid-19 έχει επηρεάσει τους νέους. Για παράδειγμα, οι νεότερες γενιές που επηρεάστηκαν από την πανδημία του Covid-19 δεν μπόρεσαν να πάνε στο σχολείο, στο κολέγιο ή σε κέντρα αναψυχής για να συναντηθούν πρόσωπο με πρόσωπο με τους συνομήλικούς τους. Αντίθετα, πέρασαν μια μεγάλη περίοδο παρακολουθώντας διαδικτυακά τα μαθήματά τους και χρησιμοποιώντας τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, γεγονός που έχει επηρεάσει την ψυχοσωματική τους κατάσταση (Gagné et al., 2022).

Όταν ασχολείστε με τα κοινωνικοδημογραφικά χαρακτηριστικά της ομάδας-στόχου σας, μπορείτε να αναρωτηθείτε το εξής:

❖ Σε ποιους νέους αναφέρεστε ακριβώς;

Για να σας καθοδηγήσουμε σε ορισμένα από τα σημαντικά ζητήματα που αφορούν τις εργασίες σε θέματα νεολαίας, στις ενότητες που ακολουθούν έχουμε επιλέξει τέσσερις βασικές θεματικές, τις οποίες έχουμε ονομάσει REMC, από τα αρχικά των αντίστοιχων αγγλικών λέξεων:

1. Ο ρόλος (role) των νέων
2. Η εκπαίδευση (education)
3. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ο μαζικός πολιτισμός (media)
4. Η κλιματική αλλαγή (climate)

Ακολουθώντας τις βασικές θεματικές του REMC, θα είστε σε θέση να αναπτύξετε το λεξιλόγιο των νέων γενεών. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το REMC ως ένα χρήσιμο

πόρο, που θα σας βοηθήσει να προσδιορίσετε τις ανάγκες της νεολαίας και να αναπτύξετε επικοινωνιακές στρατηγικές για να συνδεθείτε μαζί τους.

Ο ρόλος των νέων

Μπορείτε να ξεκινήσετε εντοπίζοντας τις ανάγκες και τα κίνητρα των νέων. Ανάλογα με τι τι ήδη γνωρίζετε, αυτό μπορεί να γίνει μέσω στοχευμένης έρευνας τεκμηρίωσης και ποιοτικής έρευνας (συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης πληροφοριών και των ομάδων εστίασης; Silverman, 2016). Μπορείτε να τεκμηριώσετε περαιτέρω τα δεδομένα σας ποσοτικά. Για παράδειγμα, αν εργάζεστε με νέους ανθρώπους, μπορείτε να τους χωρίσετε σε διαφορετικές ομάδες, όπως π.χ. ανάλογα με τα χόμπι ή τον τρόπο ζωής τους, την ηλικία τους κ.λπ.

Οι νέοι δεν βρίσκουν πάντα οι ίδιοι λύση στα προβλήματα που τους απασχολούν. Ως επαγγελματίες στον τομέα της νεολαίας, αυτή ακριβώς είναι η δουλειά σας. Οι νέοι, από την άλλη πλευρά, μπορούν να βελτιώσουν τις λύσεις που τους προτείνετε και να τις καταστήσουν πιο πρακτικές. Θυμηθείτε ότι ο διάβολος βρίσκεται συχνά στις λεπτομέρειες, όταν πρόκειται για την επιτυχία! Συνεπώς, οι νέοι διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο σε ολόκληρη τη διαδικασία του προσδιορισμού των αναγκών και των πιθανών λύσεων στα ζητήματα που απασχολούν τη νεολαία.

Οι νέοι μπορούν να προβληματιστούν σχετικά με τα προβλήματα και τις πιθανές τους λύσεις προσθέτοντας τις δικές τους απαιτήσεις και τη δημιουργική τους σκέψη. Ως συντονιστές, μπορείτε να επιτύχετε αυτόν τον στόχο μέσω της εφαρμογής μιας σειράς από δημιουργικές μορφές εργασίας και διαλεκτικές μεθόδους. Κατά συνέπεια, μαζί με τους νέους μπορείτε να βρείτε υλοποιήσιμες ιδέες που τους είναι σχετικές, πρακτικές και επιτεύξιμες.

Δουλεύοντας στον τομέα της νεολαίας στο Θέατρο ZID, έναν πολιτιστικό οργανισμό που εδρεύει στην Ολλανδία, συνειδητοποιήσαμε ότι ενώ τα προβλήματα που αντιμετωπίζετε επικεντρώνονται πάντα στη νεολαία, ο πληθυσμός-στόχος των ερευνητικών σας προσεγγίσεων θα πρέπει να είναι μεγαλύτερος (ZID, project 'Choose & Dare', 2018-2019). Για παράδειγμα, μπορείτε να διεξάγετε εκτεταμένη έρευνα με γονείς και δασκάλους. Σε τελική ανάλυση, θα πρέπει να κατανοήσετε και να

προσεγγίσετε τους παράγοντες εκείνους που επηρεάζουν άμεσα τους νέους, ούτως ώστε να βρείτε καλύτερες απαντήσεις, όπως π.χ. η ανάγκη για υγιέστερες συμπεριφορές και καλύτερη εκπαίδευση.

Ο ρόλος της εκπαίδευσης

Οι περισσότεροι νέοι περνούν πολύ χρόνο στο σχολείο. Κατά τη διάρκεια της πανδημίας του Covid-19, με την απαγόρευση της κυκλοφορίας, έγινε εμφανές πόσο σημαντική είναι η δια ζώσης εκπαίδευση. Τα μικρά παιδιά έχασαν επαφή με τους συνομηλίκους και τους δασκάλους τους. Πολλοί ήταν αυτοί που ζορίστηκαν με τη διαδικτυακή, κατ' οίκον εκπαίδευση.

Η εκπαίδευση αποτελεί βασική συνιστώσα της ανάπτυξης των νέων. Μια καλή βάση στην εκπαίδευση μπορεί να αυξήσει τις πιθανότητες για ένα επιτυχημένο μέλλον (βλ. Hughes et al., 2016, OECD, 2019; OECD 2020). Όταν λοιπόν σκοπεύετε να κατανοήσετε καλύτερα τις ανάγκες των νέων σχετικά με την εκπαίδευση, μπορείτε να έχετε κατά νου τα ακόλουθα ερωτήματα:

- ❖ Πώς μπορείτε να βοηθήσετε τους μαθητές να κάνουν τις επιλογές τους σχετικά με την εκπαίδευσή τους;
- ❖ Πώς μπορείτε να προσαρμόσετε τις πληροφορίες στις ανάγκες των νέων και των γονέων τους;
- ❖ Ποιες στρατηγικές μπορείτε να αναπτύξετε για να κρατήσετε τους μαθητές σας ενεργούς στην τάξη;

Μέσα από τις πολυάριθμες πρωτοβουλίες που αναπτύξει στο ZID, τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται σε αυτό τον οδηγό, έχουμε ασχοληθεί με τα παραπάνω αλλά και με άλλα ζητήματα που σχετίζονται με την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα (ZID, project 'Choose & Dare', 2018-2019). Οι λύσεις που βρήκαμε από κοινού με τους νέους, μας έχουν οδηγήσει σε μια σειρά από ιδέες και συμβουλές που θέλουμε να μοιραστούμε μαζί σας. Εδώ είναι μια σύνοψη όλων αυτών:

Πιστεύουμε ότι είναι σημαντικό οι νέοι να μπορούν να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις καθ' όλη τη διάρκεια της εκπαιδευτικής τους σταδιοδρομίας. Πιο συγκεκριμένα, θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε εύληπτες πληροφορίες, η εκπαίδευσή τους θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους, η επικοινωνία μαζί τους θα πρέπει να είναι απολύτως σαφής και να μπορούν να ενεργούν και να λαμβάνουν οι ίδιοι τις σωστές αποφάσεις. Για τον λόγο αυτό, η εκπαίδευση είναι ένας από τους βασικούς τομείς εμπειρογνωμοσύνης στα θέματα νεολαίας.

Ο ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και του πολιτισμού

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και ο μαζικός πολιτισμός λειτουργούν όπως το οξυγόνο για τους νέους. Με άλλα λόγια, δεν μπορούν να ζήσουν χωρίς αυτό. Ειδικότερα, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επιτρέπουν στους νέους να διατηρούν συνεχή επαφή με τους συνομηλίκους τους. Ως εκ τούτου, η διαμόρφωση και η ανάπτυξη της ταυτότητάς τους εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τον μαζικό πολιτισμό (Osgerby, 2020).

Οι πολιτιστικές μορφές που δημιουργούνται και διαδίδονται από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν ατομικό, εθνικό και παγκόσμιο αντίκτυπο στην καθημερινή ζωή των νέων. Μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και του πολιτισμού, οι νέοι ανακαλύπτουν νέες ιδέες, τρόπους εμφάνισης και νέες διαρκώς ευκαιρίες για αλλαγή και ανάπτυξη. Τα μέσα αυτά παρέχουν στους νέους μια ευρύτερη προοπτική του κόσμου σε σχέση με τις προσωπικές τους εμπειρίες. Αυτή η διαφορά μπορεί να είναι εμπνευσμένη, αλλά μπορεί επίσης να αποθαρρύνει τη δική τους αυτοεκτίμηση (Tiggemann et al., 2018). Ως εκ τούτου, υπάρχουν επίσης μειονεκτήματα από την έκθεση των νέων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τον μαζικό πολιτισμό, τα οποία πρέπει να λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη στον τομέα της νεολαίας.

Όταν θέλετε να εξετάσετε τους τρόπους με τους οποίους οι νέοι αναπτύσσουν την ταυτότητά τους, θα πρέπει να εξετάσετε παράλληλα το είδος των ερωτήσεων που θέτουν οι ίδιοι στον εαυτό τους, όπως:

- ❖ Ποιος είμαι;
- ❖ Πώς συνδέομαι με τους άλλους;
- ❖ Ποιος θέλω να είμαι;

Ο ρόλος της κλιματικής αλλαγής

Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και της οικολογικής υποβάθμισης γίνονται όλο και πιο ορατές, επηρεάζοντας το παρόν και το μέλλον ολόκληρου του παγκόσμιου πληθυσμού. Όταν ασχολείστε με αυτό το κρίσιμο θέμα, ως παράγοντας διευκόλυνσης στον τομέα της νεολαίας, μπορείτε να ξεκινήσετε ρωτώντας:

- ❖ Ποιες είναι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στους νέους;

Αυτή είναι μία από τις πιο κρίσιμες προκλήσεις για τους νέους του σήμερα.

Από την άποψη αυτή, γινόμαστε σχεδόν μάρτυρες ενός παραδόξου. Ένας αυξανόμενος αριθμός νέων ανησυχεί όλο και περισσότερο για την κλιματική αλλαγή, αναζητώντας προοπτικές για δράση και εκφράζοντας την οικολογική του συνείδηση ως πελάτης, ακτιβιστής ή εργοδότης με δέσμευση στις πράσινες πρακτικές. Αντίθετα, μεταξύ των ενηλίκων, υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός ο οποίος, λόγω της έλλειψης ενημέρωσης ή ενδιαφέροντος, δεν αισθάνεται αυτή την αίσθηση του επείγοντος.

Οργανισμοί όλων των τύπων, από εταιρείες μέχρι κυβερνήσεις, ΜΚΟ και εκπαιδευτικά ιδρύματα, αναζητούν τρόπους με τους οποίους μπορούν να προωθήσουν τη βιώσιμη ανάπτυξη είτε λόγω της αναγκαιότητας του ζητήματος είτε από ιδεαλιστικά κίνητρα. Χρειάζονται επειγόντως τη δημιουργικότητα, τη ζωτικότητα και τις φρέσκιες ιδέες των νέων γενεών για την επίτευξη αυτού του στόχου. Επειδή οι νέοι δεν έχουν ακόμα τέτοιο βαθμό εξουσίας, ο τομέας της νεολαίας έχει ως στόχο να τους προσφέρει χώρο και να τους εμπλέξει ενεργά στη διαδικασία αυτής της αλλαγής.

Εν κατακλείδι, όταν προσεγγίζουμε τους νέους είναι χρήσιμο να έχουμε κατά νου τις ακόλουθες σκέψεις:

- ❖ Ποια ομάδα νέων είναι η καταλληλότερη για την επίτευξη του στόχου σας;
- ❖ Με ποιους τρόπους μπορείτε να συναναστραφείτε μαζί με τους νέους, έτσι ώστε να αισθάνονται ότι τους λαμβάνετε σοβαρά υπόψη;

Θα παρουσιάσουμε τέσσερις μεθόδους που εφαρμόσαμε στα έργα μας στο ZID στο πλαίσιο των στόχων για την ενδυνάμωση της συμμετοχής των νέων στα κοινά και της παροχής κινήτρων σε αυτούς (ZID, project 'Select & Dare', 2018-2019):

1. Καταγισμός ιδεών
2. Αντιπαράθεση επιχειρημάτων
3. Ερωτηματολόγιο
4. Εκδηλώσεις

1. Καταγισμός ιδεών

Ένας δυναμικός τρόπος για να φέρουμε τις ιδέες των νέων στην επιφάνεια είναι μέσω των δραστηριοτήτων καταγισμού ιδεών. Ο στόχος μιας δραστηριότητας καταγισμού ιδεών είναι η ποσότητα και όχι (απαραίτητα) η ποιότητα, γι' αυτό και θα πρέπει να έχετε ως στόχο να συλλέξετε όσο το δυνατόν περισσότερες ιδέες. Για το λόγο αυτό, είναι σημαντικό να προειδοποιείτε εκ των προτέρων τους συμμετέχοντες στη δραστηριότητα, να μην κάνουν αξιολογικές κρίσεις σχετικά με την ιδέα που διατυπώνει κάποιος άλλος. Όλες οι ιδέες είναι καλές και ευπρόσδεκτες και καμία ιδέα δεν είναι λανθασμένη ή ανόητη. Το όλο θέμα είναι να γεννηθούν πρώτα οι ιδέες και μετά να γίνει οποιαδήποτε συζήτηση ή αξιολόγηση γύρω από αυτές.

Εικόνα. Καταιγισμός ιδεών. Ένα παράδειγμα ομαδικής συζήτησης. Πηγή: Clipart. Άδεια: δημόσια χρήση. <https://openclipart.org/detail/227550/students-group-work>

Γιατί αυτή η μέθοδος;

- ❖ Μέσω αυτής της μεθόδου, μπορούν να αναδυθούν δημιουργικές και πρωτότυπες ιδέες. Είναι ένας ελεύθερος τρόπος ανταλλαγής ιδεών μεταξύ τους.
- ❖ Όταν σκέφτεστε για ένα θέμα παρορμητικά, μπορείτε να απελευθερώσετε πολλή ενέργεια ή ενθουσιασμό, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει στη γέννηση νέων και φρέσκων ιδεών.

Αποτέλεσμα

- ❖ (Πρωτότυπες) ιδέες για ένα συγκεκριμένο θέμα.
- ❖ Προβληματισμός γύρω από την επικρατούσα γνώμη για ένα θέμα
- ❖ Η χάραξη μιας στρατηγικής για δράση.

2. Αντιπαράθεση επιχειρημάτων

Η αντιπαράθεση επιχειρημάτων είναι ένας επίσημος διάλογος γύρω από ένα συγκεκριμένο θέμα που (συχνά) περιλαμβάνει έναν συντονιστή και ένα ακροατήριο. Η ιδέα πίσω από την αντιπαράθεση επιχειρημάτων ανάγεται στην Αρχαία Ελλάδα, όπου διεξάγονταν πολιτικές και φιλοσοφικές συζητήσεις. Αν και οι αντιπαραθέσεις

επιχειρημάτων προέρχονταν αρχικά από τον χώρο της πολιτικής, τώρα εφαρμόζονται ευρέως για εκπαιδευτικούς και ψυχαγωγικούς σκοπούς. Σε μια αντιπαράθεση επιχειρημάτων, οι συμμετέχοντες προβάλλουν τα επιχειρήματά τους για τις αποκλίνουσες ή αντικρουόμενες απόψεις μεταξύ τους. Τα βασικά θέματα παρουσιάζονται εν συντομίᾳ από ένα μέλος της ομάδας και στη συνέχεια υποβάλλεται μια θέση. Αφού υποβληθεί μια θέση, τότε οι συμμετέχοντες της αντίπαλης ομάδας καλούνται να σηκωθούν και να προβάλουν το αντι-επιχείρημά τους, αφού τους δώσει πρώτα το λόγο ο συντονιστής. Εάν το επιθυμείτε, μπορείτε να οργανώσετε με τέτοιο τρόπο τη δραστηριότητα, ώστε οι νέοι και οι ενήλικες να ανταγωνιστούν μεταξύ τους. Πρέπει επίσης να συμφωνήσετε για τον χρόνο που θα έχουν στη διάθεσή τους οι συμμετέχοντες για κάθε επιχείρημα (όπως π.χ. 10 λεπτά για κάθε επιχείρημα) και έπειτα να ρυθμίσετε το χρονόμετρο, ούτως ώστε να χτυπάει όταν λήγει ο χρόνος κάποιου. Αυτό θα εξασφαλίσει ότι συζητήθηκαν όλα τα θέματα. Μπορείτε να συμπεριλάβετε ένα βραβείο για τη νικήτρια ομάδα. Για παράδειγμα, η νικήτρια ομάδα μπορεί να λάβει χρηματοδότηση για να υλοποιήσει την πρόταση με την οποία νίκησε στη δραστηριότητα. Μπορείτε να υπολογίσετε τη δημοτικότητα μιας πρότασης ή λύσης από τη δύναμη ή τη διάρκεια του χειροκροτήματος του ακροατηρίου.

Αυτή η εικόνα ανακτήθηκε από πλατφόρμες ελεύθερης χρήσης (canva και/ή freepik) και παρέχεται δωρεάν χωρίς άδεια χρήσης.

Γιατί αυτή η μέθοδος;

- ❖ Οι νέοι αποκτούν λόγο και δύναμη να επηρεάζουν τις πολιτικές των κρατών τους για τη νεολαία.
- ❖ Η άποψη των νέων μπορεί να είναι χρήσιμη για τους επαγγελματίες και τους πολιτικούς θεσμούς.
- ❖ Ο δήμος και τα ιδρύματα που παρέχουν υπηρεσίες στους νέους πρέπει να έχουν επίγνωση των αιτημάτων τους.

Αποτέλεσμα

- ❖ Οι νέοι αντιλαμβάνονται ότι έχουν φωνή και ότι είναι παράγοντες αλλαγής.
- ❖ Οι νέοι και οι ενήλικες καταλήγουν σε συμφωνίες σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης συγκεκριμένων ζητημάτων που αφορούν τη νεολαία.

3. Ερωτηματολόγιο

Οι δειγματοληπτικές έρευνες εφαρμόζουν τεχνικές για τη συλλογή και την επεξεργασία δεδομένων. Μια δειγματοληπτική έρευνα περιλαμβάνει συνήθως ένα ερωτηματολόγιο το οποίο λειτουργεί ως μέσο για τη συλλογή δεδομένων. Χρησιμοποιώντας ένα

ηλεκτρονικό ή ένα έντυπο ερωτηματολόγιο, μπορείτε να συντάξετε μια απογραφή των απόψεων της ομάδας-στόχου σας για ένα συγκεκριμένο θέμα. Ένα ερωτηματολόγιο μπορεί να διανεμηθεί μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σχολείων, προγραμμάτων κατάρτισης, αθλητικών ομάδων κ.λπ. Ο προγραμματισμός μιας συνεργασίας με τα σχολεία θα εγγυηθεί ότι πολλοί νέοι θα συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο κατά τη διάρκεια των ωρών διδασκαλίας. Ως εκ τούτου, η όλη δραστηριότητα μπορεί να συνδεθεί με ένα θέμα ή έργο που να σχετίζεται με το αντικείμενο του ερωτηματολογίου. Η δειγματοληπτική έρευνα μπορεί επίσης να διατεθεί σε ψηφιακή μορφή μέσω ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης, οι οποίες είναι

φιλικές προς τους νέους ή λοιπές ψηφιακές πλατφόρμες, όπως το Facebook, το Instagram και το Hyves. Επίσης, μπορείτε αν θέλετε να συμπεριλάβετε μια μορφή μικρής αμοιβής για τους συμμετέχοντες στην δειγματοληπτική έρευνα, όπως μια κλήρωση δώρων (όπως π.χ. βαθμούς για την αγορά ενός βιβλίου).

Γιατί αυτή η μέθοδος:

- ❖ Το ερωτηματολόγιο είναι ένας τρόπος διαβούλευσης με μια μεγάλη ομάδα νέων για ένα συγκεκριμένο θέμα με σχετικά χαμηλό κόστος.
- ❖ Μπορεί να εφαρμοστεί στις διαδικασίες διαβούλευσης με τους νέους καθώς και για την εξεύρεση ατόμων που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε συμμετοχικές δραστηριότητες, να προβληματιστούν ή να εργαστούν για ένα συγκεκριμένο θέμα.

Αποτέλεσμα

- ❖ Δυνατότητα σύνοψης των ιδεών και των απόψεων που έχουν οι νέοι σχετικά με ένα θέμα.
- ❖ Ενδεχομένως, η απόκτηση μιας γενικής εικόνας για τους νέους
- ❖ Ενδεχομένως, μια λίστα νεαρών ατόμων που θέλουν να τους δοθεί η ευκαιρία να μοιραστούν τις σκέψεις τους ή τη δράση τους σε συγκεκριμένα θέματα.

4. Εκδηλώσεις

Μια εκδήλωση είναι μια κοινωνική δραστηριότητα που σχεδιάζεται από κοινού με μια ομάδα νέων και συναδέλφων. Το πρόγραμμα της εκδήλωσης αποφασίζεται από τους ίδιους τους νέους, οι οποίοι το αναπτύσσουν με βάση τις δικές τους αντιλήψεις και εμπειρίες για το τι χρειάζεται η νεολαία. Η ομάδα αναπτύσσει και σχεδιάζει το πρόγραμμα και τις δραστηριότητες της εκδήλωσης, όπως π.χ. αντιπαραθέσεις επιχειρημάτων, εκδηλώσεις κοινωνικής δικτύωσης και ενημερωτικά εργαστήρια. Οι νέοι χωρίζουν τα καθήκοντα μεταξύ τους και συμμετέχουν σε τακτικές συναντήσεις για να ολοκληρώσουν τις προεργασίες για τη διεξαγωγή της εκδήλωσης. Μετά την εκδήλωση, τα αποτελέσματα συζητούνται και η ομάδα που διοργάνωσε την εκδήλωση παρέχει συμβουλές.

Εικόνα: Μια εκδήλωση. Πηγή: Freepik.com

Γιατί αυτή η μέθοδος;

- ❖ Επειδή η ομάδα παράγει ένα απτό αποτέλεσμα: την εκδήλωση.
- ❖ Επειδή η διοργάνωση εκδηλώσεων μπορεί να εφαρμοστεί σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων
- ❖ Επειδή μια εκδήλωση απαιτεί ενεργό συμμετοχή και μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες διαφόρων ομάδων-στόχου.
- ❖ Επειδή μια εκδήλωση μπορεί να συγκεντρώσει μια μεγάλη ομάδα νέων και πολιτών ευρύτερα
- ❖ Επειδή οι ίδιοι οι νέοι εμπλέκονται στην ανάπτυξη του σχεδιασμού της εκδήλωσης.

Αποτελέσματα

- ❖ Η αυτοπροβολή των νέων και ανταλλαγή εμπειριών και δράσεων.
- ❖ Η μεταφορά γνώσεων στους νέους (σε ενημερωτικά εργαστήρια).
- ❖ Η ανατροφοδότηση από τους νέους (σε δραστηριότητες αντιπαράθεσης επιχειρημάτων).
- ❖ Η προώθηση της νεανικής συμμετοχικότητας χωρίς αποκλεισμούς.

2.1.2 Η επιλογή του σκοπού σας

Μόλις αποκτήσετε αρκετές πληροφορίες σχετικά με τις ανάγκες της νεολαίας, τότε θα θέλετε να ξεκινήσετε τη συνεργασία μαζί τους. Έπειτα, το επόμενο βήμα στη συνεργασία σας με τους νέους το οποίο προτείνουμε στο Θέατρο ZID είναι να αποφασίσετε ποιος είναι ο σκοπός ή ο στόχος στον οποίο θα εστιάσετε (ZID, project 'Choose & Dare', 2018-2019). Μπορεί να υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί σκοποί ή στόχοι στους οποίους θα θέλατε να εστιάσετε, στη συνεργασία σας με τους νέους. Μπορείτε, αν θέλετε, να επικεντρωθείτε στη βελτίωση της εκπαίδευσης των νέων γενεών. Μπορείτε πάλι, αν θέλετε, να επικεντρωθείτε στο να βοηθήσετε τους νέους να αναγνωρίσουν καλύτερα τις διαφορές μεταξύ των φύλων, να εξαλείψουν τις προκαταλήψεις τους ως προς το φύλο και να βελτιώσουν το λεξιλόγιό τους, ούτως ώστε να ενισχύσουν τις ικανότητές τους στη χρήση μιας γλώσσας που βασίζεται στην πολιτική ορθότητα και που σέβεται τη διαφορετικότητα. Τέλος, μπορείτε να επικεντρωθείτε στην παροχή βοήθειας στις νέες γενιές για τη διαχείριση του άγχους και την πρόληψη της εξάντλησης.

Να θυμάστε ότι, ιδανικά μιλώντας, κανένας σκοπός ή στόχος δεν είναι πιο σημαντικός ή καλύτερος από κάποιον άλλο. Ωστόσο, στην πράξη, όπως θα σας πει κάθε ειδικός μάρκετινγκ, είναι θεμελιώδες να προσδιορίσετε και να αγωνιστείτε για τον «σωστό» σκοπό. Με απλά λόγια, ένας σωστός σκοπός είναι αυτός που ταιριάζει καλύτερα με το προφίλ σας, το δικό σας πλαίσιο, τον τομέα ειδίκευσής σας και τις πραγματικές ανάγκες της (τοπικής) σας κοινότητας. Για να σας βοηθήσουμε να βρείτε τον σκοπό που θέλετε να πρωθήσετε μέσω της δράσης σας με τη νεολαία, έχουμε καταλήξει στη σύνοψη τριών βασικών σταδίων που μπορείτε να ακολουθήσετε (τα οποία έχουμε ονομάσει **IES** για λόγους ευκολότερης απομνημόνευσης, από τα αρχικά των αγγλικών λέξεων που απαρτίζουν τον όρο):

1. Προσδιορίστε τα κριτήριά σας. (**identify**)
2. Αξιολογήστε εάν μπορείτε να συμβάλετε σημαντικά στο σκοπό που επιλέξατε. (**evaluate**)
3. Αναζητήστε μια στρατηγική. (**seek**)

Πρώτον, για να αποφασίσετε επιτέλους σε ποιο σκοπό θέλετε να εστιάσετε, θα πρέπει να προσδιορίσετε ορισμένα κριτήρια που θα σας καθοδηγήσουν. Αυτά τα κριτήρια μπορεί να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την απήχηση και την ευαισθητοποίηση του κοινού γύρω από το θέμα, κριτήρια τα οποία θα καθορίσουν και το πλαίσιο του έργου σας, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης για την ανάληψη μιας τέτοιας πρωτοβουλίας στην κοινότητά σας, την απουσία συγκρίσιμων εν εξελίξει προγραμμάτων, ποιος θα επωφεληθεί από αυτό και ούτω καθεξής.

Δεύτερον, πρέπει επίσης να αναλογιστείτε γύρω από το ερώτημα εάν η συνεισφορά σας στον σκοπό που έχετε επιλέξει θα είναι μοναδική. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να κάνετε την εξής ερώτηση στον εαυτό σας:

- ❖ Γιατί είμαι το κατάλληλο άτομο για να λύσει αυτό το πρόβλημα;
- ❖ Έχω την απαραίτητη εμπειρογνωμοσύνη για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος;

Εάν δεν είστε σε θέση να προσφέρετε επαρκείς λόγους που θα απαντήσουν θετικά στην πρώτη ερώτηση ή επαρκείς γνώσεις για να υποστηρίξετε μια θετική απάντηση στη δεύτερη, ίσως θελήσετε να επανεξετάσετε την προσέγγισή σας.

Τρίτον, η αναζήτηση μιας ενιαίας στρατηγικής θα σας επιτρέψει να αλλάξετε τον σκοπό σας, για να επικεντρωθείτε σε έναν στόχο που ταιριάζει περισσότερο με τις γνώσεις και τις δεξιότητές σας. Από την άλλη πλευρά, μπορείτε να διατηρήσετε τον ίδιο στόχο, ενόσω εξασφαλίζετε την απαραίτητη υποστήριξη. Να θυμάστε ότι είναι εντάξει να ζητάτε βοήθεια όταν την χρειάζεστε. Θα χρειαστείτε τη βοήθεια των άλλων πολλές φορές. Εταίροι, συνεργάτες, σύμβουλοι (όπως π.χ. ειδικοί σε θέματα εκπαίδευσης από περιφερειακά ιδρύματα και ευρωπαϊκούς οργανισμούς) μπορούν να σας βοηθήσουν να καθορίσετε τον σκοπό σας σύμφωνα με τα σωστά κριτήρια, αξιολογώντας τα ή αναπτύσσοντας νέα, πιο σχετικά κριτήρια. Επιπλέον, μπορείτε να ρίξετε μια ματιά σε χρήσιμους πόρους που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως εκθέσεις του [ευρωπαϊκού βαρομέτρου](#) και παρόμοια εργαλεία. Μιλώντας με επαγγελματίες και άλλους συμβούλους, μπορείτε να αξιολογήσετε αν είστε το

κατάλληλο άτομο για να ηγηθείτε ενός έργου και αν έχετε τα απαραίτητα μέσα για την υλοποίησή του. Είναι απαραίτητο να ακολουθήσετε όλα τα βήματα IES, προκειμένου να επεξεργαστείτε τη στρατηγική σας προς το καλύτερο.

Πιο κάτω θα αναπτύξουμε δύο παραδείγματα για να κάνουμε τα βήματα του IES πιο συγκεκριμένα.

Παράδειμα 1. Ας φανταστούμε ότι είστε φοιτητής και ότι αποφασίσατε να επικεντρωθείτε στη βελτίωσης της ποιότητας της εκπαίδευσης για τις νέες γενιές στην τοπική σας κοινότητα. Μετά το πρώτο βήμα του IES, (I), «Προσδιορίστε τα κριτήριά σας», θα πρέπει να ξεκινήσετε θέτοντας ερωτήσεις, όπως οι εξής:

- ❖ Ποια είναι η ανάγκη για μια τέτοια πρωτοβουλία στην κοινότητά σας;
- ❖ Ποια τρέχοντα έργα επικεντρώνονται στον ίδιο στόχο;
- ❖ Τι λείπει από τον τρόπο με τον οποίο τα άλλα έργα ολοκλήρωσαν τον στόχο τους;

Στη συνέχεια, θα θέλατε να ξεκινήσετε με τη διερεύνηση όλων αυτών των ερωτήσεων. Για παράδειγμα, μπορείτε να διεξάγετε έναν έλεγχο, αναζητώντας διαθέσιμα δημόσια δεδομένα, όπως επίσημες εκθέσεις, ή μπορεί επίσης να θέλετε να ξεκινήσετε δειγματοληπτικές έρευνες με τα άτομα τα οποία μπορούν να σας δώσουν τις πληροφορίες που χρειάζεστε. Δεδομένου ότι είστε φοιτητής (**Παράδειγμα 1**), είστε ήδη εξοικειωμένος με το περιβάλλον και την κοινότητά σας. Γνωρίζετε τους πόρους που είναι διαθέσιμοι στους νέους, όπως π.χ. βιβλία, και μπορεί επίσης να έχετε εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες που μπορούν να σας δώσουν οι συνομήλικοί σας αναφορικά με τις δικές τους εμπειρίες. Ως εκ τούτου, η απάντηση στο βήμα (E), «Αξιολογήστε εάν μπορείτε να συμβάλετε σημαντικά στο σκοπό που επιλέξατε», φαίνεται να βρίσκεται στο σωστό δρόμο. Στα αρχικά στάδια του σχεδιασμού σας μπορεί να χρειαστεί να βασιστείτε στους προσωπικούς σας πόρους, την εμπειρία και τον τομέα της εξειδίκευσής σας.

Αφού έχετε διαπιστώσει ότι υπάρχει σοβαρή ανάγκη στην κοινότητά σας για την προώθηση της εκπαίδευσης των νέων, δεδομένου ότι δεν έχουν επαρκή πρόσβαση σε πόρους όπως σε βιβλία, πρέπει να εξετάσετε τους τρόπους με τους οποίους θα

μπορούσατε να καινοτομούσατε στο πλαίσιο της επίτευξης του στόχου σας. Ως εκ τούτου, στο επόμενο βήμα (S), «Αναζητήστε μια στρατηγική», μπορείτε, αν θέλετε, να υλοποιήσετε τον στόχο αυτό δημιουργώντας έναν φυσικό ή ψηφιακό χώρο όπου οι νέοι θα μπορούσαν να ανταλλάξουν ελεύθερα βιβλία ή ίσως θα θέλατε να διευρύνετε κι άλλο την ιδέα σας ιδρύοντας μια μικρή βιβλιοθήκη κ.λπ. Κατά το στάδιο αυτό, θα έχετε πλέον ολοκληρώσει όλα τα βήματα του IES, ακολουθώντας ένα επιτυχές σχέδιο.

Το δεύτερο παράδειγμα που προσφέρουμε, το **Παράδειγμα 2**, βασίζεται σε πραγματικές εμπειρίες από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Erasmus+ «Go Digital: Ψηφιακά εργαλεία για τη διαχείριση του άγχους και την πρόληψη της επαγγελματικής εξουθένωσης» (GoD) (διαβάστε περισσότερο στη σελίδα 141). Μέσω της άμεσης συνεργασίας με τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας και ακολουθώντας τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το έργο προσδιόρισε τις ακόλουθες ανάγκες:

- Ανάγκη 1: Προσδιορισμός των δεξιοτήτων που απαιτούνται για τη διαχείριση του άγχους και την πρόληψη της εξάντλησης
- Ανάγκη 2: Κατάρτιση προγράμματος σπουδών με βάση τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη διαχείριση του άγχους
- Ανάγκη 3. Σχεδιασμός ενός ψηφιακού προγράμματος κατάρτισης για την καλύτερη διαχείριση του άγχους την πρόληψη της επαγγελματικής εξουθένωσης ανάμεσα στους νέους.

Με βάση τις ανάγκες αυτές, το έργο GoD καθόρισε **τέσσερις διαφορετικούς στόχους**:

1. Επανεξέταση του ευρωπαϊκού πλαισίου δεξιοτήτων που απαιτούνται για τη διαχείριση του άγχους και την πρόληψη της εξάντλησης
2. Σχεδιασμός ενός σχετικού προγράμματος σπουδών
3. Ανάπτυξη ενός ψηφιακού προγράμματος κατάρτισης που θα βοηθήσει τους νέους να διαχειριστούν καλύτερα το άγχος και να αποφύγουν καταστάσεις επαγγελματικής εξουθένωσης.
4. Ανάπτυξη ενός ψηφιακού εργαλείου για την υποστήριξη των επιδόσεων των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας.

Χρειάστηκαν συνολικά είκοσι μήνες για τον σχεδιασμό ενός προγράμματος σπουδών διαχείρισης τους άγχους και ενός λογισμικού (μιας εφαρμογής) που εκπαιδεύει τους νέους στο πώς να διαχειρίζονται το άγχος και να αποφεύγουν την επαγγελματική εξουθένωση, όπως συμβαίνει και με τις εφαρμογές που χρησιμοποιούνται στην ψυχοσωματική εκπαίδευση.

2.1.3 Προσδιορισμός των ομάδων-στόχων

Έχετε πλέον προσδιορίσει το σκοπό σας. Στο **Παράδειγμα 1** πιο πάνω, ο στόχος είναι η βελτίωση της εκπαίδευσης των νέων στην τοπική σας κοινότητα. Στο **Παράδειγμα 2**, ο στόχος σας είναι η αντιμετώπιση της διαχείρισης του άγχους και η πρόληψη της επαγγελματικής εξουθένωσης ανάμεσα στους νέους. Το επόμενο βήμα είναι ο προσδιορισμός της ομάδας-στόχου, ή των ομάδων-στόχων, στην/ις οποία/ες θέλετε να κάνετε μια παρέμβαση. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να λάβετε υπόψη τα άτομα που επηρεάζονται άμεσα και έμμεσα από την παρέμβασή σας. Ως εκ τούτου, μπορείτε να αναρωτηθείτε γύρω από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- ❖ Πώς θα μπορούσε να επηρεάσει η παρέμβασή μου μια συγκεκριμένη ομάδα-στόχο και κοινότητα;

Η ομάδα-στόχος στο **Παράδειγμα 1** και το **Παράδειγμα 2** είναι οι νέοι που ανήκουν στις γενιές των Μιλένιαλ και της Γενιάς Z. Η ομάδα-στόχος στο **Παράδειγμα 1** είναι πιθανό να αποτελείται από φοιτητές ή νέους που παρακολουθούν οποιοδήποτε είδος εκπαίδευσης. Στη συνέχεια, μπορείτε να καθορίσετε ποια είναι η ομάδα-στόχος σας: πρώτον, νεαρά άτομα που είναι εγγεγραμμένα σε γυμνάσια, πανεπιστήμια ή άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Τα άτομα αυτά περιλαμβάνουν τα μέλη της Γενιάς Z ή «Gen Z», «iGeneration», «Post-millennials», «Homeland Generation», τα οποία είναι τα άτομα που γεννήθηκαν μεταξύ του 1997 και 2012 και των οποίων η ηλικία είναι μεταξύ 9 και 24 ετών. Επιπλέον, μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν άτομα από προγενέστερες γενιές, όπως οι Μιλένιαλ, η «Γενιά Y», η «Γενιά του Εγώ», η «Γενιά του Εμείς», η γενιά των «Echo Boomers», οι οποίοι γεννήθηκαν μεταξύ του 1981 και 1996, και των οποίων η ηλικία είναι μεταξύ 25 και 40 ετών (Dickon, 2019).

Για να καθορίσετε με μεγαλύτερη ακρίβεια την ομάδα-στόχο για τα **παραδείγματα 1** και **2**, όπως συζητήσαμε στις προηγούμενες ενότητες (2.1), θα πρέπει πρώτα να προσδιορίσετε τις ανάγκες τους ρωτώντας: ποιες τάσεις σχετίζονται με την ομάδα-στόχο σας; Και μπορείτε να το κάνετε αυτό προσδιορίζοντας τα «χαρακτηριστικά των γενεών» κάθε ομάδας-στόχου. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε πόρους, όπως η [Eurostat](#), η στατιστική υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. επίσης Being young in Europe today - demographic trends, Eurostat, 202) ή να εξετάσετε πρωτοβουλίες, όπως αυτές [που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση](#). Επιπλέον, μπορείτε να αναζητήσετε τις «κοινωνικοδημογραφικές διαφορές» (τις αξίες και ευκαιρίες που είχαν στη διαπαιδαγώγησή τους) μεταξύ της Γενιάς Z και Y. Επομένως, να έχετε κατά νου τις εξής ερωτήσεις: «Σε ποια γενιά ακριβώς απευθύνεστε;». Εξετάστε την επιρροή των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και του μαζικού πολιτισμού ή τον αντίκτυπο του διαδικτύου σε κάθε γενιά, κατά το στάδιο της ανάπτυξης της στρατηγικής σας ή της καλύτερης μορφής παρέμβασης που μπορεί να γίνει για την εν λόγω ομάδα.

Κατά τον σχεδιασμό της παρέμβασης που θέλετε να κάνετε, θα πρέπει να λάβετε υπόψη, μεταξύ άλλων, ότι σύμφωνα με πρόσφατες αναλύσεις (για μια σαφή, απλοποιημένη άποψη, βλ. Kasasa, 2021), η προτιμώμενη μορφή επικοινωνίας της γενιάς Zers είναι το έξυπνο κινητό τηλέφωνο. Λάβετε υπόψη ότι τα άτομα της γενιάς αυτής ξοδεύουν, κατά μέσο όρο, τρεις ώρες κάθε μέρα στο κινητό τους τηλέφωνο. Θα πρέπει λοιπόν να συμπεριλάβετε αυτές τις πληροφορίες κατά τον σχεδιασμό της παρέμβασης που θέλετε να κάνετε αναφορικά με την επιμόρφωση των νέων στα θέματα της διαχείρισης του άγχους και την πρόληψη της επαγγελματικής εξουθένωσης. Για τον σκοπό αυτό, οποιαδήποτε ψηφιακά εργαλεία, όπως οι εφαρμογές, μπορεί να φανούν χρήσιμα και έτσι να πρέπει να τα συμπεριλάβετε στο σχεδιασμό σας. Η Γενιά Y είναι επίσης εξοικειωμένη με την χρήση των έξυπνων κινητών συσκευών. Επιπλέον, μπορεί να θέλετε να συμπεριλάβετε στο σκεπτικό σας ότι τα μέλη της γενιάς αυτής βιώνουν μεγάλη οικονομική αστάθεια και ότι μπορείτε να βασιστείτε σε αυτό, για να αναπτύξετε μια κατάλληλη στρατηγική που θα τους βιοηθούσε να αποκτήσουν καλύτερη πρόσβαση στην εκπαίδευση ή που θα τους βιοηθούσε να διαχειριστούν καλύτερα το άγχος και να αποτρέψουν το ενδεχόμενο της επαγγελματικής εξουθένωσης.

2.1.4 Επιθυμητά αποτελέσματα, φιλοδοξίες

Η πρώτη παρατήρηση που θα θέλαμε πιθανώς να κάνουμε είναι ότι η συμμετοχή στα κοινά αποτελεί ανθρώπινο δικαίωμα. Ως εκ τούτου, αυτό θα πρέπει να αποτελεί δικαίωμα και για τους νέους (βλ. άρθρο 12 της Σύμβασης [των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού](#) και το [Πρόγραμμα Δράσης της Διεθνούς Διάσκεψης για τον Πληθυσμό και την Ανάπτυξη του 1994](#)). Έστω και αν οι ίδιοι είναι σε θέση να κατανοούν καλύτερα τα αιτήματά τους και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, οι νέοι σπάνια έχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν ενεργά σε κοινωνικοοικονομικές ή πολιτικές δραστηριότητες. Το [Youth work strategies](#) επικεντρώνεται στην υποεκπροσώπηση των νέων στις θεσμικές και πολιτικές δραστηριότητες ευρύτερα. Το κύριο ερώτημα που τίθεται από αυτές τις δράσεις είναι:

- ❖ Γιατί οι νέοι άνδρες και γυναίκες συχνά δεν συμμετέχουν στον σχεδιασμό ή την εφαρμογή προγραμμάτων για τη νεολαία;

Όπως αναφέρεται στην [Ευρωπαϊκή στρατηγική για την κοινωνική ένταξη της νεολαίας](#), οι επιπτώσεις είναι πιθανό να είναι πιο σημαντικές και μακροχρόνιες όσο περισσότερο ενθαρρύνονται οι νέοι να συμμετέχουν και να αξιολογούν τις διαδικασίες, τις αποφάσεις και τις δράσεις που τους αφορούν. Είναι ζωτικής σημασίας να εξευρεθούν πρακτικές λύσεις που θα επιτρέψουν την επιτυχή συμμετοχή των νέων.

Με βάση την «Κλίμακα Συμμετοχής», που επινόησε ο Roger Hart το 1992, η νεανική συμμετοχικότητα ταυτίστηκε με το μοντέλο [«Flower of Participation»](#) από τον οργανισμό νεολαίας [CHOICE](#) for Youth and Sexuality και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Νεολαίας για τα Σεξουαλικά και Αναπαραγωγικά Δικαιώματα, [YouAct](#).

Το μοντέλο «Flower of Participation» δείχνει τις διάφορες μορφές που μπορεί να λάβει η συμμετοχή των νέων. Η προσχηματική υποστήριξη, ο διακοσμητικός ρόλος και η χειραγώγηση βρίσκονται στη χαμηλότερη βαθμίδα του μοντέλου, καθώς αποτελούν τις λιγότερο σημαντικές μορφές συμμετοχής, που δε δείχνουν υπευθυνότητα προς τους νέους. Τα τρία κορυφαία επίπεδα του μοντέλου είναι οι «Από κοινού αποφάσεις με τη νεολαία κατόπιν πρωτοβουλίας των ενηλίκων», «Δράσεις με την πρωτοβουλία

και την καθοδήγηση των νέων» και οι «Από κοινού αποφάσεις με τους ενήλικες κατόπιν πρωτοβουλίας της νεολαίας». Αυτοί οι τύποι συμμετοχής είναι οι πιο σημαντικοί, αφού συνεπάγονται υψηλότερο βαθμό υπευθυνότητας προς τη νεολαία. Στην προσέγγιση σας για συνεργασία με την νεολαία, θα χρειαστεί να εξετάσετε ιδιαίτερα τις τρεις τελευταίες μορφές συμμετοχής: πρώτον, όπου οι νέοι αναλαμβάνουν την πρωτοβουλία και ανοίγουν τον δρόμο · δεύτερον, όπου οι νέοι αναλαμβάνουν την πρωτοβουλία και συνεργάζονται με τους ενήλικες · και τρίτον, όπου οι ενήλικες αναλαμβάνουν την πρωτοβουλία και συνεργάζονται με τους νέους.

Η ουσιαστική και εποικοδομητική συμμετοχή των νέων είναι μια έννοια η οποία, όπως και πολλές άλλες φρέσκες έννοιες που αποτελούν μέρος της καινοτομικού έργου των κοινωνικών επιχειρήσεων και οργανώσεων, εξαρτάται από το πλαίσιο στο οποίο τοποθετείται. Αυτό σημαίνει ότι δεν υπάρχει ένα μόνο αυθεντικό είδος συμμετοχής που να είναι σωστό και έγκυρο για όλους. Όταν καταπιάνεστε με θέματα που αφορούν τη νεολαία, είναι σημαντικό να κατανοήσετε τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους οι κοινότητες αντιμετωπίζουν τη συμμετοχή των νέων, πώς ο ορισμός, ο σκοπός και ο στόχοι τους αναφορικά με αυτήν διαφέρουν σε σύγκριση με τον τρόπο που εσείς ορίζετε τη συμμετοχή των νέων αλλά και τους στόχους που θέλετε να επιδιώξετε.

Προσπαθήστε λοιπόν να δημιουργήσετε ένα πιο υγιές εργατικό δυναμικό, το οποίο θα αποτελείται από νεαρά άτομα, όπως φοιτητές, οι οποίοι είναι σε θέση να λαμβάνουν καλύτερες αποφάσεις για το μέλλον όλων μας ή νέους που είναι ενεργοί στα καλλιτεχνικά και πολιτιστικά δρώμενα ή νέους που αγαπούν να επισκέπτονται τα μουσεία. Οποιοδήποτε στόχο και να θέσετε, θα πρέπει πάντοτε να λαμβάνετε υπόψη τις απόψεις και τα συμφέροντα των νέων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω ενός ευρύ φάσματος μεθόδων, συμπεριλαμβανομένης της συνδημιουργίας και της δημιουργικότητας.

Στην Ολλανδία, το [Θέατρο ZID](#) έχει αναπτύξει στο πλαίσιο της ενίσχυσης της νεανικής συμμετοχικότητας, ένα καινοτόμο στο είδος του πρόγραμμα κατάρτισης, μέσω της εφαρμογής δημιουργικών μεθόδων συμμετοχής, όπως τις θεατρικές παραστάσεις. Μια θεατρική παράσταση είναι ένα μοναδικός τρόπος με τον οποίο μπορεί κανείς να

προωθήσει την ανάμειξη νέων και παιδιών στις συμμετοχικές διαδικασίες και την επιρροή τους στη λήψη αποφάσεων, καθώς βασίζεται στις αρχές της συμπεριληπτικότας. Μέσω δημιουργικών μεθόδων, τα παιδιά και οι νέοι μπορούν να εκφράσουν τις ιδέες τους με αξιομνημόνευτους τρόπους και να διερευνήσουν τρόπους για να τις μοιραστούν με τους άλλους, να τις εξετάσουν και να τις αναπτύξουν. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι το πρόγραμμα κατάρτισης δεν εστιάζει μόνο στις δημιουργικές τέχνες αλλά και σε μεθόδους και ασκήσεις που μπορούν να εφαρμοστούν και σε άλλα πλαίσια που αφορούν την ενθάρρυνση της συμμετοχής νέων και παιδιών στις συμμετοχικές διαδικασίες.

Ωστόσο, η νεανική συμμετοχικότητα δεν προχωρά πολλές φορές με το ρυθμό που μπορεί να είχαμε προγραμματίσει. Μερικές φορές, οι νέοι επιλέγουν να μην συμμετάσχουν, ή χρειάζεται πολύς χρόνος για να δεσμευτεί ολόκληρη η ομάδα και να συμφωνήσει με τη διαδικασία συμμετοχής. Κατά τον σχεδιασμό των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τη νεολαία, θα πρέπει να έχετε κατά νου ότι η συμμετοχή των νέων μπορεί να παρουσιάσει πολλές προκλήσεις που οφείλονται σε διάφορους λόγους. Ακολουθούν οι **Έξι συμβουλές** που συγκεντρώσαμε για την ενθάρρυνση της νεανικής συμμετοχικότητας.

Συμβουλή 1 - Ενεργή ακρόαση

Αφιερώστε χρόνο για να ακούσετε πραγματικά τους νέους. Στους νέους αρέσει συχνά να μοιράζονται τη γνώμη τους. Ωστόσο, θέλουν να πιστεύουν ότι οι θέσεις που μοιράζονται μαζί σας μπορούν να επιφέρουν αλλαγές. Έτσι λοιπόν, να ενημερώνετε πάντα τους νέους σχετικά με το πώς μπορούν να υλοποιηθούν οι ιδέες και οι θέσεις που μοιράστηκαν μαζί σας και μόλις έχετε περαιτέρω ενημέρωση επί του θέματος, να τους ενημερώνετε. Επιπλέον, να θυμάστε να τους εξηγείτε τους λόγους για τους οποίους κάποιες ιδέες ή θέσεις είναι υλοποιήσιμες ενώ άλλες όχι.

Συμβουλή 2 - Σαφείς στόχοι

Οι νέοι δίνουν προτεραιότητα στα αποτελέσματα. Αυτό μπορεί να το εκλάβει ένας ενήλικας ως ανυπομονησία. Ως εκ τούτου, πριν εμπλέξετε τους νέους, σκεφτείτε τι θέλετε να κάνουν. Σκεφτείτε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- ❖ Τι θα θέλατε να συζητήσετε μαζί τους;
- ❖ Ποιος είναι ο στόχος τους;
- ❖ Τι θέλετε να επιτύχετε μέσω μιας συγκεκριμένης δράσης;
- ❖ Για ποιους ακριβώς αναπτύσσεται αυτή τη δράση;
- ❖ Τι μέλλει γενέσθαι?

Η απάντηση σε τέτοιου είδους ερωτήσεις παρέχει σαφείς κατευθυντήριες γραμμές για την έναρξη της συνεργασίας με τους νέους.

Συμβουλή 3 - Η συμμετοχή μπορεί να λειτουργήσει καλύτερα στη βάση ενός έργου

Σας συμβουλεύουμε να συνεργαστείτε με τους νέους στη βάση ενός έργου, κάτι το οποίο μπορεί να συσχετιστεί με τη **Συμβουλή 2 - Σαφείς στόχοι**. Μπορείτε να εργαστείτε σε πολλαπλά έργα μαζί τους, αλλά θα πρέπει να τους δίνεται η επιλογή να τερματίζουν την εργασία τους ανά πάσα στιγμή όταν το θελήσουν οι ίδιοι. Μην απογοητεύεστε, γιατί συνήθως αυτό οφείλεται σε ένα υπερφορτωμένο πρόγραμμα εργασίας, το σχολικό άγχος ή μια απαιτητική αθλητική δραστηριότητα. Ως εκ τούτου, όταν εργάζεστε στη βάση ενός έργου, είναι σημαντικό να έχετε ένα σαφώς οριοθετημένο στόχο, αλλά να έχετε επίσης σαφείς ημερομηνίες, σαφή χρονοδιαγράμματα, σαφείς ώρες και τοποθεσίες. Αναθέστε στους νέους την ευθύνη και συζητήστε εκ των προτέρων μαζί τους τα ζητήματα που άπτονται της οργάνωσης του έργου. Για παράδειγμα, μπορείτε να τους ενημερώσετε ότι αναμένετε από αυτούς να παρευρεθούν σε τουλάχιστον τρεις από τις τέσσερις εκδηλώσεις που προγραμματίζετε για ένα έργο. Εξηγήστε τους το «γιατί» τους θέλετε εκεί.

Βεβαιωθείτε ότι ο χρόνος που διατίθεται είναι επαρκής αλλά και σύντομος, ώστε να έχει ένα απόλυτα συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Γιατί τα παρατάνε οι νέοι; Μπορείτε να τους αφήσετε να προτείνουν νέους συμμετέχοντες, καθώς έτσι γίνεται συνήθως η προσέλκυση άλλων νεαρών ατόμων, μέσω δηλαδή των ιδίων.

Συμβουλή 4 - Δημιουργήστε ένα φιλόξενο και ασφαλές περιβάλλον

Ανεξαρτήτως ηλικίας, αλλά ιδίως στην περίπτωση των νέων, όλοι οι άνθρωποι έχουν την ανάγκη να αισθάνονται άνετα. Η δημιουργία ενός φιλόξενου και ασφαλούς

περιβάλλοντος είναι ο καλύτερος τρόπος με τον οποίο οι νέοι θα μπορούν να εκφράζουν με αυτοπεποίθηση τις απόψεις τους και να συμβάλουν με τον δικό τους μοναδικό τρόπο στην επίτευξη αλλαγών. Σε ένα ασφαλές και υποστηρικτικό περιβάλλον, όλοι πρέπει να αισθάνονται ελεύθερα στις αλληλεπιδράσεις και τις συνδιαλλαγές τους με τους άλλους. Να τους γίνεται ξεκάθαρο ότι, καταρχάς, δεν υπάρχουν σωστές ή λανθασμένες απαντήσεις και ότι όλες οι απορίες και οι αμφιβολίες είναι πάντοτε αποδεκτές. Με τον τρόπο αυτό, η συμμετοχή των νέων δεν θα πρέπει να σημαδεύεται από κοινωνικές προκαταλήψεις, όπως στερεότυπα που αφορούν το φύλο, την τάξη, την κοινωνική θέση, την εκπαίδευση κ.λπ. Ορισμένες αποτελεσματικές προτάσεις για την επίτευξη του στόχου αυτού περιλαμβάνουν την ενθάρρυνση των νέων στην πρόσκτηση νέων δεξιοτήτων και την περαιτέρω διεύρυνση εκείνων των δεξιοτήτων που αφορούν την καλλιέργεια μιας γλώσσας που σέβεται τη διαφορετικότητα μέσω κοινά αποδεκτών ορισμών καθώς και τη διασφάλιση της συνεχούς παρακολούθησης ολόκληρης της δημιουργικής διαδικασίας.

Συμβουλή 5 - Να είστε ειλικρινείς και σαφείς - να διασφαλίζετε την εποικοδομητική ανατροφοδότηση

Να δηλώνετε ξεκάθαρα του στόχους σας στους νέους. Τι ευελπιστείτε να επιτύχετε μέσω της συμμετοχής των νέων; Θυμηθείτε ότι η απάντηση «Δεν είμαι σίγουρος ακόμα» είναι επίσης μια κατάλληλη απάντηση. Όταν αποδεικνύετε ότι έχετε έναν συγκεκριμένο στόχο, τότε οι νέοι είναι πρόθυμοι να σας βοηθήσουν. Να γνωρίζετε τη χρονική διάρκεια κάθε δραστηριότητας, ειδικά αυτών που εμπλέκουν φορείς όπως τους δήμους. Οι νέοι απαιτούν γρήγορα αποτελέσματα και μπορεί να δυσκολευτούν να αποδεχτούν ότι ένα θεσμικό όργανο δεν μπορεί να κινηθεί τόσο γρήγορα όσο θα ήθελαν. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να καταρτίζετε σαφή σχέδια για το πότε θα έχετε νέα πληροφόρηση και να κρατάτε τους νέους ενήμερους.

Συμβουλή 6 - Ευχάριστη ατμόσφαιρα

Διατηρήστε τη συμμετοχή των νέων διασκεδαστική! Οι νέοι προτιμούν τις ανεπίσημες κοινωνικές αλληλεπιδράσεις. Για παράδειγμα, μια συνάντηση για ένα θέμα θα

μπορούσε να πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια που τρώτε μαζί τους μια νόστιμη πίτσα. Επίσης, βεβαιωθείτε ότι υπάρχει αρκετός χρόνος για ανεπίσημη συζήτηση. Ακόμα, η υιοθέτηση διαφόρων δημιουργικών προσεγγίσεων θα μπορούσε να λειτουργήσει αρκετά αποτελεσματικά. Αυτό θα μπορούσε να εξασφαλίσει ότι η δραστηριότητα παραμένει ευχάριστη, αλλά και ότι τα αποτελέσματα είναι πιο συγκεκριμένα από το «Μπλα μπλα μπλα», για να παραθέσω τα λόγια της Greta Thunberg και μια συνηθισμένη φράση που χρησιμοποιούν οι νέες γενιές. Με αυτόν τον τρόπο, δίνετε στη νεολαία έναν ακόμη πιο ενεργό ρόλο.

BHMA 2: Κατανομή ρόλων

Σε αυτή την ενότητα, θα επικεντρωθούμε στους κύριους παράγοντες που εμπλέκονται στη διαδικασία συνεργασίας με τη νεολαία και στη δημιουργία μιας πρωτοβουλίας, ενός έργου ή μιας οργάνωσης νεολαίας. Πιο συγκεκριμένα, τα θέματα που θα αναπτυχθούν αφορούν 1) τον προσδιορισμό των πόρων και των ατόμων που απαιτούνται για την υλοποίηση ενός έργου, 2) τον ορισμό των χρηστών και των δικαιούχων του έργου, 3) τον προσδιορισμό των συμβούλων του έργου, των συνεισφερόντων στις διαδικασίες διαχείρισης, των υπευθύνων λήψης αποφάσεων καθώς και των υπευθύνων παράδοσης των τελικών αποτελεσμάτων.

2.2.1 Προσδιορίστε τους πόρους/τα άτομα που απαιτούνται για την εφαρμογή του σχεδίου σας

Η κατανομή των πόρων (χρήματα, προσωπικό, λογισμικό, εξοπλισμός) είναι ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους ελαχιστοποίησης του πιθανού κινδύνου που θα μπορούσε να είναι καταστροφικός για την υλοποίηση του σχεδίου σας.

Κατά τον σχεδιασμό ενός έργου, πρέπει να γνωρίζετε τους φορείς που θα εφαρμόσουν το σχέδιο, επομένως είναι εξαιρετικά σημαντικό να προσδιορίσετε το κύριο αποτέλεσμα που πρέπει να επιτευχθεί. Ένα καλά οργανωμένο έργο αποτελείται από έναν συγκεκριμένο στόχο που θα επιτευχθεί με την βοήθεια σαφώς καθορισμένων πόρων. Δεδομένου ότι κάθε έργο διαφέρει από τα άλλα όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και το ζήτημα που επιδιώκει να αντιμετωπίσει, θα παρουσιάσουμε ορισμένες στρατηγικές γενικής εφαρμογής σχετικά με τον προσδιορισμό των παραγόντων που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου σας. Είναι σημαντικό να διευκρινιστεί ότι, δεδομένου ότι κάθε έργο αποτελεί ένα μοναδικό εγχείρημα, δεν υπάρχει μόνο ένας κατάλληλος τρόπος για την αντιμετώπιση του ζητήματος με το οποίο καταπιάνεται και, επομένως, είναι δυνατή η συμμετοχή εταίρων ή υπευθύνων χάραξης πολιτικής σε αυτό, αλλά είναι επίσης εξίσου εφικτό να υλοποιήσετε το έργο μόνοι σας ή με τη βοήθεια των συναδέλφων σας ή/και εθελοντών. Για να κατανοήσετε τι είδους παράγοντες θέλετε να εμπλέξετε στο έργο σας, θα πρέπει να εξετάσετε προσεκτικά τους λόγους για τους οποίους θα ήταν καλό να επιδιώξετε αυτές τις

πιθανές συνεργασίες. Κάθε ενέργεια και κάθε απόφαση που λαμβάνετε θα πρέπει να έχει σαφή αντίκτυπο στην προσπάθειά σας.

Συνεργασία με άλλους οργανισμούς

Η περίπτωση της σύμπραξης

Εάν επιθυμείτε να συνεργαστείτε με άλλους παράγοντες, θα πρέπει να έχετε κατά νου ότι μια σύμπραξη μπορεί να επιτύχει όταν οι συμμετέχοντες σε αυτήν είναι αποφασισμένοι όταν θα εργαστούν με συνεργατικό τρόπο, επομένως πριν από την επιλογή των συνεργατών, είναι σημαντικό να αξιολογείτε ποιοι είναι οι οργανισμοί που μπορούν να υποστηρίξουν το έργο με συμπληρωματικό και κερδοφόρο τρόπο, για όλες τις πλευρές. Για να το επιτύχετε αυτό, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τους υποψήφιους οργανισμούς-εταίρους και να συλλέξετε πληροφορίες σχετικά με τη δράση τους και τον τομέα στον οποίο δραστηριοποιούνται περισσότερο. Δεδομένου ότι η συνεργασία στο πλαίσιο της σύμπραξης διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο σύνολο των διαδικασιών του έργου, η επιλογή των εταίρων πρέπει να γίνεται με προσοχή και με αντικειμενικότητα όσον αφορά τις πραγματικές δεξιότητες και ικανότητες του προσωπικού του υποψήφιου για συνεργασία οργανισμού.

Ορισμένες βασικές πτυχές που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την αναζήτηση οργανισμών-εταίρων είναι:

➤ Η εμπειρία του οργανισμού

Φυσικά, αυτό δεν σημαίνει ότι οι λιγότερο έμπειροι οργανισμοί θα πρέπει να αποκλείονται αντί να εντάσσονται σε μια σύμπραξη που αποτελείται τόσο από ήδη αναπτυγμένους όσο και από αναπτυσσόμενους οργανισμούς/ ιδρύματα. Κατά την ανάπτυξη ενός έργου, κάθε συνεισφορά είναι πολύτιμη εάν πραγματοποιείται στο πλαίσιο της αδιάλειπτης συνεργασίας. Πέραν τούτου, οι γνώσεις πρέπει να ανταλλάσσονται και να αξιολογούνται από διάφορους παράγοντες, καθώς αυτός είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος εμπλουτισμού των ήδη υφιστάμενων πληροφοριών. Οι πιο έμπειροι οργανισμοί χρειάζονται τις νέες προοπτικές και τα κίνητρα των

νεοσύστατων οργανισμών, ενώ οι τελευταίοι χρειάζονται την «τεχνογνωσία» των οργανισμών που έχουν ήδη καθιερωθεί στο χώρο.

➤ **Οι στόχοι του οργανισμού**

Οι περισσότεροι οργανισμοί συμμετέχουν σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, δεδομένου ότι αποσκοπούν στην αντιμετώπιση ζητημάτων τα οποία θεωρούνται από όλους ουσιώδη. Για τον σκοπό αυτό, στελεχώνουν το εργατικό τους δυναμικό με επαγγελματίες που έχουν εμπειρία σε διάφορους τομείς. Αυτή η διαθεματική προσέγγιση μπορεί να διασφαλίσει μια πιο ολιστική αλλά ταυτόχρονα και επιστημονική αντιμετώπιση των υπό εξέταση ζητημάτων. Δεδομένου ότι μια σύμπραξη, εξ ορισμού, λειτουργεί με πολυδιάστατο τρόπο, ο σχεδιαστής του έργου θα πρέπει είναι σε θέση να προσδιορίζει ποιος οργανισμός είναι καταληλότερο να αναλαμβάνει συγκεκριμένες δραστηριότητες του έργου και να κατανείμει συνεπώς τους ρόλους ανάλογα.

➤ **Το δίκτυο του οργανισμού**

Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης ενός έργου, είναι σημαντικό να μοιράζεστε τα αποτελέσματα της δράσης σας με ένα ευρύτερο δίκτυο οργανώσεων/ ιδρυμάτων/ φορέων χάραξης πολιτικής κ.λπ.), ούτως ώστε να επιτυγχάνεται μεγαλύτερη διάδοση και αξιοποίησή των αποτελεσμάτων του έργου. Για να διευρύνετε όσο πιο πολύ μπορείτε το κοινό του έργου σας, θα πρέπει να έχετε πρόσβαση στο δίκτυο των οργανισμών-εταίρων, επομένως ένα άλλο σημαντικό στοιχείο όταν χτίζετε μια συμμαχία για το έργο σας είναι να έχετε μια ξεκάθαρη εικόνα για το πώς οι συμμετέχοντες οργανισμοί σε αυτήν μπορούν να βοηθήσουν στις διαδικασίες διάδοσης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του έργου. Σας συνιστούμε λοιπόν να συμπεριλαμβάνετε στις συνεργασίες σας οργανισμούς από διαφορετικά πολιτισμικά υπόβαθρα, ούτως ώστε να επιτυγχάνεται μια ευρύτερη διάδοση των αποτελεσμάτων του έργου σας.

Με την ολοκλήρωση ενός έργου, οι οργανισμοί-εταίροι είναι υπεύθυνοι για την παρακολούθηση της εφαρμογής και της βιωσιμότητάς του. Επιπλέον, συνιστούμε

πάντοτε στους οργανισμούς-εταίρους να συνεχίζουν τη συνεργασία μεταξύ τους και μετά την ολοκλήρωση ενός έργου, καθώς αυτό θα τους επιτρέψει να αναβαθμίσουν περισσότερο τις ιδέες τους όσον αφορά τον σχεδιασμό μελλοντικών έργων. Για τους λόγους λοιπόν αυτούς, είναι απαραίτητο να χτίζονται συνεργασίες όπου όλοι οι συμμετέχοντες θα είναι προσηλωμένοι σε έναν κοινό μακροπρόθεσμο στόχο.

Η περίπτωση της μη σύμπραξης

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, είναι πολύ πιθανό να μην συνάψετε κάποια συνεργασία με άλλους οργανισμούς, ειδικά στην περίπτωση των αναπτυσσόμενων οργανισμών, των τοπικών και/ή εθελοντικών πρωτοβουλιών. Στην περίπτωση αυτή, όλες οι εργασίες που πρέπει να γίνουν για ένα έργο πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της οργάνωσης νεολαίας (μπορεί να είναι μια ομάδα εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, ή ακόμη και ένα μόνο άτομο). Η υλοποίηση του έργου γίνεται ακόμη πιο εφικτή όταν οι οργανώσεις νεολαίας ανταλλάσσουν γνώσεις και εμπειρίες μεταξύ τους και, παρόλο που εργάζονται ξεχωριστά, είναι πάντα μια καλή πρακτική να διατηρούν επαφή μεταξύ τους και να αλληλούποστηρίζουν το έργο η μια της άλλης, ιδίως κατά τα αρχικά στάδια της ίδρυσης μιας οργάνωσης.

Συνεργασία με τις τοπικές αρχές ή/και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής

Οι πολιτικές για τη νεολαία έχουν σχεδιαστεί για να βελτιώσουν τις συνθήκες διαβίωσης των νέων, να αυξήσουν τις ευκαιρίες τους και να προωθήσουν την ισότιμη συμμετοχή τους στα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα (Youth Policy, 2022).

Σύμφωνα με τους Στόχους για Βιώσιμη Ανάπτυξη, οι τοπικές αρχές μπορούν να είναι άτομα ή ιδρύματα που εργάζονται για την επίτευξη αυτών των μακροπρόθεσμων στόχων. Σύμφωνα με τον στόχο αριθ. 11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες: οι τοπικές αρχές διατηρούν την ευθύνη να προωθούν την ανάπτυξη ασφαλών και ανθεκτικών κοινοτήτων που βασίζονται στις αρχές της συμπερίληψης. Επομένως, οι τοπικές αρχές, όπως οι δήμοι, τείνουν να υποστηρίζουν και να προωθούν τοπικές πρωτοβουλίες που αναμφίβολα θα συμβάλουν στη δημιουργία αντίκτυπου στην κοινότητα. Φυσικά, οι τοπικές αρχές διαφέρουν από τη μία ευρωπαϊκή χώρα στην

άλλη. Για παράδειγμα, σε πιο αποκεντρωμένα πλαισια, οι τοπικές αρχές μπορεί να έχουν μεγαλύτερη διακριτική ευχέρεια σε σύγκριση με χώρες όπου η εξουσία λήψης αποφάσεων είναι πιο συγκεντρωτική. Επιπλέον, το επίπεδο συμμετοχής των δήμων στην εφαρμογή των πολιτικών για τη νεολαία αποτελεί έναν επιπλέον δείκτη της ποικιλομορφίας που υπάρχει μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών.

Εν πάση περιπτώσει, η προσέγγιση των τοπικών αρχών για την προώθηση των πρωτοβουλιών σας μπορεί να φανεί πολύ καρποφόρα. Γι' αυτό, σας συστήνουμε να ενημερώνετε διεξοδικά τις τοπικές αρχές για το όραμά σας και να μην διστάζετε να προτείνετε περαιτέρω συνεργασία μαζί τους, γιατί οποιαδήποτε συνεισφορά στην κοινότητα είναι πολύτιμη και επειδή οι δήμοι πάντοτε αναζητούν τοπικές πρωτοβουλίες!

Μπορείτε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την εθνική πολιτική για τη νεολαία της χώρας σας εδώ:

<https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/countries>

Πριν μάθετε περισσότερα για το πώς να εμπλέξετε τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής στο έργο σας, είναι εξαιρετικά σημαντικό να διευκρινιστεί τι είναι μια «πολιτική» και ποιοι είναι αυτοί που την θεσπίζουν. Όπως αναφέρει το Υπουργείο Διεθνούς Ανάπτυξης του Ηνωμένου Βασιλείου (2005), κάθε σχέδιο, πορεία δράσης ή σύνολο κανονισμών που εφαρμόζονται είτε από την κυβέρνηση είτε από επιχειρήσεις και άλλους οργανισμούς, που στόχο έχουν να ασκήσουν επιρροή και να πιέσουν αποφάσεις, συγκαταλέγονται σε αυτό που ονομάζουμε «πολιτική». Τις τελευταίες δεκαετίες υπάρχει μια αυξανόμενη ανάγκη για τεκμηριωμένες πολιτικές αποφάσεις που στηρίζονται στην έρευνα και, ως εκ τούτου, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής γίνονται σταδιακά όλο και πιο δραστήριοι σε διάφορες φάσεις της υλοποίησης έργων που στοχεύουν στην κάλυψη κενών πολιτικής. Οι ερευνητές και οι σχεδιαστές έργων μπορούν να χαρακτηριστούν ως «εξωτερικοί γνώστες», που δρουν συμπληρωματικά και έμμεσα στη διαδικασία χάραξης πολιτικής (Elliott & Popay, 2000).

Υπάρχουν αρκετές βασικές πτυχές που ο σχεδιαστής του έργου θα πρέπει να εξετάσει και να προσπαθήσει να απαντήσει, πριν προσπαθήσει να απευθυνθεί στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής που εργάζονται στον τομέα της νεολαίας:

- Γιατί η ιδέα πίσω από το έργο σας θα μπορούσε να ήταν σημαντική για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής;

Ένα από τα χαρακτηριστικά που θα πρέπει να έχει ένας σχεδιαστής έργου είναι η ικανότητα να ακούει ενεργά τις ανάγκες των υπευθύνων χάραξης πολιτικής και να τους παρέχει παραδοτέα που θα διευκολύνουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Είναι αξιοσημείωτο επίσης να αναφέρουμε εδώ ότι οι ερευνητές και οι σχεδιαστές έργων πρέπει να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται τον δυνητικό αντίκτυπο που μπορεί να έχει ένα εγχείρημά τους και να εργάζονται στο πλαίσιο της δεοντολογίας και ηθικής.

- Σε ποιον ακριβώς απευθύνεστε; Ποιος μπορεί να κάνει τη διαφορά;

Για τη βέλτιστη έκβαση ενός εγχειρήματος, είναι σημαντικό να έρχεστε σε επαφή με παράγοντες (άτομα ή ομάδες) που μπορούν να έχουν αντίκτυπο στη χάραξη πολιτικής. Οι παράγοντες αυτοί μπορεί να είναι πολιτικοί, δημόσιοι υπάλληλοι, επαγγελματίες, επιχειρηματίες ή διεθνείς οργανισμοί .

- Πώς μπορούν να συμμετάσχουν οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής σε ένα έργο;

Υπάρχουν δύο αποτελεσματικοί τρόποι αξιοποίησης των υπευθύνων χάραξης πολιτικής κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του έργου, οι οποίοι μπορούν να συνδυαστούν μεταξύ τους:

- A)** Συναντήσεις: Αυτές μπορούν να πραγματοποιούνται με τη μορφή εργαστηρίων, για την ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής όλων των εμπλεκόμενων φορέων (μέλη οργανώσεων και υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής).
- B)** Ενημέρωση για θέματα πολιτικής: Υπάρχουν πολλοί τρόποι για τη διεξαγωγή μιας ενημέρωσης για θέματα πολιτικής, όπως ενημερωτικά έγγραφα και εκθέσεις, ενημερωτικά σημειώματα, ενημερώσεις για θέματα έρευνας κ.λπ. Θα σας συμβουλεύαμε να συντάξετε ένα σύντομο (μια A4 κόλλα με 2 όψεις) έγγραφο με

αναφορές, που συνοψίζει τις βασικές πτυχές του έργου σας καθώς και τις πιθανές τους επιπτώσεις στη χάραξη πολιτικής.

Μέλη της κοινότητας

Η συμμετοχή των μελών της κοινότητας σε ένα έργο θεωρείται απαραίτητη όχι μόνο για τη δημιουργία σημαντικού αντίκτυπου αλλά και για την προώθηση της ιδέας και των αρχών μιας συμμετοχικής κοινωνίας, όπου όλα τα μέλη της έχουν τη δυνατότητα να συμβάλουν σε μια διαδικασία αλλαγής. Άλλα τι εννοούμε ακριβώς όταν αναφερόμαστε στα μέλη μιας κοινότητας; Αυτά μπορούν να είναι μέλη ομάδων τοπικής δράσης, τοπικών μέσων ενημέρωσης, τοπικών κέντρων νεολαίας, εμπειρογνώμονες και επαγγελματίες σε αντίστοιχους τομείς έργων.

Κατά τον σχεδιασμό του έργου σας, θα σας συμβουλεύαμε να αποφασίσετε ποια είναι τα μέλη της κοινότητας τα οποία θέλετε να συμμετέχουν στις δραστηριότητες του έργου σας. Είναι επίσης προτιμότερο να επιλέγονται άτομα/ομάδες ατόμων που είτε επιδεικνύουν ενδιαφέρον για το θέμα του έργου είτε έχουν εμπειρογνωμοσύνη γύρω από αυτό ή και που μπορούν να μοιραστούν τις γνώσεις τους και να συμβάλουν στην έρευνα. Η συμμετοχή της κοινότητας είναι μια δυναμική διαδικασία που περιλαμβάνει πολλές περισσότερες πτυχές απ' ό,τι μια απλή κοινοποίηση πληροφοριών.

Το αναμενόμενο αποτέλεσμα από τη συμμετοχή τέτοιων παραγόντων έχει διπή σημασία: η αύξηση τόσο των συμμετεχόντων μελών της κοινότητας στο έργο όσο και η επιτυχής υλοποίηση του από τον υπεύθυνο οργανισμό. Το κλασικό μοντέλο της κλίμακας συμμετοχής είναι πολύ κατατοπιστικό όσον αφορά τη διαδικασία της κοινοτικής συμμετοχής:

Στάδιο	Σχέση	Ενεργός συμμετοχή
Ενημέρωση	Οι πολίτες γνωρίζουν για το έργο σας;	Ενημερώστε τους και ζητήστε τους να εγγραφούν στα κανάλια επικοινωνίας σας. Να τους αποστέλλετε μηνύματα, ώστε να κατανοήσουν την εμβέλεια του έργου σας.
Κατανόηση και εξέταση των ζητημάτων	Οι πολίτες αποκτούν πιο αναβαθμισμένη γνώση και αρχίζουν να εξετάζουν πιο ενεργά τα ζητήματα	Να αποστέλλετε πιο σύνθετες πληροφορίες, να τους προσκαλείτε σε εκδηλώσεις ή σε ένα κλειστό κανάλι για συζήτηση
Υποστηρικτικός ρόλος	Οι πολίτες παρουσιάζουν ένα πρώτο δείγμα ενεργούς υποστήριξης για το έργο	Βεβαιωθείτε ότι κάνουν like σε όλο και περισσότερες αναρτήσεις, επισημάνετε τα νέα σας σε αυτούς και ενθαρρύνετε τους να υπογράψουν μια αίτηση για συγκέντρωση υπογραφών
Προώθηση	Οι πολίτες μοιράζονται ενεργά το περιεχόμενό που αναρτάτε και συμμετέχουν παθητικά σε ορισμένες από τις δραστηριότητές σας	Ενθαρρύνετε τους πολίτες να συμμετέχουν στις εκδηλώσεις που διοργανώνετε, όπως μια δημόσια συζήτηση ή μια πεζοπορεία, να ανακοινοποιούν μια αίτηση για την συγκέντρωση υπογραφών στα δικά τους κανάλια, να αναλαμβάνουν μικρής κλίμακας ευθύνες
Ακτιβιστική δράση	Οι πολίτες διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στις προσπάθειές σας για την υπεράσπιση των συμφερόντων τους	Συμμετέχουν ενεργά τόσο διαδικτυακά όσο και εκτός σύνδεσης, είναι σε θέση να διοργανώνουν μικρής κλίμακας δράσεις, όπως το στήσιμο ενός περιπτέρου σε μια εκδήλωση, γνωρίζουν καλά το μήνυμα που θέλετε να μεταφέρετε και έχουν τη δυνατότητα να προσελκύουν περισσότερα άτομα
Ηγετικός ρόλος	Οι πολίτες αναλαμβάνουν ηγετικό και στρατηγικό ρόλο	Μπορείτε να τους δώσετε ηγετικούς ή στρατηγικούς ρόλους σε μια ομάδα. Είναι δραστήριοι στο να προσελκύουν περισσότερο κοινό. Έχουν την ικανότητα να εκπαιδεύσουν νέα άτομα

Πίνακας 2: Η κλίμακα συμμετοχής ανακτήθηκε από την Εργαλειοθήκη του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Νεολαίας

Αυτό που θα σας συμβουλεύαμε για τον οργανισμό σας είναι να αναπτύξετε μια δομή που επιτρέπει στα μέλη της κοινότητας να περνούν από κάθε στάδιο της κλίμακας συμμετοχής. Για να επιτευχθεί αυτό, σας προτείνουμε:

- Να συλλάβετε ένα κοινό όραμα
- Να σχεδιάσετε εξατομικευμένους ρόλους που μπορούν εύκολα να αναληφθούν από άτομα που βρίσκονται σε διαφορετικές βαθμίδες στην κλίμακα συμμετοχής
- Τα μέλη της κοινότητας θα ανέβουν στην κλίμακα συμμετοχής μόνο εάν αισθάνονται ότι έχουν χώρο να εκφράσουν τις ανησυχίες τους
- Η παροχή μηχανισμών μάθησης και ανάπτυξης θα παρακινήσει τα μέλη της κοινότητας που είχαν κολλήσει σε ένα συγκεκριμένο επίπεδο της κλίμακας να προχωρήσουν περαιτέρω

Ορισμένες βασικές πτυχές που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη συνεργασία σας με τα μέλη της κοινότητας είναι οι ακόλουθοι:

- **Προσδιορίστε** την προστιθέμενη αξία της συμμετοχής των επιλεγμένων μελών της κοινότητας. Πώς θα επωφεληθεί το έργο σας από τη συμμετοχή της κοινότητας; Πώς θα επωφεληθεί η κοινότητα από τη συμμετοχή της στο έργο σας; Έχοντας μια ξεκάθαρη εικόνα των αναμενόμενων αποτελεσμάτων από τέτοιες ενέργειες (συμμετοχή των μελών της κοινότητας) θα αυξήσει την αξιοπιστία του οργανισμού σας και θα ελαχιστοποιήσει τους πιθανούς κινδύνους που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την προσπάθειά σας
- **Προσδιορίστε** τα κίνητρα των μελών της κοινότητας να συμμετάσχουν ενεργά στο έργο. Με αυτόν τον τρόπο, ο σχεδιαστής του έργου αποκτά καλύτερη κατανόηση των προσδοκιών των μελών της κοινότητας και, ως εκ τούτου, μπορεί να προγραμματίσει τις δραστηριότητες του έργου με πιο αποτελεσματικό τρόπο
- **Εκφράστε** την ευγνωμοσύνη σας για την ενεργό συμμετοχή των μελών της κοινότητας. Αυτό θα συμβάλει στην αποφυγή τυχόν αποχωρήσεων κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του έργου.

2.2.2 Καθορισμός των Χρηστών και των Δικαιούχων των δραστηριοτήτων
Σε κάθε έργο, ο σχεδιαστής πρέπει να έχει σαφή εικόνα της ομάδας-στόχου στην οποία απευθύνεται. Κανονικά, η ομάδα-στόχος ενός έργου αποτελείται από τους Χρήστες και τους Δικαιούχους.

Αυτή η εικόνα ανακτήθηκε από πλατφόρμες ελεύθερης χρήσης ([canva](#) και/ή [freepik](#)) και παρέχεται δωρεάν χωρίς άδεια χρήσης.

Χρήστες και τελικοί χρήστες: Είναι τα άτομα που αξιοποιούν το προϊόν ή την υπηρεσία που παρέχει το έργο σας (άμεση ομάδα-στόχος). Για παράδειγμα, εάν είστε μια οργάνωση νεολαίας που εργάζεται σε ένα έργο του οποίου ο στόχος είναι να βελτιώσει τον ψηφιακό αλφαριθμητισμό μεταξύ των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, οι τελικοί χρήστες είναι οι άνθρωποι που πρόκειται να λάβουν άμεσα το προϊόν του έργου σας, το οπόιο μπορεί να είναι μια εκστρατεία ευαισθητοποίησης, ένα πρόγραμμα κατάρτισης ή ακόμη και ένα εγχειρίδιο σχετικά με τον ψηφιακό αλφαριθμητισμό.

Δικαιούχοι: Ο όρος αναφέρεται στα άτομα των οποίων η ζωή βελτιώνεται λόγω του προϊόντος ή της υπηρεσίας του έργου σας (έμμεση ομάδα-στόχος). Με βάση το προηγούμενο παράδειγμα, οι δικαιούχοι μπορεί να είναι συνομήλικοι, συνάδελφοι ή οικογενειακά μέλη των τελικών χρηστών, δεδομένου ότι θα επηρεαστούν έμμεσα από τη γνώση που αποκτήθηκε από τους τελευταίους.

Δε σας συνιστούμε να αποφασίζεται εσπευσμένα για μια ομάδα-στόχο, αντιθέτως απαιτείται διεξοδική έρευνα που να είναι ενδεικτική των αναγκών, των ευκαιριών και της διαθεσιμότητας της ομάδας-στόχου.

Ως εκ τούτου, πριν να προσεγγίζετε μια συγκεκριμένη ομάδα, είτε άμεσα είτε έμμεσα, θα σας παροτρύναμε να δίνατε ιδιαίτερη προσοχή στις ακόλουθες βασικές πτυχές:

α. Πραγματοποιήστε μια **Αξιολόγηση Αναγκών** για να περιγράψετε την ομάδα-στόχο σας με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια. Θα πρέπει να αποφεύγετε να προσεγγίζετε εξαιρετικά ευρείς ή περιορισμένες ομάδες-στόχους, καθώς και στις δύο περιπτώσεις καθίσταται δύσκολο για τον σχεδιαστή του έργου να δημιουργήσει ένα πρόγραμμα που να είναι εφαρμόσιμο. Στόχος της Αξιολόγησης Αναγκών δεν είναι μόνο η παρακολούθηση των προβλημάτων και των ελλείψεων της ομάδας στόχου, αλλά και των πλεονεκτημάτων και των ευκαιριών τους. Οι παρακάτω ερωτήσεις θα σας βοηθήσουν να περιγράψετε επαρκώς την ομάδα-στόχο σας:

➤ **Ποια είναι τα μέλη της ομάδας στόχου; Ποια είναι η ηλικία τους;**

Τα δημογραφικά χαρακτηριστικά είναι απαραίτητα για την αποτελεσματική διαχείριση της ομάδας-στόχου. Όσον αφορά το προηγούμενο παράδειγμα, ο πληθυσμός-στόχος είναι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας ηλικίας από 18 έως 30 ετών με περιορισμένες ψηφιακές δεξιότητες.

➤ **Ποια είναι η κοινωνική τους ταυτότητα; Ποια είναι η μορφωτική/ οικογενειακή/ οικονομική τους κατάσταση;**

Στο παράδειγμά μας, οι τελικοί χρήστες είναι άτομα που ασκούν ένα επάγγελμα και έτσι έχουν μια σχετικά σταθερή οικονομική ζωή.

➤ **Είναι ντόπιοι ή μετανάστες;**

Τα πιθανά γλωσσικά εμπόδια ή οι διαπολιτισμικές διαφορές θα πρέπει να λαμβάνονται προσεκτικά υπόψη κατά τον σχεδιασμό του έργου σας. Στο παράδειγμά μας, οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας μπορούν να είναι ευρωπαίοι πολίτες (αν και δεν είναι απαραίτητο), με γλωσσική επάρκεια στα Αγγλικά.

➤ **Ποιες είναι οι δυνατότητες ανάπτυξης του πληθυσμού-στόχου σας;**

Λάβετε υπόψη ότι ένα επιτυχημένο έργο μπορεί επίσης να ενισχύσει ή και να αναβαθμίσει τις ήδη υπάρχουσες ικανότητες της ομάδας-στόχου, επομένως η αξιολόγηση των ικανοτήτων τους θα διευκολύνει αναμφίβολα τον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων του έργου. Στο παράδειγμά μας, οι επαγγελματίες στον τομέα της νεολαίας μπορούν να αξιοποιήσουν τις αποκτηθείσες τους γνώσεις για να κάνουν

αίτηση για μια καινούργια θέση εργασίας, να μεταφέρουν τη γνώση τους στους άλλους εάν εργάζονται στον εκπαιδευτικό τομέα ή για να τρέξουν, ακόμη, οι ίδιοι ένα έργο.

➤ **Τι κλίσεις και ικανότητες πρέπει να διαθέτουν οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας;**

Στο παράδειγμά μας, οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας πρέπει να μιλούν άπταιστα τα αγγλικά και να είναι πρόθυμοι να αποκτήσουν καινούργιες γνώσεις και δεξιότητες. Το πώς θα συμβάλλουν περαιτέρω στο έργο είναι κάτι που θα προσδιοριστεί καθώς το πρόγραμμα βρίσκεται σε εξέλιξη.

➤ **Ποιες είναι οι προσδοκίες τους;**

Η κατανόηση των προσδοκιών της δυνητικής ομάδας-στόχου σας είναι ζωτικής σημασίας για την καλύτερη οικοδόμηση των στόχων του έργου σας. Δεδομένου ότι απευθύνεστε σε μια συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα, θα πρέπει να σχεδιάσετε ένα ειδικά προσαρμοσμένο πρόγραμμα που θα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες της εν λόγω ομάδας. Στο παράδειγμά μας, μπορούμε να πραγματοποιήσουμε ομάδες εστίασης ή συνεντεύξεις με τους εργαζομένους στον τομέα της νεολαίας της πόλης μας, για να προσδιορίσουμε και να κατηγοριοποιήσουμε τις προσδοκίες τους.

β. Μόλις διενεργήσετε την Αξιολόγηση Αναγκών, θα πρέπει να **εξετάσετε τα αποτελέσματα**. Τα πορίσματα της έρευνας που έχετε κάνει καταδεικνύουν τις κοινωνικές ανάγκες και τα κενά στα οποία θα πρέπει να επικεντρωθεί το έργο σας.

Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένοι **παράγοντες κινδύνου** που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο το εγχείρημά σας, αν δεν τους λάβετε υπόψη.

➤ **Πρόσβαση στην ομάδα-στόχο:**

Η ομάδα-στόχος που επιλέγετε θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμη. Επομένως, θα σας συμβουλεύαμε να επιλέξετε μια ομάδα-στόχο για την οποία υπάρχουν επαρκείς λόγοι να ασχοληθείτε με αυτήν και για την οποία δε θα καλύψετε μόνο περιστασιακές ανάγκες. Για παράδειγμα, οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας με ανεπαρκείς ψηφιακές δεξιότητες αποτελούν μια εύκολα προσβάσιμη ομάδα-στόχο.

➤ Αντιπροσωπευτικά δείγματα:

Όταν προσδιορίζετε την ομάδα-στόχο σας, είναι σημαντικό να αποφεύγετε τυχόν προκαταλήψεις. Η συστηματική επιλογή συγκεκριμένων μελών του γενικού πληθυσμού μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την εξωτερική εγκυρότητα του εγχειρήματός σας. Για παράδειγμα, εάν επιλέξετε ως ομάδα-στόχο του εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας που προέρχονται αποκλειστικά από το βόρειο τμήμα της χώρας σας, ίσως αυτό το δείγμα να μην είναι τόσο αντιπροσωπευτικό όσο η επιλογή συμμετεχόντων από ολόκληρη τη χώρα.

➤ Υφιστάμενοι πόροι:

Πριν καταλήξετε σε συμπεράσματα, θα πρέπει να αξιολογήσετε κατά πόσον οι πόροι του έργου (οι οποίοι προσδιορίστηκαν στην ενότητα 2.2.1) μπορούν να καλύψουν τις εκτιμώμενες ανάγκες της δυνητικής ομάδας-στόχου. Με αυτόν τον τρόπο μπορείτε να αποτρέψετε τυχόν απροσδόκητες αποκλίσεις από τους αρχικούς σας στόχους.

γ. Τι πρόκειται να προσφέρετε και σε ποιον;

Σε αυτό το στάδιο, είναι εξαιρετικά σημαντικό να

διευκρινίσετε ποια είναι τα μέλη της ομάδας-στόχου

στους οποίους απευθύνεστε άμεσα (τελικοί χρήστες) και ποιους έμμεσα (δικαιούχοι). Επομένως, όταν απευθύνεται στους τελικούς χρήστες, ο σχεδιαστής του έργου θα πρέπει να χρησιμοποιεί έναν κατάλληλο κώδικα

επικοινωνίας και τα αντίστοιχα εργαλεία και μεθοδολογίες που θα κατανοούν απρόσκοπτα οι χρήστες. Από την άλλη πλευρά, θα πρέπει να απευθύνεστε στους δικαιούχους μέσω των τελικών χρηστών. Για τον λόγο αυτό, ο σχεδιαστής του έργου θα πρέπει να έχει επίγνωση των αναγκών και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τόσο των χρηστών όσο και των δικαιούχων και να προσπαθεί να δημιουργεί αντίκτυπο στους τελευταίους με έμμεσο τρόπο, δεδομένου ότι θα αλληλεπιδράσουν μόνο άμεσα με τους τελικούς χρήστες.

2.2.3 Προσδιορισμός των συμβούλων του έργου, των υπευθύνων διαχείρισης του έργου, της λήψης αποφάσεων καθώς και των υπευθύνων διάδοσης των αποτελεσμάτων του έργου.

Σύμβουλοι Έργων

Ο ρόλος ενός συμβούλου έργων είναι να παρέχει την εμπειρογνωμοσύνη και τις συμβουλές του κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του έργου, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η αναμενόμενη ποιότητα των αποτελεσμάτων. Η καθοδήγηση του συμβούλου έργων είναι απαραίτητη, δεδομένου ότι διαδραματίζει βασικό ρόλο σε πολλές οργανωτικές δραστηριότητες του έργου:

- Παροχή καθοδήγησης και υποστήριξης στις διαδικασίες διαχείρισης έργων
- Παροχή συμβουλών σχετικά με την επικοινωνιακή στρατηγική για την προσέγγιση πιθανών ενδιαφερομένων/υπευθύνων χάραξης πολιτικής/μελών της κοινότητας κ.λπ.
- Οδηγίες σχετικά με τη στρατηγική αξιολόγησης της ποιότητας
- Συμβουλές σχετικά με τη στρατηγική διαχείρισης και μετριασμού των κινδύνων
- Παρακολούθηση της συνολικής υλοποίησης του έργου ως εξωτερικός παρατηρητής και παροχή πληροφοριών όταν απαιτείται
- Παρακολούθηση των δραστηριοτήτων του έργου για τη διασφάλιση της ευθυγράμμισής τους με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και τα προβλεπόμενα πρότυπα

Ο σύμβουλος έργων συνεργάζεται στενά με την ομάδα σχεδιασμού του έργου και έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι αποτελέσματα του έργου παραδίδονται εγκαίρως και σύμφωνα με τις συμφωνηθείσες προδιαγραφές. Ο σύμβουλοι έργων μπορεί να είναι ανεξάρτητα πρόσωπα, εμπειρογνώμονες στον τομέα της παροχής συμβουλών και της διαχείρισης έργων ή οργανώσεις που εργάζονται στον αντίστοιχο τομέα.

Αυτή η εικόνα ανακτήθηκε από πλατφόρμες ελεύθερης χρήσης (canva και/ή freepik) και παρέχεται δωρεάν χωρίς άδεια χρήσης.

Γιατί είναι απαραίτητη η συνεργασία με έναν σύμβουλο έργου;

Η ανατροφοδότηση που λαμβάνεται από έναν σύμβουλο έργων θα πρέπει να θεωρείται ως αντικειμενική επαναξιολόγηση των αποτελεσμάτων και των διαδικασιών του έργου γενικότερα. Η αξιολόγηση του έργου σας από μια ανεξάρτητη άποψη μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση όχι μόνο της ποιότητας της προσπάθειάς σας αλλά και του αντικτύπου της.

Στο πλαίσιο των οργανώσεων νεολαίας, είναι περισσότερο από σύνηθες τα μέλη του προσωπικού να μοιράζονται εξίσου πολλαπλούς ρόλους, π.χ. δεν υπάρχει μόνο ένα άτομο που αποκτά διοικητικά καθήκοντα ή συμβουλευτικό ρόλο στο έργο, αλλά ισχύει περισσότερο ένας συνεργατικός επιμερισμός καθηκόντων και αρμοδιοτήτων. Από την άλλη πλευρά, υπάρχει επίσης η περίπτωση που μια οργάνωση νεολαίας μπορεί ν διαθέτει μόνο έναν εργαζόμενο που διαχειρίζεται το έργο, που σημαίνει ότι είναι υπεύθυνος για όλες τις αντίστοιχες δραστηριότητες, όπως η διαχείριση, η υλοποίηση και η διάδοση του έργου. Είναι προς όφελός σας να γνωρίζετε τους διαφορετικούς ρόλους που μπορούν να αναληφθούν σε ένα πλαίσιο συνεργασίας, ώστε να μπορείτε να υιοθετήσετε πιο εύκολα τις οργανωτικές αρχές που λειτουργούν καλύτερα για τον οργανισμό σας.

Οι υπεύθυνοι διαχείρισης του έργου

Η διαχείριση ενός έργου απαιτεί επαρκείς οργανωτικές δεξιότητες, δεδομένου ότι υπάρχει μεγάλος αριθμός ρυθμίσεων που πρέπει να γίνουν. Πέραν αυτού, η διαχείριση έργων αποτελείται από πολλούς άλλους πυλώνες που είναι εξίσου απαιτητικοί και πρέπει να διευθετούνται με ακρίβεια και υπευθυνότητα.

Τα κύρια καθήκοντα των επαγγελματιών διαχείρισης έργου είναι τα εξής:

- Συντονισμός του σχεδιασμού, του προϋπολογισμού και της εκτέλεσης του έργου.
- Παροχή καθοδήγησης και κινήτρων στην υπόλοιπη ομάδα.
- Διατηρώντας επαφή και προωθώντας τη συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη του έργου.

- Μετριασμός των πιθανών κινδύνων.
- Συντονισμός της κοινοποίησης του έργου.

Με βάση τους κύριους τομείς ευθυνών, θα πρέπει να αποφασίσετε προσεκτικά εκείνους που θα αναλάβουν τη διαχείριση του έργου σας.

Θα ήταν πολύ βοηθητικό να ακολουθούσατε μια συγκεκριμένη μέθοδο στη διαχείριση του έργου, η οποία αποτελείται από διάφορα βήματα που πρέπει να ολοκληρωθούν. Σε σύγκριση με τις παραδοσιακές μεθόδους, μια πιο προσαρμόσιμη μέθοδος (μεθοδολογία διαχείρισης ευέλικτων έργων) φαίνεται να εφαρμόζεται καλύτερα στο πλαίσιο καινοτόμων πρωτοβουλιών για τη νεολαία, καθώς οι αναδυόμενες ανάγκες καλύπτονται αποτελεσματικότερα.

Παραδοσιακές Μέθοδοι Διαχείρισης Έργου	Καινοτόμοι Μέθοδοι Διαχείριση Έργου
Αρχικό στάδιο του έργου	Στάδιο σύλληψης του έργου
Στάδιο σχεδιασμού του έργου	Στάδιο επεξεργασίας και προσχεδισμού του έργου
Στάδιο εκτέλεσης του έργου	Στάδιο εξερεύνησης και επανάληψης του έργου
Στάδιο κοινοποίησης του έργου	Στάδιο προσαρμογής του έργου
Στάδιο περάτωσης του έργου	Το στάδιο περάτωσης του έργου που γίνεται η αρχή ενός νέου σταδίου οραματισμού

Πίνακας 3: Συγκριτική εξέταση του Παραδοσιακού και Ευέλικτου Μοντέλου Διαχείρισης Έργου

Ποια είναι τα οφέλη των καινοτόμων μεθόδων στη διαχείριση έργων;

- **Ευελιξία:** Η ύπαρξη ενός σχεδίου και η παρακολούθηση των δραστηριοτήτων του έργου είναι μεγάλης σημασίας, αν και είναι εξίσου σημαντικό να είστε ευέλικτοι και προσαρμοστικοί σε πιθανές μελλοντικές αλλαγές. Το στοιχείο της ευελιξίας θα πρέπει να υπάρχει σε ολόκληρο το έργο.
- **Προσαρμοστικότητα:** Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, μην διστάσετε να αναδιατάξετε το πρόγραμμα των εργασιών σας σε περίπτωση ανάγκης. Είστε ο δημιουργός και ο διαχειριστής του έργου σας. Αυτό σας δίνει το προνόμιο να

λαμβάνετε αποφάσεις, ώστε να ενεργείτε με σύνεση και να χρησιμοποιείτε τις οργανωτικές σας δεξιότητες προς όφελος του εγχειρήματός σας.

- **Ποικιλομορφία ρόλων:** Σε περίπτωση που συνεργάζεστε με άλλους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας, λάβετε υπόψη ότι οι ρόλοι υπάρχουν γιατί ακριβώς θα πρέπει να αναληφθούν. Φυσικά, δεν είναι αναγκαίο να γίνει μια αυστηρή διάκριση μεταξύ των καθηκόντων, ωστόσο, στο πλαίσιο μιας μεγαλύτερης οργάνωσης νεολαίας αυτό θα μπορούσε να ήταν επωφελές. Με αυτόν τον τρόπο, θα μπορούσατε να αποφύγετε την αλληλοεπικάλυψη καθηκόντων και ευθυνών και να εξοικονομήσετε επίσης χρόνο και ενέργεια. Αφιερώστε λίγο χρόνο για να εντοπίσετε και να διακρίνετε τις κλίσεις των μελών της ομάδας σας και να διανείμετε τους ρόλους ανάλογα, πάντα σε ευθυγράμμιση με τα προσωπικά τους συμφέροντα.
- **Μεγιστοποίηση της εφαρμοσιμότητας και της αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του έργου:** Βεβαιωθείτε ότι γίνεται μια αποτελεσματική και αποδοτική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του έργου σας από τον πληθυσμό-στόχο και όχι μόνο. Δεδομένου ότι έχετε εργαστεί σκληρά για να καταστήσετε το έργο σας πλήρως αξιοποιήσιμο προϊόν από το κοινό, θα ήταν εξίσου σημαντικό να αξιοποιήσετε παράλληλα τις δυνατότητες επέκτασης και μεταφοράς των αποτελεσμάτων του σε άλλους τομείς ή κοινωνικά ζητήματα. Διαδώστε τα αποτελέσματα του έργου, πραγματοποιήστε συναντήσεις (είτε διαδικτυακές είτε πρόσωπο με πρόσωπο) για να ενημερώσετε τους ομότιμούς σας, την κοινότητα, τις τοπικές αρχές ή τους τελικούς χρήστες σχετικά με το προϊόν σας. Καθοδηγήστε και δώστε τους εισηγήσεις για το πώς να χρησιμοποιούν πρακτικά και ενεργά τα παραδοτέα του έργου σας.

Φορείς λήψεως αποφάσεων

Ένας άλλος βασικός ρόλος στο πλαίσιο του σχεδιασμού και της υλοποίησης ενός έργου είναι αυτός των φορέων λήψης αποφάσεων. Ο υπεύθυνος για τη λήψη αποφάσεων αποκτά τον ρόλο του αρχηγού της ομάδας που είναι υπεύθυνος για την οριστικοποίηση μιας συγκεκριμένης απόφασης, αφού εξετάσει τις θέσεις των

υπόλοιπων μελών της ομάδας. Τα ηγετικά προσόντα του υπεύθυνου λήψης αποφάσεων είναι εκείνα που θα καθορίσουν την ορθότητα των αποφάσεων που λαμβάνει. Ωστόσο, στο πλαίσιο των οργανώσεων νεολαίας, οι αποφάσεις λαμβάνονται μέσω συνελεύσεων όπου οι εργαζόμενοι συζητούν και οριστικοποιούν τη ροή της εργασίας τους. Με άλλα λόγια, αν και αυτό είναι πολύ σύνηθες στο πλαίσιο των εταιρικών σχέσεων, ακόμη και απαραίτητο, να δημιουργηθεί δηλαδή ένας φορέας λήψης αποφάσεων, στο πλαίσιο των οργανώσεων νεολαίας αυτό δεν είναι δεδομένο. Επομένως, πιο κάτω θα βρείτε τέσσερα βασικά μοντέλα που εφαρμόζονται στη λήψη αποφάσεων, τα οποία είναι εναλλάξιμα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανάλογα με τις ανάγκες και τα ειδικά χαρακτηριστικά της κάθε περίστασης.

Τήρηση οδηγιών

Τα κύρια χαρακτηριστικά του μοντέλου αυτού είναι η ετοιμότητα και η αποφασιστικότητα στη λήψη αποφάσεων καθώς και η αυστηρή προσήλωση στην εκτέλεση των καθηκόντων. Κανονικά, εκείνοι που υιοθετούν αυτό το μοντέλο τείνουν να είναι πολύ επιλεκτικοί με τις προτάσεις των συναδέλφων τους, καθώς βασίζονται κυρίως στη δική τους κρίση. Διακρίνονται για τις ορθολογικές τους κρίσεις και τη σαφήνεια με την οποία διαχειρίζονται τα θέματα, χαρακτηριστικά που τους καθιστούν ιδανικούς για τη λήψη επείγουσων και βραχυπρόθεσμων αποφάσεων. Για παράδειγμα, σε περίπτωση που εμφανιστεί μια επείγουσα ανάγκη για τη διοργάνωση μιας δημόσιας εκστρατείας εντός περιορισμένου χρόνου και υπάρχει έλλειψη εθελοντών για το τρέξιμο ενός εθελοντικού εργαστηρίου, ο υπεύθυνος εργαζόμενος στον τομέα της νεολαίας θα πρέπει να υιοθετήσει αυτό το μοντέλο λήψης αποφάσεων, για να έχει το επιθυμητό αποτέλεσμα με τον πλέον αποτελεσματικό και έγκαιρο τρόπο.

Αναλυτικό μοντέλο

Το κύριο χαρακτηριστικό αυτού του μοντέλου λήψης αποφάσεων είναι η επένδυση χρόνου στη διαδικασία. Πιο συγκεκριμένα, οι φορείς λήψης αποφάσεων συλλέγουν συνήθως δεδομένα και αποδεικτικά στοιχεία πριν καταλήξουν σε συμπεράσματα. Έχουν επίσης ένα σαφή προσανατολισμό προς την εκτέλεση των καθηκόντων, όπως

εκείνοι που ενεργούν σύμφωνα με το μοντέλο της τήρησης οδηγιών, αλλά δεν θα σπεύσουν να λάβουν βιαστικές αποφάσεις. Για παράδειγμα, στο υποθετικό σενάριο της εκτέλεσης ενός έργου σχετικά με την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, το αναλυτικό μοντέλο θα ήταν ιδανικό να εφαρμοστεί κατά τη διεξαγωγή της Ανάλυσης Αναγκών, δηλαδή στα αρχικά στάδια της ζωής του έργου.

Θεωρητικό μοντέλο

Η διαφορά μεταξύ του θεωρητικού και των δύο προηγούμενων μοντέλων στη λήψη αποφάσεων είναι ότι το πρώτο έχει έναν πιο κοινωνικό προσανατολισμό καθώς και ότι είναι πιο επιρρεπές στην ανάληψη κινδύνων. Οι φορείς λήψης αποφάσεων που εφαρμόζουν το θεωρητικό μοντέλο επενδύουν χρόνο να σκεφτούν δημιουργικές λύσεις, προμελετούν τις επιπτώσεις της απόφασής τους και προσπαθούν να σκεφτούν ποια απόφαση θα έφερνε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Το μοντέλο αυτό είναι ιδανικό για τη λήψη μακροπρόθεσμων αποφάσεων. Για παράδειγμα, στην περίπτωση που ένας οργανισμός νεολαίας εργάζεται πάνω στη στρατηγική που πρέπει να ακολουθηθεί για τη διάδοση και την αξιοποίηση μιας δημόσιας εκδήλωσης, το θεωρητικό μοντέλο στη λήψη αποφάσεων θα μπορούσε να διευκολύνει σημαντικά το σύνολο των εργασιών της.

Συμπεριφορικό μοντέλο

Ο υπεύθυνος λήψης αποφάσεων που εφαρμόζει το συμπεριφορικό μοντέλο επικεντρώνεται περισσότερο στις σχέσεις παρά στις εργασίες. Εκτός αυτού, εκείνοι που υιοθετούν αυτό το μοντέλο εστιάζουν κυρίως στις πληροφορίες που συλλέγουν από τους συναδέλφους τους. Η διαδικασία λήψης αποφάσεων είναι μια συνεργατική διαδικασία γι' αυτούς και συνήθως δίνουν προσοχή στον αντίκτυπο που αυτή θα έχει από την άποψη των σχέσεων μεταξύ των μελών της ομάδας.

Αυτό που συνιστούμε στους φορείς λήψης αποφάσεων για να επιτύχουν τα βέλτιστα αποτελέσματα, είναι να υιοθετήσουν ευέλικτες μεθόδους, έτσι ώστε να είναι σε θέση κάνουν τις κατάλληλες αναπροσαρμογές όποτε χρειάζεται. Ωστόσο, θα προτείναμε επίσης να μην υιοθετείτε απόλυτα μόνο ένα μοντέλο στη λήψη αποφάσεων, καθώς αυτό δε θα βοηθούσε στην κάλυψη όλων των αναγκών του έργου. Επομένως, θα ήταν

πιο επαγγελματικό και στρατηγικά αποτελεσματικότερο να κάνετε ένα συνδυασμό των προαναφερθέντων μοντέλων και να σκέψεστε κριτικά πριν αποφασίζετε για το καταλληλότερο υπό τις περιστάσεις μοντέλο.

Φορείς υλοποίησης του έργου

Τα τελικά παραδοτέα του έργου θα διαδοθούν ανάμεσα στους τελικούς χρήστες από τους φορείς υλοποίησης, οι οποίοι μπορεί να είναι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας, εκπαιδευτές, εκπαιδευτικοί, εθελοντές κ.λπ. Η επιλογή του κατάλληλου φορέα υλοποίησης είναι υψίστης σημασίας για την επιτυχή υλοποίηση του έργου, καθώς αποτελεί το τελικό στάδιο της όλης διαδικασίας. Όταν επιλέγετε τους φορείς υλοποίησης του έργου είναι απαραίτητο να απαντήσετε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ποιοι είναι οι τελικοί χρήστες;

Ο προσδιορισμός των τελικών χρηστών γίνεται ήδη κατά το στάδιο του σχεδιασμού του έργου, η αξιολόγηση όμως της ομάδα-στόχου των τελικών χρηστών είναι απαραίτητη για τον σχεδιαστή του έργου, ο οποίος θα πρέπει να επιλέξει τους φορείς εκείνους που θα καταφέρουν να διαδώσουν επαρκώς τα αποτελέσματα του έργου.

- Οι τελικοί χρήστες έχουν κάποιους είδους ειδικές ανάγκες;

Οι φορείς υλοποίησης του έργου θα πρέπει να γνωρίζουν οποιεσδήποτε πιθανές ιδιαιτερότητες, όπως π.χ. τυχόν εμπόδια στην επικοινωνία, ώστε να μπορούν να κάνουν τις ανάλογες προετοιμασίες.

- Ποιο περιεχόμενο του έργου θέλετε να διαδώσετε;

Η επιλογή των φορέων υλοποίησης θα πρέπει επίσης να βασίζεται στην εμπειρογνωμοσύνη τους, δεδομένου ότι είναι ζωτικής σημασίας για έναν επαγγελματία να έχει μια ολιστική άποψη του εξεταζόμενου ζητήματος, ώστε να είναι σε θέση να διαδώσει τα αποτελέσματα του έργου στους τελικούς χρήστες.

- Ποιες είναι οι ήπιες δεξιότητες και οι ικανότητες που θα πρέπει να διαθέτει ο φορέας υλοποίησης για την καλύτερη διάδοση των παραδοτέων του έργου;

Αφού απαντήσετε στις ερωτήσεις αυτές, είναι ευκολότερο να αποφασίσετε για το προφίλ των φορέων υλοποίησης.

Συμπεράσματα

Αυτό το μέρος του οδηγού επικεντρώθηκε κυρίως στον προσδιορισμό των απαιτούμενων πόρων για την αποτελεσματική και αποδοτική εκτέλεση ενός έργου. Δεύτερον, εξετάσαμε τον τρόπο με τον οποίο οι πρωτοβουλίες των νέων μπορούν να διαρθρωθούν και να οργανωθούν, ιδίως όσον αφορά την καθιέρωση και την κατανομή των ρόλων εντός του οργανισμού. Ένα άλλο βασικό σημείο που εξετάσαμε είναι ο καθορισμός των ομάδων-στόχων στους οποίους θα απευθυνθείτε κατά τη διάρκεια του έργου. Μη διστάσετε να εμβαθύνετε περισσότερο στο θέμα αυτό, κάνοντας τη δική σας έρευνα για τις διάφορες πτυχές του έργου που θέλετε να τρέξετε.

Αν ανυπομονείτε να φέρετε θετικές αλλαγές στην κοινότητά σας και είστε επίσης αποφασισμένοι να δημιουργήσετε αντίκτυπο, τότε έχετε όλα όσα χρειάζεστε.

BHMA 3: Πώς να εντοπίσετε και να επικοινωνήσετε με τα ενδιαφερόμενα μέρη;

Σε αυτό το μέρος του οδηγού, θα κάνετε μια εισαγωγή στα ενδιαφερόμενα μέρη, τα οποία διαδραματίζουν έναν αποφασιστικό ρόλο σε οποιαδήποτε πρωτοβουλία που αφορά την κοινοτική συμμετοχή. Οι έννοιες και η ανάλυση των ενδιαφερόμενων μερών παρουσιάζονται ως ένας τρόπος συγκέντρωσης ενός ολοκληρωμένου καταλόγου ατόμων και ομάδων που είτε ενδιαφέρονται είτε έχουν κάποιο συμφέρον να αποκομίσουν από ένα συγκεκριμένο ζήτημα. Η ενότητα 2.3.2 διερευνά τη σημασία της κατανόησης των βέλτιστων πρακτικών στην προσέγγιση και επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη καθώς και της συμπερίληψης των περιθωριοποιημένων ή αποκλεισμένων ομάδων. Η ενότητα 2.3.3 θα επικεντρωθεί στην έννοια της «Αξιολόγησης των Αναγκών» στην οποία έχουμε αναφερθεί προηγουμένως καθώς κι στους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να εντοπίσουμε τις ανάγκες, τα ζητήματα και τις ανησυχίες που απασχολούν την κοινότητα-στόχο. Τέλος, η ενότητα 2.3.4 εξετάζει το επίπεδο συμμετοχής για κάθε ομάδα των ενδιαφερομένων μερών ανάλογα με τους στόχους του έργου καθώς και τις προσωπικές ανάγκες των ατόμων.

Αυτή η εικόνα ανακτήθηκε από πλατφόρμες ελεύθερης χρήσης (canva και/ή freepik) και παρέχεται δωρεάν χωρίς άδεια χρήσης.

2.3.1 Προσδιορισμός των υφιστάμενων ή/και των δυνητικών ενδιαφερόμενων μερών

Μια πολύ σημαντική πτυχή για κάθε πρωτοβουλία κοινοτικής συμμετοχής είναι εκείνη των ενδιαφερόμενων μερών που επηρεάζονται πραγματικά από την εν λόγω

πρωτοβουλία και τα οποία θα πρέπει να συμμετάσχουν σε αυτή, προκειμένου να διασφαλιστεί η επιτυχής υλοποίηση του έργου. Είναι σημαντικό ότι οι πρωτοβουλίες για την ενδυνάμωση της νεανικής συμμετοχικότητας θα καρποφορήσουν μόνο εάν τα σχέδια που προτείνονται τύχουν θετικής ανταπόκρισης από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Εναλλακτικά, χωρίς μια θετική ανταπόκριση, η επιτυχής υλοποίηση των πρωτοβουλιών δεν μπορεί να θεωρηθεί δεδομένη (Ibrahim et.al. 2019). Επομένως, η κατανόηση και ο σαφής προσδιορισμός των ενδιαφερόμενων μερών στους οποίους θα ανταποκρίνεται πραγματικά μια πρωτοβουλία είναι σημαντικές πτυχές που πρέπει να λαμβάνετε υπόψη όταν προσεγγίζετε τις ομάδες-στόχου για την υλοποίηση του έργου σας.

Πριν προχωρήσουμε με τους τρόπους προσδιορισμού και προσέγγισης των ενδιαφερόμενων μερών, θα εξηγήσουμε πρώτα ορισμένες βασικές έννοιες που σχετίζονται με το θέμα της ενότητας αυτής.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη, τα οποία μπορούν να θεωρηθούν εσωτερικά ή εξωτερικά (Hill και Jones 2001) μπορούν να οριστούν ως «εκείνες οι ομάδες και τα άτομα που μπορούν να επηρεάσουν ή να επηρεαστούν από την επίτευξη των στόχων ενός οργανισμού» (Freeman και McVea 2001:23).

Κατά συνέπεια, ο **προσδιορισμός των ενδιαφερόμενων μερών** στο πλαίσιο της νεανικής συμμετοχικότητας αναφέρεται στον εντοπισμό προφίλ προσώπων, ομάδων, οργανώσεων, κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των κατοίκων μιας περιοχής, εθνοτικών, φυλετικών, θρησκευτικών καθώς και πολιτιστικών ομάδων (Rabinowitz n.d) που συνάδουν με τους στόχους ενός έργου ή οργανισμού. Ωστόσο, θα μπορούσε επίσης να συμπεριλαμβάνει οποιεσδήποτε διαδικτυακές κοινότητες και σχεδόν οργανωμένες ομάδες όπου άτομα που μοιράζονται τα ίδια ενδιαφέροντα ή ανησυχίες, όπως π.χ. για οικολογικά ζητήματα, συγκεντρώνονται και σχηματίζουν μαζί μια ομάδα.

Ο εντοπισμός και η ανάλυση των προφίλ των ενδιαφερομένων μερών καθώς και των συμφερόντων τους παρέχει μια σειρά από οφέλη, όπως η συμπερίληψη διάφορων πτυχών από όλους τους τομείς της επηρεαζόμενης κοινότητας, δίνοντας έτσι την

ευκαιρία να τεθούν περισσότερες ιδέες στο τραπέζι (Rabinowitz n.d). Επιπλέον, η πρωτοβουλία σας θα τύχει μεγαλύτερης υποστήριξης από όλους τους ενδιαφερόμενους, καθιστώντας τους ένα αναπόσπαστο μέρος της ανάπτυξης, του σχεδιασμού, της υλοποίησης καθώς και της αξιολόγησης του έργου σας. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, οι ενδιαφερόμενοι θα οικειοποιηθούν την κοινή προσπάθεια και θα νιώσουν την ανάγκη να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια εκ μέρους τους, προκειμένου το εγχείρημα να επιτύχει (Rabinowitz n.d). Η διαδικασία εντοπισμού των ενδιαφερομένων μερών είναι ζωτικής σημασίας, καθώς θα θέσει τα θεμέλια για την οικοδόμηση σχέσεων, που θα δημιουργήσουν τις συνθήκες εκείνες για την επιτυχία του έργου σας.

Από την άλλη πλευρά, η **συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών** νοείται ως η διαδικασία κατά την οποία τα άτομα, οι ομάδες, οι κοινότητες ή οι οργανισμοί που επηρεάζονται από ένα έργο αλληλοεπιδρούν και συμμετέχουν σε κοινές δραστηριότητες. Η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, η οποία αναφέρεται επίσης ως «η ενεργός άσκηση της ιδιότητας του πολίτη», αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τη διατήρηση μιας δίκαιης ισορροπίας δυνάμεων εντός μιας χώρας ή ενός οργανισμού και, στην περίπτωσή μας, εντός μιας κοινότητας (Ilugba & Osuji 2011, Greenwood 2007).

Όταν συμμετέχετε σε δραστηριότητες ανταλλαγής ιδεών για τον εντοπισμό των νέων μιας κοινότητας που πρόκειται να δείξουν ενδιαφέρον συμμετοχής στο έργο σας, είναι χρήσιμο να εξετάσετε και να προσπαθήσετε να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα:

- Ποιοι επηρεάζονται από το έργο/πρωτοβουλία;
- Ποιοι λαμβάνουν τις αποφάσεις ή έχουν επιρροή στη δεδομένη κοινότητα;
- Ποιοι μπορεί να επηρεάσει την επιτυχία του έργου;
- Ποιοι θα έχουν συμφέρον να συμμετάσχουν στο έργο;

(Metropolitan Waste and Resource Recovery Group 2016)

Αφού απαντήσετε στις πιο πάνω ερωτήσεις, θα αρχίσετε αυτόματα να περιορίζετε τις επιλογές σας σε σχέση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, αναζητώντας εκείνα που δεν

σχετίζονται μόνο με την πρωτοβουλία σας, αλλά έχουν επίσης τη δυνατότητα να την προωθήσουν.

Έστω και αν ένα μεγαλύτερης κλίμακας έργο θα απαιτήσει φυσικά μεγαλύτερο αριθμό ενδιαφερόμενων μερών, ωστόσο, και τα μικρότερα έργα παρουσιάζουν τις ίδιες ανάγκες για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου καταλόγου με τα πιθανά ενδιαφερόμενα μέρη. Προκειμένου εσείς ή ο οργανισμός σας να δημιουργήσετε έναν ολοκληρωμένο κατάλογο ενδιαφερόμενων μερών, προτείνονται τα τρία ακόλουθα βήματα (MOLGROUP 2017):

Πώς να εντοπίσετε τα ενδιαφερόμενα μέρη:

1. Δημιουργήστε έναν κατάλογο με όλα τα πιθανά ενδιαφερόμενα μέρη (να είστε όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένοι). Προσπαθήστε να εντοπίσετε άτομα σε όλα τα επίπεδα και να οργανώσετε σε ομάδες όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (όχι μόνο αυτά με τα οποία έχετε ήδη μια διασύνδεση), ακόμα και αν ο αντίκτυπος που θα έχουν στο έργο είναι ακόμα άγνωστος ή αν διατηρούν μια αρνητική θέση απέναντι σε εσάς ή τον οργανισμό σας.
Παρότι είναι σημαντικό να υπάρξει συνεργασία με ενδιαφερόμενα μέρη που πιστεύουν πολύ στο σκοπό σας και με εκείνους που μπορούν να έχουν τον αμεσότερο αντίκτυπο στο έργο σας, είναι ωστόσο επιτακτική η ανάγκη να διασφαλιστεί η συμμετοχή όσο το δυνατό της ευρύτερης τοπικής κοινότητας. Επομένως, ακόμη και τα άτομα, οι ομάδες, οι οργανώσεις κ.λπ. με τη μικρότερη επιρροή, δεν μπορούν να παραλειφθούν, καθώς το έργο θα μπορούσε να διατρέξει τον κίνδυνο αποτυχίας ως αποτέλεσμα της έλλειψης κατανόησης των ευρύτερων ανησυχιών ή/και του πλαισίου στο οποίο υλοποιείται.
Τέλος, θα πρέπει να διασφαλίσετε τη συμμετοχή των ευάλωτων και/ή περιθωριοποιημένων ενδιαφερόμενων μερών, ακόμη και αν δεν έχουν το ίδιο επίπεδο επιρροής με τα άλλα μέλη, ή δεν είναι σε θέση να προσελκύσουν περισσότερο την προσοχή του κοινού.
2. Αφού ολοκληρώσετε μια ανταλλαγή ιδεών με όλα τα πιθανά ενδιαφερόμενα μέρη που μπορούν να έχουν άμεσο αντίκτυπο στο έργο σας, τότε θα είστε σε

Θέση να εξετάσετε και το ενδεχόμενο περαιτέρω διεύρυνσης του καταλόγου αυτού. Μπορείτε να προσθέσετε και άλλα άτομα στον κατάλογο των ενδιαφερόμενων μερών, ζητώντας από αυτά που ήδη γνωρίζετε και με τα οποία κρατάτε επαφή, να σας προτείνουν οι ίδιοι εκείνους που πιστεύουν ότι θα είχαν ενδιαφέρον για το σκοπό του έργου σας.

3. Δημιουργήστε έναν λεπτομερή κατάλογο με συγκεκριμένες επαφές ατόμων – αναφέροντας το όνομά τους - από καθεμία από τις ομάδες των ενδιαφερομένων μερών και, σε περίπτωση που αυτές αφορούν οργανισμούς, αναφέρετε το όνομα του προσώπου που είναι βασικός φορέας λήψης αποφάσεων. Τέλος, μόλις απαριθμηθούν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, προσθέστε οποιαδήποτε άλλη σχετική πληροφορία, όπως λεπτομέρειες σχετικά με το ιστορικό ενός ατόμου, μις ομάδας ή οργανισμού με τον δικό σας οργανισμό, τυχόν προηγούμενες αλληλεπιδράσεις κ.λπ.

Ωστόσο, ένας απλός προσδιορισμός των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών δεν είναι αρκετός, αλλά θα πρέπει επίσης να ανακαλύψετε και να κατανοήσετε τα συμφέροντά τους εκείνα που θα μπορούσαν, αφενός, να ωφελήσουν το εγχείρημά σας και, αφετέρου, να αποδειχθούν επιζήμια. Επιπλέον, θα μπορούσατε να υποστηρίξετε αντικρουόμενες θέσεις, ακόμη και μεταξύ των ίδιων των ομάδων των ενδιαφερομένων μερών. Οι διαφορετικές αυτές πτυχές στην ανάλυση του προφίλ των ενδιαφερόμενων μερών θα πρέπει να επίσης να εντοπιστούν και να καταγραφούν, προκειμένου να είστε κατάλληλα προετοιμασμένοι για τη μελλοντική συνεργασία με αυτούς (MOLGROUP 2017).

Ο ακόλουθος πίνακας για την ανάλυση των ενδιαφερόμενων μερών και της κοινότητας μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη διαδικασία προσδιορισμού των ενδιαφερόμενων μερών:

Όνομα	Εκπροσωπεί:	Θέμα/ Ανησυχία	Τρόπος συμβολής	Επίπεδο ενδιαφέ- ροντος	Επίπεδο επιρροής	Τύπος δέσμευσης
Τζον Σμιθ	Ομάδα Νεολαίας για το Περιβάλλον	Όλα τα περιβαλλοντικά ζητήματα	Σημαντική συμβολή στη διάδοση των πρωτοβουλιών/ εύρεση συμμετεχόντων κ.λπ.	Υψηλό	Υψηλό	Υψηλός συμμετοχή - ενδυνάμωση

Πίνακας 4: Ο πίνακας έχει προσαρμοστεί από διάφορες πηγές (MOLGROUP 2017, Metropolitan Waste and Resource Recovery Group 2016)

2.3.2 Προσδιορισμός των μέσων επικοινωνίας που χρησιμοποιούν ενδιαφερόμενα μέρη / ομάδες και ποιες ελλείψεις μπορεί να παρουσιάζουν στη χρήση των εν λόγω μέσων

Οι άνευ προηγουμένου ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις επηρεάζουν τους τρόπους με τους οποίους οι άνθρωποι αναζητούν, απορροφούν και μοιράζονται τις πληροφορίες καθώς και τους τρόπους με τους οποίους επικοινωνούν μεταξύ τους. Ο Schroedel (2020) εξηγεί ότι «τα άτομα κάτω των 30 ετών έχουν διαφορετικούς τρόπους συμμετοχής στα κοινά: η συμμετοχή τους γίνεται κυρίως στο διαδίκτυο, μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ή των πλατφορμών πολιτικής. Τα εργαλεία αυτά δίνουν στους νέους πολίτες ισχυρότερη φωνή στις κοινότητές τους».

Καθώς οι νεότερες γενιές φτάνουν σε μια ηλικία που μπορούν να έχουν συμμετοχή στη δημόσια και πολιτική ζωή, θα ήταν καλό να τους προσεγγίζετε και να τους εμπλέκετε στα έργα σας μέσω τοπικών διαδικτυακών πλατφορμών και φόρουμ που βασίζονται στις αρχές της συμπερίληψης (Schroedel 2020). Ως εκ τούτου, για πρωτοβουλίες που αφορούν τη νεανική συμμετοχικότητα, μια πολύ σημαντική

μορφή επικοινωνίας είναι οι διαδικτυακές πλατφόρμες επικοινωνίας ή τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Ενώ στην εποχή της ψηφιακής προόδου η προσβασιμότητα σε διάφορες κοινότητες κατέστη δυνατή όσο ποτέ άλλοτε, σε μια πρωτοβουλία που αναπτύσσετε για τη νεανική συμμετοχικότητα και στην οποία υιοθετείτε μια συμπεριληπτική

προσέγγιση για τα ενδιαφερόμενα μέρη, εντάσσοντας σε αυτήν περιθωριοποιημένες και/ ή διαχρονικά αποκλεισμένες ομάδες ανθρώπων, ενδέχεται να μην είστε σε θέση να προσεγγίσετε αυτές τις ομάδες μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ή των ψηφιακών πλατφορμών. Εναλλακτικά, μπορεί να υπάρχουν υφιστάμενα κοινωνικά δίκτυα που αντιπροσωπεύουν ειδικά αυτές τις ομάδες ανθρώπων και τα οποία μπορούν να χρησιμεύσουν ως βασικό μέσο στην επικοινωνία σας μαζί τους (Community Planning Toolkit 2014).

Κατά συνέπεια, η οργανισμός σας θα πρέπει να είναι σε θέση να εντοπίζει τα μέσα επικοινωνίας που χρησιμοποιούν οι νέοι ή συγκεκριμένες ομάδες νέων. Αυτό θα σας επιτρέψει όχι μόνο να εντοπίσετε τις αδυναμίες στην επικοινωνία σας με τους νέους, αλλά και να προσδιορίσετε τι λειτουργεί καλύτερα και, ως εκ τούτου, να μεγιστοποιήσετε τις δυνατότητες προσέγγισής τους.

2.3.3 Εντοπισμός των πτυχών που χρήζουν βελτίωσης στις υπάρχουσες δράσεις ή/και λήψη αποφάσεων για τις δράσεις που πρέπει να προωθηθούν
Κατά την υλοποίηση του έργου σας, είναι σημαντικό να διεξάγετε προηγουμένως έρευνα στο τοπικό, περιφερειακό και εθνικό πλαίσιο της χώρας σας, να εντοπίσετε άλλες πρωτοβουλίες που έχουν υλοποιηθεί ή που βρίσκονται σε εφαρμογή και να προσδιορίσετε τυχόν ζητήματα ή δυσκολίες που μπορεί να προκύψουν στις τρέχουσες δράσεις. Με αυτόν τον τρόπο, θα είστε σε θέση να περιορίσετε το πεδίο εφαρμογής της πρωτοβουλίας σας και να καλύψετε τα κενά που άλλες πρωτοβουλίες

μπορεί να έχουν αγνοήσει ή να μην ήταν σε θέση να αντιμετωπίσουν (SALTO-YOUTH 2022).

Προκειμένου να εντοπίσετε αποτελεσματικά εκείνες τις πτυχές του έργου που χρήζουν βελτίωσης, η «Αξιολόγηση των Αναγκών» αποτελεί βασικό σημείο εκκίνησης αυτής της διαδικασίας, στο πλαίσιο της οποίας συμπεριλαμβάνονται τα ενδιαφερόμενα μέρη που έχετε προσδιορίσει προηγουμένως. Αναφερθήκαμε στην πρακτική της Αξιολόγησης Αναγκών προηγουμένως στο Κεφάλαιο 2 του Οδηγού (σελ. 45), όπου την χρησιμοποιήσαμε για τη γενική περιγραφή των αναγκών της ομάδας-στόχου. Σε αυτό το μέρος, θα αναφερθούμε και πάλι σε αυτήν, μολονότι που αυτή τη φορά αυτό θα γίνει για τον εντοπισμό των κενών που υπάρχουν στην αντιμετώπιση των αναγκών της κοινότητας και τη βελτίωση πτυχών της πρωτοβουλίας που θέλετε να αναπτύξετε. Ξεκινώντας από τον εντοπισμό των αναγκών των συμμετεχόντων στο έργο, προκύπτουν δύο σημαντικά οφέλη:

1. Οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας κερδίζουν την εμπιστοσύνη των συμμετεχόντων
2. Μέσω των δεξιοτήτων και των γνώσεων που αποκτήθηκαν, ενισχύεται η εμπιστοσύνη μεταξύ των εμπλεκομένων ενώ παράλληλα δημιουργείται ένα αίσθημα υπευθυνότητας ανάμεσα τους και οικειοποίησης των διαδικασιών του σχεδιασμού και της υλοποίησης του έργου (Tammi και Hendriks 2008).

Μια Αξιολόγηση των Αναγκών θα σας επιτρέψει να προσδιορίσετε τις ανάγκες του ατόμου ή/και της κοινότητας, τα ζητήματα και τις ανησυχίες που το/την απασχολούν καθώς και τις ελπίδες και τις επιθυμίες που εναποθέτει/ουν στην επίλυσή τους. Επιπλέον, θα σας επιτρέψει να αναγνωρίσετε εάν κάποιες από τις ανάγκες έχουν αλλάξει, έτσι ώστε να εστιάσετε ξανά στις δραστηριότητες του έργου και να ενδυναμώσετε τα θεμέλια της δράσης γύρω από τις συγκεκριμένες ανάγκες που εντοπίσατε (SALTO-YOUTH 2022).

Οι πιθανοί τρόποι διευκόλυνσης της διαδικασίας εξέτασης των αναγκών είναι οι ακόλουθοι:

- Διεξαγωγή συνεντεύξεων σε ομάδες εστίασης

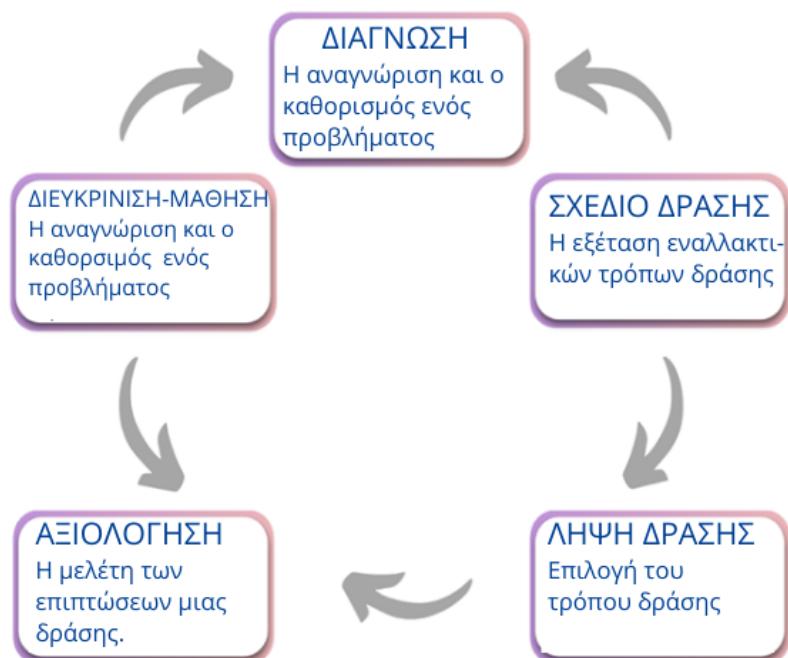
- Διάδοση δειγματοληπτικών ερευνών και ερωτηματολογίων
- Συνεντεύξεις
- Έρευνα Συμμετοχικής Δράσης
- Ανάλυση δεδομένων από δευτερογενείς πηγές
- Φόρουμ για δημόσια θέματα

Ενώ όλες οι παραπάνω μέθοδοι είναι χρήσιμες για τη συλλογή δεδομένων, όταν επιδιώκεται η μέγιστη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών όπου επικρατεί ένα δυνατό αίσθημα οικειοποίησης και ελέγχου του έργου, η **Έρευνα Συμμετοχικής Δράσης** είναι η καλύτερη επιλογή, καθώς αυτή θα επιτρέψει στους συμμετέχοντες να βρίσκονται στο επίκεντρο της διαδικασίας, δεδομένου ότι είναι λογικά οι πλέον ειδικοί σε θέματα που αφορούν τη ζωή τους και, ως εκ τούτου, το καλύτερο σημείο εκκίνησης οποιασδήποτε διαδικασίας σχεδιασμού ή δράσης (Tammi and Hendriks 2008).

Υπάρχουν τρία βασικά βήματα στην Έρευνα Συμμετοχικής Δράσης:

1. Εντοπισμός/ καθορισμός των αναγκών ή των προβλημάτων (χαρτογράφηση)
2. Εξέταση του προβλημάτων και η ανάληψη δράσης για την αντιμετώπιση τους
3. Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της δράσης που έγινε για την αντιμετώπιση των αναγκών/ των προβλημάτων (μάθηση & ανάπτυξη, αξιολόγηση)

Προσαρμογή από: Susman, G.I., "Action Research: A Sociotechnical Systems Perspective", ed. G. Morgan (London: Sage Publications, 1983) 102.

Το παραπάνω διάγραμμα για την Έρευνα της Συμμετοχικής Δράσης δείχνει μια συνεχή διαδικασία, που καθορίζεται ανάλογα με τις ανάγκες της κατάστασης του ατόμου / της κοινότητας. Ως εκ τούτου, προκειμένου να επιτυγχάνεται ένας αποτελεσματικότερος εντοπισμός αυτών των αναγκών, η διαδικασία αυτή θα πρέπει να συνεχιστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έργου.

2.3.4 Σχέδιο για τη διασφάλιση της επίτευξης των στόχων όλων των ενδιαφερόμενων μερών

Μια πρωτοβουλία που αφορά τη νεανική συμμετοχικότητα μπορεί να θεωρηθεί επιτυχής μόνο όταν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι και οι σκοποί του έργου. Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να έχουν μεγάλη επιρροή στο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα καθώς και στην επιτυχία του έργου.

Αυτό εξαρτάται από το επίπεδο συμμετοχής κάθε ενδιαφερόμενου μέρους, μέσω της οποίας οι στόχοι και οι ανάγκες τους ευθυγραμμίζονται με τους στόχους και τις ανάγκες του έργου (T-EST.EU 2013).

Ως εκ τούτου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το επίπεδο συμμετοχής κάθε ενδιαφερόμενου μέρους, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι, κατά τη συνεργασία μαζί του, χρησιμοποιούνται οι κατάλληλες προσεγγίσεις, μέθοδοι και τα κατάλληλα μέσα, για τη μεγιστοποίηση της συνεισφοράς του στο έργο καθώς και για τη διασφάλιση της επίτευξης των στόχων του και της ικανοποίησης των αναγκών του.

Η Διεθνής Ένωση για τη Δημόσια Συμμετοχή (IAP2) έχει αναπτύξει ένα «φάσμα δημόσιας συμμετοχής», στο πλαίσιο του οποίου παρέχεται η μεθοδολογία για τον καθορισμό του επιπέδου επιρροής που μπορεί να έχει ένα πρόσωπο, μια ομάδα ή μια κοινότητα σε ένα συγκεκριμένο θέμα και στη βάση του οποίου, κατά συνέπεια, μπορεί να καθοριστεί το κατάλληλο επίπεδο συμμετοχής των τελευταίων. Ενώ το φάσμα IAP2 αναπτύχθηκε για να βοηθήσει τις ομάδες να καθορίσουν το ρόλο του κοινού στις διαδικασίες δημόσιας συμμετοχής, η απλότητα και η περιγραφικότητά του επιτρέπουν την εφαρμογή του σε διάφορα πλαίσια και συμμετοχικές διαδικασίες.

Το φάσμα IAP2 αποδεικνύει ότι, ανάλογα με τα αποτελέσματα, τους πόρους, τα χρονοδιαγράμματα και το βαθμό ενδιαφέροντος και προβληματισμού, απαιτούνται αναλόγως διαφορετικά επίπεδα συμμετοχής.

Το Φάσμα της Δημόσιας Συμμετοχής IAP2

Το Φάσμα της Δημόσιας Συμμετοχής σχεδιάστηκε για να βοηθήσει στην επιλογή των επιπέδων συμμετοχής που καθορίζουν το ρόλο του κοινού στις διαδικασίες συμμετοχής στα κοινά. Το Φάσμα χρησιμοποιείται διεθνώς σε σχέδια που αφορούν τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά.

ΕΠΙΡΡΟΗ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΑΥΞΟΥΣΑ ΚΛΙΜΑΚΑ

	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ	ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ
ΣΤΟΧΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	Παροχή πληροφοριών στο κοινό με ισορροπημένο και αντικειμενικό τρόπο, για να τους βοηθήσει να κατανοήσουν το πρόβλημα, τις εναλλακτικές, τις ευκαιρίες και/ή τις προτεινόμενες λύσεις,	Η λήψη ανατροφοδότησης από το κοινό στις αναλύσεις, τις εναλλακτικές και/ή τις αποφάσεις.	Η απευθείας συνεργασία με το κοινό καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας για να διασφαλίζεται ότι οι ανησυχίες και οι προσδοκίες του κατανοούνται και λαμβάνονται υπόψη.	Η συνεργασία με το κοινό σε κάθε πτυχή των αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης εναλλακτικών λύσεων και του προσδιορισμού της προτιμώμενης λύσης.	Η διασφάλιση ότι την τελευταία λέξη στη λήψη μιας απόφασης, την έχει το κοινό.
ΥΠΟΣΧΕΣΗ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ	Θα σας κρατήσουμε ενήμερους.	Θα σας κρατήσουμε ενήμερους, θα ακούσουμε και θα αποδεχτούμε τις ανησυχίες και τις προσδοκίες σας, και θα δώσουμε ανατροφοδότηση για το πώς η συμβολή του κοινού επηρέασε την απόφαση που θα λάβουμε.	Θα εργαστούμε από κοινού μαζί σας για να διασφαλίσουμε ότι οι ανησυχίες και οι προσδοκίες σας αντικατοπρίζονται άμεσα στις εναλλακτικές λύσεις που αναπτύξαμε και θα παρέχουμε ανατροφοδότηση για το πώς η συμβολή του κοινού επηρέασε την απόφαση που θα λάβουμε.	Θα ζητήσουμε τις εισηγήσεις και την κανονομικότητα σας στην εξεύρεση λύσεων και θα συμπεριλάβουμε την παραίνεση του κοινού και τις προτάσεις του στις αποφάσεις που θα λάβουμε κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό.	Θα εφαρμόσουμε την απόφασή σας.

© IAP2 International Federation 2018. All rights reserved. 20181112_v1

Πίνακας 1. Πηγή: Διεθνής ένωση για τη δημόσια συμμετοχή, το φάσμα της δημόσιας συμμετοχής IAP2:

<https://www.iap2.org/page/resources>

Σύμφωνα με το φάσμα της δημόσιας συμμετοχής IAP2, το επίπεδο συμμετοχής μπορεί να κυμαίνεται από μια απλή ενημέρωση των ενδιαφερομένων μερών μέχρι το στάδιο της ενδυνάμωσής τους, εκεί δηλαδή όπου κατέχουν την τελική εξουσία στη λήψη αποφάσεων. Στο στάδιο αυτό, τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να συμμετέχουν με τους ακόλουθους τρόπους:

- Δειγματοληπτικές έρευνες / Ερωτηματολόγια
- Ομάδες εργασίας – επιφορτισμένες με συγκεκριμένες πτυχές των εργασιών
- Συμβουλευτικές επιτροπές
- Ενημερωτικά δελτία – ένας τρόπος για να κρατάτε διαρκώς ενήμερο το κοινό
- Προσωπικές συναντήσεις

Οι στρατηγικές που μπορείτε να εφαρμόσετε για την εμπλοκή των ενδιαφερόμενων μερών θα εξαρτηθούν από το πόσο οι τελευταίοι θα επωφεληθούν από τα αποτελέσματα του έργου αλλά και αντίστροφα, πόσο σημαντική θα είναι η συμβολή τους στο έργο (ανατρέξτε στο επίπεδο επιρροής, στον αναλυτικό πίνακα για τα ενδιαφερόμενα μέρη). Από τον αναλυτικό πίνακα για τα ενδιαφερόμενα μέρη προκύπτει ότι ([σ. 58](#)):

- Τα ενδιαφερόμενα μέρη που έχουν **μικρό αντίκτυπο** στο έργο και **επηρεάζονται λιγότερο** από αυτό, χρειάζεται μόνο να κατανοήσουν το έργο και τους στόχους του. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να **ενημερώνονται μόνο για τη διαδικασία**.
- Τα ενδιαφερόμενα μέρη που έχουν **μικρό αντίκτυπο** στη διαδικασία του έργου αλλά **επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό** από αυτή, θα πρέπει να συμφωνήσουν να παράσχουν υποστήριξη. Ως εκ τούτου, τα εν λόγω ενδιαφερόμενα μέρη είναι σημαντικό να **ενημερώνονται** και να **διαβουλεύονται**, όπου είναι δυνατόν.
- Τα ενδιαφερόμενα μέρη που **επηρεάζονται λιγότερο** από το έργο, αλλά έχουν **μεγάλο αντίκτυπο** στο έργο, θα πρέπει να είναι σε θέση να ενεργούν, δηλαδή να λαμβάνουν αποφάσεις, να παρέχουν πόρους κ.λπ. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να **διαβουλεύονται** και να **συμμετέχουν** στις διαδικασίες.
- Τα ενδιαφερόμενα μέρη που έχουν **υψηλό αντίκτυπο** στο έργο και **επηρεάζονται επίσης σε μεγάλο βαθμό** από αυτό, θα πρέπει επίσης να είναι

σε θέση να αναλαμβάνουν δράση. Ως εκ τούτου, τα εν λόγω ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να **συμμετέχουν** όσο το δυνατόν περισσότερο στις διαδικασίες του έργου.

Πιο κάτω παραθέτουμε ορισμένες πρακτικές που μπορούν να εφαρμοστούν στις διαδικασίες ενημέρωσης, διαβούλευσης και συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών που εξετάσαμε πιο πάνω, ανάλογα με το επίπεδο συμμετοχής τους στο έργο (T-EST.EU 2013).

Τρόποι ενημέρωσης

- Ιστοσελίδα
- Ενημερωτικό δελτίο
- Τακτικές ενημερώσεις για το έργο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- Άρθρα σε μια εφημερίδα ή περιοδικό (που σχετίζονται με την ομάδα στόχο)
- Αφίσες και ενημερωτικά φυλλάδια
- Επιμορφώσεις σε συγκεκριμένα θέματα

Τρόποι διαβούλευσης

- Δημοσκοπήσεις και ερωτηματολόγια
- Διοργάνωση συναντήσεων για ενημερώσεις επί των διαδικασιών και την ανταλλαγή απόψεων και εισηγήσεων
- Πρόσκληση σε εναρκτήριο εργαστήριο στην αρχή του έργου (όπου θα ζητηθούν οι απόψεις, οι ιδέες, οι ανησυχίες και οι ευκαιρίες των συμμετεχόντων)
- Η ενημέρωση του κοινού μέσω πιθανών παρεμβάσεων από την κατηγορία της "ενημέρωσης"

Τρόποι συμμετοχής

- Διοργάνωση τακτικών συναντήσεων όπου συναποφασίζονται συγκεκριμένες ενέργειες και βήματα που πρέπει να παρθούν
- Πρόσκληση στο έργο/ ομάδα υλοποίησης
- Πρόσκληση στα εναρκτήρια εργαστήρια όπου συναποφασίζονται οι στόχοι και οι ενέργειες του έργου
- Η εμπλοκή των ενδιαφερόμενων μερών σε συγκεκριμένες πτυχές της υλοποίησης του έργου
- Ενημέρωση και διαβούλευση μέσω πιθανών παραμβάσεων, σύμφωνα με τις κατηγορίες της "ενημέρωσης" και της "διαβούλευσης"

ΒΗΜΑ 4: Αξιολόγηση των δράσεων και περαιτέρω δραστηριότητες

Όπως έχουμε επισημάνει και στο παρελθόν, η διεξοδική παρακολούθηση του έργου είναι μία από τις πιο σημαντικές πτυχές, εάν θέλετε να βεβαιωθείτε ότι έχετε εντάξει επιτυχώς στο έργο σας το κοινό και ότι έχετε επιτύχει τους στόχους που θέσατε στην αρχή. Αυτό μπορεί επίσης να βοηθήσει στην αξιολόγηση των μεθόδων που ήταν περισσότερο ή λιγότερο επιτυχείς και αν θα χρειαστεί εν τέλει να κάνετε κάποιες αλλαγές στον τρόπο που διαχειρίζεστε τι εργασίες σας.

Η αξιολόγηση των δράσεων και των δραστηριοτήτων θα σας επιτρέψει να μάθετε τόσο από τις επιτυχίες όσο και από τις ελλείψεις σας. Αυτό είναι πολύ σημαντικό όχι μόνο για την ανάπτυξη του οργανισμού σας, αλλά και για την ανάπτυξη της εμπιστοσύνης μεταξύ των νέων με τους οποίους συνεργάζεστε. Είναι φυσιολογικό ότι δεν μπορούμε πάντα να επιτυγχάνουμε και ακόμη πιο σημαντικό είναι να είμαστε σε θέση να αξιολογούμε αυτό που κάνουμε και να ξεκαθαρίζουμε τις αδυναμίες μας. Η διαφάνεια όχι μόνο θα σας βοηθήσει να υποδείξετε τους τομείς που χρειάζονται βελτίωση, αλλά θα εμπλουτίσει παράλληλα την επικοινωνία σας με τη νεολαία και θα αναπτύξει την αμοιβαία εμπιστοσύνη και αλληλοκατανόηση (Dobbs, 2015).

2.4.1 Δημιουργία ενός εργαλείου για την παρακολούθηση των δράσεων και του αντίκτυπου του έργου

Με τη δημιουργία του έργου σας, θα πρέπει να έχετε θέσει κάποιους στόχους ύστοιχους. Ίσως αυτοί να αφορούν «τη συμπερίληψη περισσότερων νέων ηλικίας 15 έως 18 ετών στις δραστηριότητες του κέντρου σας» ή «την διοργάνωση ενός νεανικού φεστιβάλ τεχνών του δρόμου» ή ίσως «τη βελτίωση της πρόσβασης των κοινωνικά ευάλωτων νέων σε κέντρα ψυχικής υγείας» - θα πρέπει να είχατε κάτι συγκεκριμένο στο μυαλό σας το οποίο θέλατε να επιτύχετε. Είναι πολύ σημαντικό για την επίτευξη των στόχων σας να είστε προσηλωμένοι σε αυτούς, μεθοδικοί και σύγουροι ότι αξιολογείται ορθά τον αντίκτυπο του έργου σας.

Είναι πράγματι μια καλή πρακτική να δημιουργήσετε από την αρχή ένα εργαλείο για να παρακολουθείτε τις δράσεις και τις πιθανές επιπτώσεις του έργου σας. Αυτό, σε καμία

περίπτωση, δε σημαίνει ότι το εργαλείο θα είναι κάτι ανέγγιχτο και θα πρέπει να επιμείνετε σε αυτό με κάθε κόστος. Υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορεί να συμβούν καθ' όλη τη διάρκεια του έργου και ένα από τα δυνατά σας σημεία θα πρέπει να είναι η προσαρμοστικότητά σας στις αλλαγές, ενώ τα εργαλεία δεν θα πρέπει να σας περιορίζουν. Αντιθέτως, θα πρέπει να σας βοηθούν στην παρακολούθηση των δραστηριοτήτων που πραγματοποιείτε και την παρατήρηση τυχόν αλλαγών που διαπιστώνετε στην πορεία του έργου.

Ανάλογα με το πόσο έμπειροι είστε με τις δραστηριότητες της κοινοτικής συμμετοχής και πόσο μεγάλο ή μικρό είναι το έργο σας, υπάρχουν διάφορες πτυχές που ο οργανισμός σας θα ήθελε να εξετάσει, προκειμένου να θέσει σε εφαρμογή τα εργαλεία που είναι καταλληλότερα για τις ανάγκες σας. Ωστόσο, υπάρχουν διάφορα εργαλεία που είναι εναλλάξιμα αλλά και πάλι τόσο βασικά ως προς τη χρήση τους, που ούτε η δημιουργία τους, ούτε η ενημέρωσή τους θα απαιτούσε πολύ από το χρόνο σας. Στο τέλος, αυτό που έχει σημασία είναι να επιτευχθεί ο στόχος στον οποίο επικεντρώνεστε.

Κατάλογος δραστηριοτήτων και ορόσημα

Όπως προαναφέρθηκε, ο πυρήνας του έργου σας είναι ο ίδιος ο στόχος στην αρχή. Ο στόχος του έργου δεν μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα σε μια μέρα αλλά μάλλον μέσω της ολοκλήρωσης πολλών και διάφορων δραστηριοτήτων. Για λόγους απλοποίησης, μπορούμε να ονομάσουμε αυτή τη διαδικασία ως «τη λίστα εκείνων των πραγμάτων που πρέπει να κάνει η ομάδα», η οποία θα μπορούσε να ακολουθηθεί για την επίτευξη του κύριου στόχου.

Η λίστα δραστηριοτήτων θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες του έργου σας και μια περιγραφή του πεδίου εφαρμογής της καθεμίας. Με αυτόν τον τρόπο τα μέλη της ομάδας σας θα γνωρίζουν καλά τα καθήκοντα που πρέπει να φέρουν σε πέρας και τι ακριβώς περιέχει κάθε δραστηριότητα (PMBOK, 2016). Μερικές φορές η γλώσσα που χρησιμοποιούμε μπορεί να μας συγχύζει, κάνοντας μας άλλοτε να πιστεύουμε ότι χρειάζεται κάτι περισσότερο από εμάς ενώ άλλες κάτι λιγότερο. Η

σαφήνεια είναι επίσης το κλειδί για την επιτυχία κατά την υλοποίηση των δραστηριοτήτων σας.

Για να απλοποιήσουμε στο μυαλό μας τα πράγματα, ας ρίξουμε μια ματιά σε ένα παράδειγμα για το πώς θα μπορούσε να μοιάζει μια λίστα δραστηριοτήτων, στην περίπτωση που ο στόχος του έργου μας ήταν να «οργανώσουμε ένα νεανικό φεστιβάλ τεχνών του δρόμου». Ανάλογα με το ποια είναι η αρχική σας ιδέα (η οποία, φυσικά, είναι πιο λεπτομερής από ότι σε αυτό το παράδειγμα), γνωρίζετε ήδη πολύ καλά τι πρόκειται να κάνετε.

Στόχος μας είναι να φέρουμε τουλάχιστον 30 νέους καλλιτέχνες του δρόμου που ασκούν την τέχνη των τοιχογραφιών και γκράφιτι, για να συμμετάσχουν στο φεστιβάλ στην πόλη των Ονείρων. Εκεί θα παρουσιάσουν τα ταλέντα τους σε ζωντανές παραστάσεις που θα προσελκύσουν κυρίως νεανικό κοινό. Με τον τρόπο αυτό, οι νέοι θα ενθαρρυνθούν να ενταχθούν στο κέντρο νεολαίας και να εκφράσουν τα ταλέντα τους και εκεί.

Ας φανταστούμε ότι έχουμε ήδη ένα συγκεκριμένο προϋπολογισμό και τις επαφές με το δημοτικό συμβούλιο για να πάρουμε όλες τις απαραίτητες άδειες καθώς και ότι ήδη γνωρίζουμε τουλάχιστον 20 νέους καλλιτέχνες του δρόμου, οι οποίοι θα συμμετάσχουν στην εκδήλωση. Η οργάνωσή μας διαθέτει επίσης όλους τους απαραίτητους ανθρώπινους πόρους. Το μόνο που πρέπει να κάνουμε είναι να το κάνουμε να δουλέψει. Έτσι, η κύρια λίστα των δραστηριοτήτων μας θα μπορούσε να μοιάζει με αυτή:

1. **Συγκέντρωση της ομάδα των καλλιτεχνών του δρόμου** – ένα συγκεκριμένο άτομο ή μια ομάδα θα πρέπει να επικοινωνήσει με τους 20 καλλιτέχνες του δρόμου και να συμφωνήσει μαζί τους σχετικά με τη συμμετοχή τους στην εκδήλωση. Η ομάδα πραγματοποιεί περαιτέρω εργασίες για να συγκεντρώσει τις επαφές 10 άλλων καλλιτεχνών του δρόμου που θα ενδιαφέρονταν να συμμετάσχουν στην εκδήλωση. Αυτή η ομάδα είναι επίσης υπεύθυνη για τη διατήρηση της επικοινωνίας με τους 30 επιλεγμένους καλλιτέχνες.

2. **Διασφάλιση της προσβασιμότητας των χώρων όπου θα πραγματοποιηθεί το φεστιβάλ** – συζητώντας με τους εκπροσώπους της πόλης σας, χαρτογραφήστε τους χώρους που είναι προσβάσιμοι για τους καλλιτέχνες του δρόμου και δημιουργήστε μια λίστα που θα συμπεριλαμβάνει τους χώρους που θα χρησιμοποιεί ο κάθε καλλιτέχνης καθώς και τα τετραγωνικά μέτρα που θα καταλαμβάνει. Τα άτομα που εργάζονται σε αυτή τη δραστηριότητα θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσουν όλες τις απαραίτητες άδειες.
3. **Προετοιμασία των συνεδρίων και εργαστηρίων** – το φεστιβάλ τεχνών του δρόμου θα πρέπει να περιλαμβάνει επίσης και άλλες δραστηριότητες για την ενδυνάμωση της νεανικής συμμετοχικότητας. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα λεπτομερές σχέδιο για κάθε δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων των συνεδρίων, της λίστας προσκεκλημένων και όλης της υλικοτεχνικής υποστήριξης που θα χρειαστούν οι δραστηριότητες αυτές.
4. **Προετοιμασία της ατζέντα** – η πραγματική ατζέντα με τις ημερομηνίες και τις ώρες των δραστηριοτήτων αναπτύσσεται σύμφωνα με τη διαθεσιμότητα των χώρων και των ατόμων που συμμετέχουν στην εκδήλωση.
5. **Διαφήμιση της εκδήλωσης στο κοινό** – το ευρύ κοινό θα πρέπει να ενημερωθεί για την εκδήλωση μέσω διαφόρων καναλιών, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών μέσων ενημέρωσης (όπως οι εφημερίδες και η τηλεόραση) και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Η διαφήμιση συμπεριλαμβάνει επίσης υλικό, όπως αφίσες και ενημερωτικά φυλλάδια καθώς και τη διανομή τους.
6. **Διοργάνωση του φεστιβάλ τεχνών του δρόμου** – διευθετήστε όλα τα θέμα υλικοτεχνικής υποστήριξης του φεστιβάλ, συντονίστε την ομαλή υλοποίησή του κ.λπ.

Αυτή η λίστα δραστηριοτήτων προσδιορίζει τις μεγαλύτερες εργασίες που πρέπει να ολοκληρωθούν. Καθεμία από αυτές τις δραστηριότητες θα μπορούσε να υποδιαιρεθεί σε πολλές επιμέρους εργασίες, επιτρέποντας έτσι τον λεπτομερέστερο σχεδιασμό τους. Οι εργασίες αυτές μπορεί να αφορούν τη διοργάνωση συναντήσεων με τις αρχές, την προετοιμασία λιστών διάδοσης των αποτελεσμάτων του έργου και εκστρατειών στα

μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή την προετοιμασία προσκλήσεων για τους ομιλητές του συνεδρίου. Μπορείτε να εφαρμόσετε και πάλι την ίδια ακριβώς αρχή για να υποδιαιρέσετε κάθε δραστηριότητα και να την χωρίσετε σε μικρότερες εργασίες. Αυτό θα σας επιτρέψει να παρακολουθείτε στενά τι πρέπει να γίνει και να προσεγγίζετε τον στόχο σας βήμα προς βήμα.

Η λίστα των δραστηριοτήτων μας επιτρέπει επίσης να αναθέτουμε εργασίες σε άλλα άτομα, καθώς μας επιτρέπει να καθορίζουμε με σαφήνεια τα όρια εντός των οποίων μια εργασία ξεκινά και τελειώνει.

Τα ορόσημα μοιάζουν πολύ με τις δραστηριότητες και μερικές φορές ένα ορόσημο στο έργο σας θα μπορούσε στην πραγματικότητα να σημαδέψει την ολοκλήρωση μιας από τις δραστηριότητές σας, όπως π.χ. μια λίστα με τους καλλιτέχνες του δρόμου που θα συμμετάσχουν στο φεστιβάλ σας. Η δραστηριότητα χρειάζεται χρόνο και δουλειά για να γίνει, συμπεριλαμβανομένης της επικοινωνίας, της έρευνας και του συντονισμού, αλλά η τελική επιβεβαιωμένη λίστα θα αποτελέσει το ορόσημό σας – κάτι που έχετε επιτύχει στο έργο σας. Τα ορόσημα, ωστόσο, σε αντίθεση με τις δραστηριότητες, δεν έχουν ημερομηνία έναρξης και λήξης αλλά μάλλον σηματοδοτούν ένα συγκεκριμένο επίτευγμα στην πορεία σας – είναι σαν να λέτε: «έχετε ήδη περπατήσει x μίλια και έχετε x ακόμα» (PMBOK, 2016).

Ημερομηνίες και χρονοδιαγράμματα δραστηριοτήτων

Κάθε έργο έχει μια προκαθορισμένη χρονική προθεσμία υλοποίησης και για να διαχειριστείτε αποτελεσματικότερα το χρόνο σας, θα πρέπει να είστε σε θέση να γνωρίζετε πότε πρέπει να πραγματοποιηθούν οι δραστηριότητες. Στο σημείο αυτό, η λίστα των δραστηριοτήτων που προετοιμάσατε προηγουμένως θα σας διευκολύνει ιδιαίτερα, καθώς θα σας βοηθήσει να κάνετε τον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων, ο οποίος περιλαμβάνει την ημερομηνία έναρξης και λήξης (ή την προθεσμία) κάθε δραστηριότητας εντός του συνολικού χρονοδιαγράμματος του έργου. Μία από τις ευκολότερες μορφές παρουσίασης αυτού του προγράμματος δραστηριοτήτων είναι τα γραφικά μέζα, γνωστά και ως διάγραμμα Gantt (PMBOK, 2016).

Το διάγραμμα Gantt παραθέτει τις δραστηριότητες στην αριστερή πλευρά (κάθετα – το ένα κάτω από το άλλο). Οι ημερομηνίες παρατίθενται οριζοντιώς. Η διάρκεια των δραστηριοτήτων αντιπροσωπεύεται από μια μπάρα στη γραμμή που αντιστοιχεί σε κάθε δραστηριότητα. Το μήκος της μπάρας υποδεικνύει το μήκος της δραστηριότητας. Για να το απλοποιήσουμε στο μυαλό, ας βάλουμε τις προηγούμενες δραστηριότητες που σχεδιάσαμε στο διάγραμμα Gantt. Για να το κάνετε, μπορείτε να χρησιμοποιείτε οποιοδήποτε έγγραφο ή εργαλείο σας βολεύει. Ωστόσο, λάβετε υπόψη ότι θα πρέπει να είναι εύκολα επεξεργάσιμο, σε περίπτωση που υπάρχουν αλλαγές που θα θέλατε να κάνετε.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	2023											
	Περίοδος 1						Περίοδος 2					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Συγκέντρωση της ομάδας των καλλιτεχνών του δρόμου												
2 Διασφάλιση της προσβασιμότητας των χώρων όπου θα πραγματοποιηθεί το φεστιβάλ												
3 Προετοιμασία των συνεδριών και των εργαστηρίων												
4 Προετοιμασία της ατζέντας												
5 Διαφήμιση της εκδήλωσης στο κοινό												
6 Διεξαγωγή του φεστιβάλ τεχνών του δρόμου												

Όπως μπορείτε να δείτε, το έργο μας διαρκεί ένα χρόνο – από την 1^η Ιανουαρίου του 2023 μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου του 2023. Αυτό σημαίνει ότι θα ξεκινήσουμε με τις δραστηριότητες που πρέπει να πραγματοποιηθούν στην αρχή του έτους ενώ η τελευταία δραστηριότητα που βλέπουμε θα λάβει χώρα στο τέλος του έργου. Το πιο πάνω διάγραμμα φανερώνει ότι ορισμένες από τις δραστηριότητές σας μπορεί να αλληλεπικαλύπτονται, όπως π.χ. η 1 και η 2 ή η 5 και η 6, αλλά ορισμένες από τις δραστηριότητές σας μπορεί επίσης να λάβουν χώρα ταυτόχρονα ή να επαναληφθούν καθ' όλη τη διάρκεια του έργου με ορισμένα κενά μεταξύ τους. Θα πρέπει να βεβαιωθείτε ότι το εργαλείο που χρησιμοποιείται αντικατοπτρίζει καλά αυτό που

κάνετε και ότι σας δίνει την δυνατότητα να είστε όσο πιο ακριβείς γίνεται στον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων.

Σε περίπτωση που το έργο σας είναι μικρότερης κλίμακας, μπορεί να θέλετε να το προγραμματίσετε ανά εβδομάδες ή να κατακερματίσετε τις εργασίες ανά ημέρες και όχι μήνες. Αυτό θα σας επιτρέψει να είστε πιο ακριβείς στον προγραμματισμό σας και να διαχειριστείτε τυχόν καθυστερήσεις. Μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε διαφορετικά χρώματα στο διάγραμμα για να επισημάνετε τις δραστηριότητες που έχουν μόλις ολοκληρωθήκαν ή που θα καθυστερήσουν. Γνωρίζοντας τους πόρους και το προσωπικό σας, θα πρέπει να είστε σε θέση να προβλέψετε τον χρόνο που θα χρειαστείτε για την ολοκλήρωση κάθε δραστηριότητας. Εάν το έργο σας είναι μεγάλης διάρκειας και έχετε περισσότερο χρόνο στη διάθεσή σας, ίσως θελήσετε να επεκτείνετε κάθε δραστηριότητα, δίνοντας λίγη περισσότερη προθεσμία σε κάθε μια από αυτές για να διαχειριστείτε απρόβλεπτα ζητήματα ή να προγραμματίσετε τις περιόδους διακοπών του προσωπικού. Σε περίπτωση που δείτε ότι το έργο εξελίσσεται ομαλά, μπορείτε πάντα να αφιερώνετε λίγο περισσότερο χρόνο για άλλες εργασίες ή να επικοινωνήσετε με τη νεολαία!

2.4.2 Αξιολόγηση περαιτέρω δράσεων και πιθανών βελτιώσεων

Κάθε έργο εξελίσσεται και αλλάζει ανάλογα με τις περιστάσεις. Μερικές φορές είναι δυνατό να προβλέψετε ορισμένες από τις αλλαγές που μπορεί να επέλθουν (όπως η αλλαγή προσωπικού στον οργανισμό σας), ωστόσο, άλλες φορές αυτό είναι αδύνατο (όπως μια πανδημία, όπως τον COVID-19, η οποία έχει επηρεάσει κάθε δραστηριότητα στον κόσμο). Ενώ είναι καλό να χαρτογραφήσετε αυτές τις πιθανές απειλές στην ανάλυση των κινδύνων, είναι ακόμη πιο σημαντικό να αξιολογήσετε σωστά το έργο σας για να είστε σε θέση να προσαρμοστείτε στις αλλαγές και να δείτε ποια είναι τα επόμενα βήματα που πρέπει να κάνετε.

Κάθε αξιολόγηση είναι πολύ διαφορετική και έτσι κάθε φορά θα πρέπει να την εξατομικεύετε με βάση τις ανάγκες σας, ούτως ώστε να είναι η καταλληλότερη σε κάθε περίσταση του έργου ή της ομάδας σας. Αυτό θα εξαρτηθεί επίσης από το τι ακριβώς αξιολογείτε κάθε φορά. Κατά την αξιολόγηση, θα μπορούσατε να εργαστείτε βάσει πρωτογενών καθώς και δευτερογενών πηγών. Οι πρωτογενείς πηγές θα

περιλαμβάνουν τη συλλογή δεδομένων από τα άτομα που συμμετέχουν στο έργο – δηλαδή τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η συλλογή δεδομένων μπορεί να λάβει διάφορες μορφές, όπως συζητήσεις σε ομάδες ή ατομικές συνεντεύξεις. Θα μπορούσε επίσης να γίνει μέσω δειγματοληπτικών ερευνών. Οι δευτερογενείς πηγές αφορούν τις εργασίες που πραγματοποίησε η ομάδα σας, δηλαδή οποιοδήποτε γραπτό ή γραφικό υλικό (όπως μια αφίσα για τη διαφήμιση του φεστιβάλ τεχνών του δρόμου) ή η παρουσία σας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Κατά την αξιολόγηση θα πρέπει να συλλέξετε τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά δεδομένα (Levine, 2015). Αυτό θα σας έδινε μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα.

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι με τους οποίους μπορείτε να προσεγγίσετε την αξιολόγηση (Dobbs, 2015):

- Να συλλέξετε πληροφορίες σχετικά με τα επιτεύγματά σας και να τα συγκρίνετε με βάση τους αρχικούς στόχους που θέσατε.
- Να λάβετε σχόλια από την ομάδα του έργου και τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- Να υποβάλετε ερωτήσεις – τι πήγε καλά; Τι θα μπορούσε να γίνει καλύτερα; Σε ποιες περιπτώσεις διέφεραν οι ενέργειες που έγιναν σε σχέση με το σχέδιο δράσης; Γιατί;
- Να προσλάβετε έναν ανεξάρτητο, εξωτερικό επαγγελματία για να κάνει την αξιολόγηση.

Οι τρεις πρώτες επιλογές εφαρμόζονται περισσότερο για έργα μικρότερης κλίμακας και συνήθως περισσότερο στο περιβάλλον των ΜΚΟ. Αυτές μας επιτρέπουν να διεξάγουμε την αξιολόγηση εσωτερικά, χρησιμοποιώντας τους κατάλληλους πόρους και αποφεύγοντας το κόστος που απαιτείται για την αγορά υπηρεσιών από εξωτερικούς συνεργάτες. Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι μερικές φορές η εξωτερική αξιολόγηση είναι απαραίτητη, ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησης του έργου σας και τις απαιτήσεις που έχουν οριστεί σε σχέση με αυτό. Ωστόσο, στις εργασίες του τομέα της νεολαίας αυτό είναι πολύ απίθανο να συμβεί.

Στην περίπτωση που θα αξιολογούσαμε την πρόοδο που σημειώθηκε σε ένα έργο, θα ξεκινούσαμε συνήθως υποβάλλοντας διαφορετικές ερωτήσεις (όπως αυτές που

γράφονται στα σύννεφα παρακάτω) και δομώντας τις απαντήσεις μας σε συνάρτηση με τους στόχους που θέσαμε στην αρχή. Η δόμηση της διαδικασίας της αξιολόγησης έχει πολλά οφέλη να προσφέρει. Αφού ξεκινήσετε να θέτετε τις ερωτήσεις αυτές, θα πρέπει παράλληλα να θέτετε στον εαυτό σας τα κριτήρια αξιολόγησης που θα λαμβάνατε υπόψη, όπως η εμπειρία και η εμπειρογνωμοσύνη του προσωπικού, οι προβλεπόμενες ημερομηνίες παράδοσης, η επάρκεια των προσεγγίσεων στις εργασίες και άλλα παρόμοια πρότυπα (PMBOK, 2016).

Επίσης, ίσως θελήσετε να ορίσετε ορισμένες εσωτερικές διαδικασίες για την αξιολόγηση όλης της προόδου του έργου εντός της ομάδας σας. Οι δειγματοληπτικές έρευνες είναι ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού. Μπορείτε να συντάξετε οι ίδιοι μια δειγματοληπτική έρευνα σε έντυπη μορφή, αν θέλετε να πραγματοποιήσετε μια επιτόπια αξιολόγηση μετά την εκδήλωση (όπως π.χ. για να ζητήσετε κάποια ανατροφοδότηση από τους συμμετέχοντες που έλαβαν μέρος στο συνέδριο με τους καλλιτέχνες του δρόμου, ώστε να μπορείτε να διανείμετε τα έντυπα επί τόπου και να διατηρήσετε την ανωνυμία των ατόμων που τα συμπληρώνουν) ή να χρησιμοποιήσετε ορισμένα εργαλεία που είναι προσβάσιμα στο

διαδίκτυο, τα οποία θα καταγράφουν τις απαντήσεις όλων των συμμετεχόντων ενώ θα επιτρέπουν τη συμμετοχή στην δειγματοληπτική έρευνα και διαδικτυακά, παρέχοντας σας έτσι στατιστικά στοιχεία (πιο κατάλληλα για εσωτερική αξιολόγηση ή για εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα στο διαδίκτυο – όπως διαδικτυακά σεμινάρια).

Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι συζητήσεις σε προσωπικό επίπεδο μπορεί να είναι πιο επωφελείς (εάν η εκδήλωση δεν περιελάβανε πολλούς ενδιαφερόμενους, για παράδειγμα), από ότι τα ερωτηματολόγια. Είναι πιθανό οι ερωτηθέντες να μην επιδείξουν ενδιαφέρον κατά τη διαδικασία και να κουραστούν ή απλά να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο επιφανειακά, απλά από καθήκοντα και μόνον (Krosnick and Presser, 2009). Θα πρέπει επίσης να σκεφτείτε το ενδεχόμενο να βρείτε πιοτική ανατροφοδότηση. Μόλις συγκεντρώσετε την ανατροφοδότηση από τους νέους, θα πρέπει να έχετε κατά νου τα συμφέροντά τους και να προβλέψετε τι είδους ανατροφοδότηση θα προτιμούσαν.

Αυτή είναι μια καλή πρακτική για τη διενέργεια αξιολόγησης σε κάθε δραστηριότητα που κάνετε (εδώ είναι που η λίστα δραστηριοτήτων και τα ορόσημα θα μπορούσαν να σας φανούν χρήσιμα). Αυτό θα σας επέτρεπε να παρακολουθείτε τη διαδικασία και να επικεντρώνεστε σε ότι θα μπορούσε να βελτιωθεί.

Τέλος, όλες οι αξιολογήσεις που έχετε συγκεντρώσει θα πρέπει να συμπεριληφθούν σε μια έκθεση, η οποία, ανάλογα με τη διάρκεια του έργου και τα καθήκοντα που συνεπάγεται, θα μπορούσε να είναι περιοδική ή να πραγματοποιηθεί μόνο μία φορά – μετά τη λήξη του έργου. Θα αποτελούσε ένα πολύ χρήσιμο υλικό, το οποίο θα μπορούσατε να μοιραστείτε με τα ενδιαφερόμενα μέρη και να αξιολογήσετε τα διδάγματα που αντλήθηκαν (Dobbs, 2015).

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

Σε αυτό το μέρος, σας παρουσιάζουμε 12 διαφορετικά έργα γύρω από τη νεανική συμμετοχικότητα. Πρόκειται για πρωτοβουλίες έργων από όλη την Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων τοπικών έργων μικρής κλίμακας καθώς διακρατικών συνεργασιών. Οι πληροφορίες που παρέχουμε περιλαμβάνουν όλες τις κύριες πτυχές που περιγράφονται στο σχέδιο δράσης, που αποτελεί μέρος του παρόντος οδηγού. Οι πρωτοβουλίες που μοιραζόμαστε παρακάτω μπορεί να χρησιμεύσουν ως έμπνευση ή ως βέλτιστες πρακτικές για τα έργα σας, βοηθώντας σας να αντλήσετε παραδείγματα για τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους μπορείτε να αναπτύξετε πρωτοβουλίες στον τομέα της νεολαίας.

EUROTHON – European Hackathon: διαμορφώνοντας τις ιδέες των νέων για το μέλλον της Ευρώπης (Πρόγραμμα ERASMUS+)

Έτη υλοποίησης:

21/12/2020-30/11/2022

Ιστοσελίδα του Έργου

<https://eurothon4youth.eu/>

Χώρα/-ες υλοποίησης:

Ιταλία (συντονιστές), Βέλγιο, Κύπρος, Ισπανία, Ελλάδα, Ρουμανία

Ομάδα στόχος και αριθμός συμμετεχόντων

Η ομάδα-στόχος του σχεδίου EUROTHON είναι νέοι ηλικίας 18-30 ετών και ακτιβιστές στον τομέα των ΜΚΟ, οργανώσεις νεολαίας ή/και γενικότερα άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Επιπλέον, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι νέοι που θα ήθελαν να διαδραματίσουν ένα πιο ενεργό ρόλο ως Εμπνευστές ή Πολιτιστικοί Πρεσβευτές της ΕΕ, υπό την ιδιότητά τους ως ευρωπαίοι πολίτες.

Πλαίσιο έργου

Το έργο EUROTHON στοχεύει στην αντιμετώπιση των χαμηλών επιπέδων συμμετοχής των νέων στις δημοκρατικές διαδικασίες, διευρύνοντας και ενισχύοντας τη συμμετοχή τους στα κοινά όχι μόνο σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της ενεργού συμμετοχής τους στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που θα έχει ως επίκεντρο τους φοιτητές/νέους και θα προσανατολίζεται στη δράση. Το πρόγραμμα κατάρτισης θα περιλαμβάνει ενότητες σχετικά με διάφορες πτυχές της ενεργού συμμετοχής των πολιτών στα κοινά, συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών αξιών και της ευρωπαϊκής ιστορίας, της συμμετοχής στο δημοκρατικό γίγνεσθαι, της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και των περιβαλλοντικών θεμάτων.

Συγκεκριμένα, παρόλο που η συμμετοχή στη δημοκρατική ζωή συνήθως περιορίζεται στο δικαίωμα του εκλέγειν ή του εκλέγεσθαι, ο αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Χάρτης για τη Συμμετοχή των Νέων στην Τοπική και Περιφερειακή Ζωή αναφέρει ότι «η συμμετοχή και η ενεργός συμμετοχή των πολιτών στα κοινά σημαίνει να έχουν το δικαίωμα, τα μέσα, τον χώρο και τις δυνατότητες και, όπου είναι απαραίτητο, τη στήριξη να συμμετέχουν και να επηρεάζουν τις πολιτικές αποφάσεις που λαμβάνονται και να συμμετέχουν σε δράσεις και δραστηριότητες που συμβάλλουν στην οικοδόμηση μιας καλύτερης κοινωνίας». Στο πλαίσιο αυτό, η νεανική συμμετοχικότητα θεωρείται ως μια προσέγγιση και στάση που θα πρέπει να υιοθετηθεί στην καθημερινή ζωή, επιτρέποντας στους νέους να εκφράζουν τις απόψεις τους, να εμπλέκονται και συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε διάφορα επίπεδα και να δημιουργούν μια δυναμική και συμμετοχική κοινωνία των πολιτών.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, θα πρέπει να έχουν μια σαφή εικόνα, η οποία επί του παρόντος απουσιάζει, των αξιών, των κανόνων και του τρόπου λειτουργίας των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

Στόχοι του έργου

Το έργο στοχεύει στην ενίσχυση της συμμετοχής των νέων στα κοινά, παρέχοντάς τους το σωστό είδος πληροφόρησης, κανάλια και εργαλεία μέσα από τα οποία μπορούν να υψώσουν τη φωνή τους και να ακουστούν.

Επιπλέον, το έργο επικεντρώνεται στην ενίσχυση της νεανικής συμμετοχικότητας μέσα από την καλλιέργεια μιας νοοτροπίας λήψης πρωτοβουλιών, ιδίως στον κοινωνικό τομέα και στη στήριξη των κοινοτήτων τους.

Καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησής του, το έργο αποσκοπούσε στην ενίσχυση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των νέων μέσω της ανάδειξης των ευρωπαϊκών αξιών, προωθώντας παράλληλα την ανεκτικότητα και την αποδοχή της πολυμορφίας μέσω του διαπολιτισμικού διαλόγου.

Το έργο έχει τις ρίζες του στην έννοια του «hackathon» ως διερευνητικό προγραμματισμό και μαραθώνιο καθώς και ως μέσο δικτύωσης, ανταλλαγής γνώσεων και εμπνευσμένων στιγμών. Ως εκ τούτου, ο γενικός στόχος αυτού του εγχειρήματος είναι η διοργάνωση ενός «Eurothon», μιας ευρωπαϊκής εκδήλωσης που θα επικεντρώνεται στη μελλοντική Ευρώπη: με συζητήσεις για τις κοινές μας ρίζες, τις απειλές και τα ιδανικά που μπορούν να ανοίξουν νέους ορίζοντες, τις ευρωπαϊκές αξίες και την ιστορία της Ευρώπης. Νέοι από όλη την Ευρώπη μπορούν να συναντηθούν, να αλληλοεπιδράσουν και να ανταλλάξουν απόψεις κ.λπ.

Υλοποίηση του Έργου

Το έργο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Erasmus+ και ανήκε στο Σκέλος: «Συνεργασία για την καινοτομία και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών - Στρατηγικές Συμπράξεις για τη νεολαία». Το έργο υλοποιήθηκε από μια

σύμπραξη Οργανισμών (2 από την Ιταλία, 1 από την Ελλάδα, 1 από τη Ρουμανία και 1 από το Ηνωμένο Βασίλειο):

- FONDAZIONE INTERNAZIONALE DON LUIGI DI LIEGRO ONLUS (Ιταλία)
- AZIENDA SANITARIA LOCALE ROMA 1 (Ιταλία)
- MERSEYSIDE EXPANDING HORIZONS LIMITED (Ηνωμένο Βασίλειο)
- IASIS (Ελλάδα)
- CENTRUL PENTRU PROMOVAREA INVATARIII PERMANENTE TIMISOARA ASOCIATIA (Ρουμανία)

Πώς αξιολογήθηκαν και διευθετήθηκαν οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών του έργου;

Οι σχεδιαστές του έργου ήταν σε θέση να αξιολογήσουν τις ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών σε μια έρευνα που διεξήχθη από τους εταίρους. Τα αποτελέσματα της έρευνας υπογράμμισαν το γεγονός ότι οι περισσότεροι νέοι δεν έχουν σαφή ιδέα ούτε για τις τρέχουσες κοινωνικές και περιβαλλοντικές απειλές ούτε για τις ευκαιρίες που τους προσφέρονται, όπως στον αναπτυσσόμενο τομέα των κοινωνικών επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου, το γεγονός ότι οι νέοι δεν είναι κατάλληλα ενημερωμένοι για αυτά τα ζητήματα, τους εμποδίζει να συμμετέχουν ενεργά σε διαδικασίες που διαμορφώνουν την τρέχουσα και τη μελλοντική κατάσταση των χωρών τους. Το έργο αυτό αντιμετωπίζει την έλλειψη πληροφόρησης στα προαναφερθέντα θέματα, αναπτύσσοντας και προσφέροντας ένα εκπαιδευτικό κύκλο μαθημάτων για την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στα κοινά και έναν Ανοικτό Εκπαιδευτικό Πόρο που περιέχει όλο το παραγόμενο υλικό του έργου.

Με ποιους τρόπους ενέπλεξε το έργο τους συμμετέχοντες, ποια εργαλεία και κανάλια χρησιμοποιήθηκαν και γιατί;

Το έργο έχει μέχρι στιγμής ασχοληθεί με τους συμμετέχοντες μέσω της ιστοσελίδας του EUROTHON καθώς και μέσω των καναλιών κοινωνικής

δικτύωσης, συμπεριλαμβανομένου του [Facebook](#) και του [Instagram](#). Οι πλατφόρμες αυτές είναι χρήσιμες, καθώς αποτελούν τα κύρια εργαλεία επικοινωνίας που χρησιμοποιούν οι νέοι. Επιπλέον, οι νέοι δεν τα χρησιμοποιούν μόνο για την επικοινωνία, αλλά μάλλον ως πηγές για τις καθημερινές τους ειδήσεις και για να βρουν άτομα και ομάδες που έχουν τις ίδιες απόψεις με αυτούς και να γίνουν μέλη τους.

Ιστορίες επιτυχίας του έργου. Γιατί το έργο ήταν επιτυχές και αν όχι – ποια ήταν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν.

Κατά τη διάρκεια της σύνταξης του παρόντος οδηγού, το έργο εξακολουθεί να υλοποιείται και, ως εκ τούτου, είναι νωρίς να αποφασιστεί εάν το έργο ήταν επιτυχές ή όχι.

YOUth workers PROMoting MEntal health (YOUNG PROMOTE)

Έτη υλοποίησης:

2019-2022

Ιστοσελίδα Έργου

<https://www.youpromeproject.eu/the-project-2/>

Χώρα/-ες υλοποίησης:

Ιταλία, Ελλάδα, Ρουμανία, Ήνωμένο Βασίλειο

Ομάδα στόχος και αριθμός συμμετεχόντων

Οι ομάδες-στόχοι του έργου ήταν οι εξής:

- **Εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας:** είτε αυτοί καταπιάνονται με θέματα κοινωνικής ενσωμάτωσης των ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας είτε μέλη του προσωπικού των ιδρυμάτων αναψυχής δημόσιων ή ιδιωτικών οργανισμών/κέντρων για νέους είτε των συμμετεχόντων οργανισμών.
- **Νέοι με προβλήματα ψυχικής υγείας** (τελικοί δικαιούχοι)

Και οι δύο ομάδες-στόχοι συμμετείχαν σε πολλαπλές φάσεις του έργου για να μεγιστοποιήσουν τα οφέλη από τη συμμετοχή τους στο έργο. Πιο συγκεκριμένα:

- 75 εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας που εκπροσωπούν διαφορετικές οργανώσεις συμμετείχαν στην ερευνητική φάση του έργου.
- 50 νέοι με προβλήματα ψυχικής υγείας συμμετείχαν σε ομάδες εστίασης κατά τη διάρκεια της ερευνητικής φάσης του έργου.
- 50 εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας και 30 νέοι με ψυχικές διαταραχές συμμετείχαν στη φάση της δοκιμής των παραδοτέων του έργου.

Πλαίσιο του έργου

Το έργο φιλοδοξούσε να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι με ψυχικές διαταραχές, όπως τον στιγματισμό, την απομόνωση και τις διακρίσεις εις βάρος τους καθώς και την έλλειψη πρόσβασης σε υγειονομική περίθαλψη και εκπαιδευτικές εγκαταστάσεις.

Παρατηρήθηκε ότι οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας παγκοσμίως δεν γνώριζαν το γεγονός ότι πολλά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στη συνεργασία τους με τους νέους, οφείλονται σε κάποια ψυχικό νόσημα ή ασθένεια. Επιπλέον, οι νέοι φαίνεται να παρουσιάζουν συχνά απροθυμία ως προς την αναζήτηση επαγγελματικών υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

Ως εκ τούτου, οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας πρέπει να είναι κατάλληλα καταρτισμένοι και εκπαιδευμένοι, ώστε να μπορούν να εργάζονται με νέους με ψυχικές διαταραχές. Επιπλέον, θεωρείται ότι οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας θα μπορούσαν ίσως με τις γνώσεις και δεξιότητες που διαθέτουν, να αναλάβουν επίσης ρόλους συμβούλων ψυχικής υγείας, δεδομένου ότι ασχολούνται εκτενώς με τη νεολαία. Με άλλα λόγια, το YOUPROME φιλοδοξούσε να ενισχύσει τη θέση της νεολαίας σε θέματα που αφορούν την ψυχική υγεία.

Στόχοι του έργου

Ο κύριος στόχος του έργου ήταν η ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων και των ικανοτήτων συναισθηματικής νοημοσύνης των Εργαζομένων Νέων που ασχολούνται με την ψυχική υγεία. Πέραν αυτού, η σύμπραξη του έργου πέτυχε τους ακόλουθους στόχους:

- Παροχή καινοτόμων υπηρεσιών για την υποστήριξη των νέων με προβλήματα ψυχικής υγείας
- Προληπτική συνεργασία μεταξύ των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και των οικογενειών που έχουν νέους με προβλήματα ψυχικής υγείας

-
- Διευκόλυνση της κοινωνικής ένταξης των νέων που αντιμετωπίζουν προβλήματα ψυχικής υγείας
  - Επιτυχής διασύνδεση των νέων με προβλήματα ψυχικής υγείας με τους συνομηλίκους τους.

Υλοποίηση έργου

Το έργο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Erasmus+ και ανήκε στο Σκέλος: «Συνεργασία για την καινοτομία και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών - Στρατηγικές συμπράξεις για τη νεολαία». Το έργο υλοποιήθηκε από μια σύμπραξη Οργανισμών (2 από την Ιταλία, 1 από την Ελλάδα, 1 από τη Ρουμανία και 1 από το Ηνωμένο Βασίλειο):

- FONDAZIONE INTERNAZIONALE DON LUIGI DI LIEGRO ONLUS (Ιταλία)
- AZIENDA SANITARIA LOCALE ROMA 1 (Ιταλία)
- MERSEYSIDE EXPANDING HORIZONS LIMITED (Ηνωμένο Βασίλειο)
- IASIS (ΕΛΛΑΣ)
- CENTRUL PENTRU PROMOVAREA INVATARII PERMANENTE TIMISOARA ASOCIATIA (Ρουμανία)

Πώς αξιολογήθηκαν και διευθετήθηκαν οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών του έργου;

Για την επίτευξη των στόχων του έργου, η σύμπραξη εργάστηκε για τη δημιουργία ενός ειδικού Εγχειριδίου που περιλαμβάνει βασικές έννοιες, ορισμούς και καινοτόμες μεθοδολογικές προσεγγίσεις, με στόχο την ενδυνάμωση των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας αλλά και της προσωπικής τους ζωής. Σύμφωνα με το Εγχειρίδιο, η σύμπραξη του έργου ανέπτυξε μια εργαλειοθήκη που ενσωματώνει ένα σύνολο πρακτικών δραστηριοτήτων που μπορούν να εφαρμόσουν οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας στη συνεργασία τους με άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα ψυχικής υγείας.

'Όλο το υλικό που δημιουργήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του έργου μεταφορτώθηκε σε έναν Ανοικτό Εκπαιδευτικό Πόρο με ηλεκτρονική βάση, στον οποίο όλοι μπορούν να έχουν πρόσβαση. Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευτές, εκπαιδευτικοί και επαγγελματίες της νεολαίας που επιδιώκουν να αναπτύξουν τις γνώσεις τους στον συγκεκριμένο τομέα, μπορούν να επωφεληθούν από το σύνθετο εκπαιδευτικό υλικό που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του έργου.

Μέσω αυτής της πρωτοβουλίας, επιτεύχθηκε επίσης η ενδυνάμωση και η ευημερία της τοπικής κοινότητας.

Με ποιους τρόπους ενέπλεξε το έργου τους συμμετέχοντες, ποια εργαλεία και κανάλια χρησιμοποιήθηκαν και γιατί:

Το έργο κατάφερε να προσελκύσει το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος, εμπλέκοντάς τους άμεσα στις προγραμματισμένες δραστηριότητες. Επιπλέον, οι εταίροι πραγματοποιούσαν συνεχείς δοκιμαστικές εφαρμογές των αποτελεσμάτων του έργου, ούτως ώστε να είναι σε θέση να κάνουν αναπροσαρμογές σύμφωνα με τις ανάγκες των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας. Η συμμετοχή των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας στην αξιολόγηση των διαδικασιών ήταν επίσης μια σημαντική πτυχή. Διοργανώθηκαν επίσης σεμινάρια που περιλάμβαναν συμμετέχοντες από διάφορες ομάδες-στόχους καθώς και επαγγελματίες, ενδιαφερόμενους φορείς, φορείς λήψης αποφάσεων, φορείς χάραξης πολιτικής και παρόχους πιστοποιημένης εκπαίδευσης.

Τα κανάλια που χρησιμοποιήθηκαν για τη διευκόλυνση της συμμετοχής των συμμετεχόντων ήταν οι ακόλουθοι:

- Ιστοσελίδα του έργου και των οργανισμών-εταίρων

-
- αποκλειστικές ευκαιρίες συζητήσεων, όπως ενημερωτικές συναντήσεις, επιδείξεις
  - τοπικά σεμινάρια και ένα διακρατικό συνέδριο:
<https://www.youtube.com/watch?v=pT71v04sjiE>
  - στοχευμένο γραπτό υλικό, όπως άρθρα
  - μέσα κοινωνικής δικτύωσης: <https://www.facebook.com/YouProMe/>
  - παρουσίαση δημόσιων εκδηλώσεων σε τοπικό/ περιφερειακό/ εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο
  - τακτική αποστολή πληροφοριών σε υφιστάμενες επαφές και δίκτυα

Το κοινό-στόχος των δραστηριοτήτων διάδοσης του έργου YOUPROME ήταν:

- ενώσεις που συνεργάζονται με εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας, στους τομείς του αθλητισμού, της τέχνης, του πολιτισμού κ.λπ.
- εκπαιδευτικοί, εκπαιδευτές, εμπειρογνώμονες ή επαγγελματίες στον τομέα της νεολαίας
- επαγγελματίες, εμπειρογνώμονες και οργανισμοί στον τομέα της ψυχικής υγείας
- Κέντρα Νεολαίας, κέντρα ψυχικής υγείας και άλλοι ενδιαφερόμενοι οργανισμοί σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό επίπεδο.
- τον Τύπο και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ιστορίες επιτυχίας του έργου. Γιατί το έργο ήταν επιτυχές και αν όχι – ποια ήταν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν;

Η επιτυχία του έργου έγκειται στο γεγονός ότι οι οργανισμοί-εταίροι κατάφεραν να συνεργαστούν απρόσκοπτα, ανεξάρτητα από τις διαφορές και τις δυσκολίες που προέκυψαν (πολυπολιτισμικότητα, Covid-19).

Η πρωτοβουλία αυτή ήταν πολύτιμη όχι μόνο για τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας και τους νέους που αντιμετωπίζουν προβλήματα ψυχικής

υγείας, αλλά και για τα μέλη του προσωπικού των οργανισμών, καθώς είχαν την ευκαιρία να ενισχύσουν τις κοινωνικές και συναισθηματικές τους ικανότητες, καθώς και να διευρύνουν τις γνώσεις τους σχετικά με την ψυχική υγεία. Κατά την υλοποίηση του έργου, πραγματοποιήθηκε πιλοτική εφαρμογή με ασθενείς ψυχικών προβλημάτων για να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων που σχεδιάστηκαν.

Στο τελικό συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στην Ιταλία οι συμμετέχοντες αποκόμισαν μια μοναδική εμπειρία, καθώς βελτίωσαν την κατανόησή τους σε θέματα ψυχικής υγείας των νέων και την εργασία στον τομέα της νεολαίας στην Ευρώπη.

Ένα άλλο δυνατό σημείο του YOUPROME ήταν η ανάπτυξη μιας φιλικής προς το χρήστη εργαλειοθήκης που μπορούσε εύκολα να αναπαραχθεί από τους συμμετέχοντες.

Βασισμένο στην αρχή «οι νέοι υποστηρίζουν τους νέους», το έργο έδωσε στους νέους εργαλεία και έμπνευση, για να τα επενδύσουν στον τομέα της ψυχικής υγείας και να τον προωθήσουν.

Επιπρόσθετες πληροφορίες

"Πριν από αυτή την εμπειρία, η ψυχική υγεία μου ήταν ένα άγνωστο μέχρι τότε θέμα. Ωστόσο, η συμμετοχή μου στο έργο YouProMe άλλαξε εντελώς τη στάση μου απέναντι σε αυτό το σημαντικό θέμα. Συνειδητοποιώ πόσο έχω ωριμάσει μέσα από αυτό το έργο - το οποίο ήταν ένα προσωπικό ταξίδι που μου επέτρεψε να ωριμάσω."

Μαρία, εργαζόμενη στον τομέα της νεολαίας

CLOSING THE GAP

Σίλβια, 24 ετών, Κλινική Ψυχολόγος

"Χάρη στην ιπποθεραπεία, είμαστε σε θέση να προσφέρουμε νέες εμπειρίες σε νεαρά άτομα με ψυχικές δυσφορίες. Μέσω της ιπποθεραπείας, τους δίνεται η ευκαιρία να αναλάβουν οι ίδιοι την φροντίδα του ευατού τους μέσω της φροντίδας ενός άλλου ζωντανού όντος. Η θεωρία δεν είναι αρκετή για να τους δώσει ουσιαστική βοήθεια, αποδεικνύοντας έτσι τη σημασία της επαφής, των σχέσεων και της ανάγκης για νέες, απαιτητικές δραστηριότητες για όλους."

STUN - Social Transitory Use Network

Έτη υλοποίησης:

1 Ιουνίου 2019 – 31 Ιανουαρίου 2020

Ιστοσελίδα Έργου

<https://stuneurope.org/>

Χώρα/-ες υλοποίησης:

Βέλγιο, Αυστρία, Γαλλία, Λετονία, Δανία, Αγγλία και Γερμανία

Ομάδα στόχος και αριθμός συμμετεχόντων

Το έργο στόχευσε σε μη κερδοσκοπικές αστικές οργανώσεις νεολαίας, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της προσωρινής επαναχρησιμοποίησης εγκαταλελειμμένων κτιρίων, έχοντας ως τελικό δικαιούχο τη νεολαία.

Πλαίσιο έργου

Οι ευρωπαϊκές πόλεις αντιμετωπίζουν προκλήσεις υπερπληθυσμού, παρά το γεγονός ότι εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά ακατοίκητα και αχρησιμοποίητα κτήρια. Ωστόσο, αυτά τα κτίρια συχνά μπορούν να αναδιαμορφωθούν και να επαναχρησιμοποιηθούν προς όφελος των κοινοτήτων που τα φιλοξενούν.

Αυτός είναι άλλωστε και ο στόχος των διαφόρων μη κερδοσκοπικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στο έργο STUN, που εφαρμόζεται σε μεγάλες ευρωπαϊκές πόλεις, οι οποίες παρέχουν την ευκαιρία στους νέους μέσω διάφορων πρωτοβουλιών να αξιοποιήσουν τους «ανακαίνισμένους» χώρους ως «αστικά εργαστήρια» για την υλοποίηση των ιδεών τους. Οι δραστηρότητες ποικίλλουν καλύπτοντας έτσι πολλούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων των τομέων προτεραιότητας της ΕΕ, όπως η πράσινη κινητικότητα, η οριζόντια δημοκρατία, η ανακύκλωση κ.λπ. Πρόκειται επίσης για θέματα που αφορούν σε μεγάλο βαθμό τους νέους που ζουν στις πόλεις.

Η συνένωση αυτών των πρωτοβουλιών φέρνει σε επαφή νέους με κοινές αντιλήψεις, αυξάνοντας έτσι τη δέσμευση και τη συμμετοχή τους στη ζωή των γειτονιών τους, έτσι ώστε να δημιουργηθούν δυνατοί δεσμοί εντός των κοινοτήτων τους.

Στόχοι του έργου

Ένας από τους κύριους στόχους αυτού του έργου ήταν η δημιουργία ενός δικτύου γύρω από την Προσωρινή Χρήση Κτηρίων για Κοινωνικούς Σκοπούς (Social Transitory Use/STU), το οποίο θα επέτρεπε την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα (σε θέματα όπως η διαχείριση της κοινότητας, η συμμετοχή και η δέσμευση των νέων, οι βέλτιστες τεχνικές και προσεγγίσεις στην ανακαίνιση, τα μέτρα ασφαλείας, οι διαπραγματεύσεις με τους δήμους και τους ιδιοκτήτες κτηρίων, το νομικό πλαίσιο των STU) και την ευαισθητοποίηση σχετικά με την προσωρινή χρήση κτηρίων καθώς και τη συνεργασία σε μελλοντικά έργα. Κατασκευάστηκε επίσης η ιστοσελίδα του έργου, στην οποία μπορεί ακόμη να βρει κανείς πληροφορίες σχετικά με το δίκτυο του έργου και το STUN CAMP – δραστηριότητες κατασκηνώσεων για διάφορες οργανώσεις που δραστηριοποιούνται επίσης στον τομέα STU.

Υλοποίηση του Έργου

Ποιος ήταν ο υπεύθυνος υλοποίησης του έργου, πώς γινόταν η επιλογή των υπευθύνων, ποιες ήταν οι ευθύνες τους και πώς κατανέμονταν μεταξύ τους; Οι συμμετέχοντες στην πρωτοβουλία του STUN ήταν 7 πρωτοπόροι στον χώρο, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί:

- Communa (συντονιστής του έργου, Βέλγιο)
- Free Riga (Λιθουανία)
- Yes We Camp (Γαλλία)
- Paradocks (Αυστρία)
- Planungsbüro für Urbane Transformation (Γερμανία)
- Meanwhile Space (Ηνωμένο Βασίλειο)
- Institut for (X) (Δανία).

Οι ίδιοι οι εταίροι του έργου έχουν επίσης σχηματίσει τον πυρήνα του δικτύου SUN.

Πώς αξιολογήθηκαν και διευθετήθηκαν οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών του έργου;

Πώς αξιολογήθηκαν και διευθετήθηκαν οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών του έργου;

Η προσωρινή χρήση κτηρίων γίνεται όλο και πιο γνωστή και δημοφιλής στις πόλεις σε ολόκληρη την Ευρώπη. Ωστόσο, εξακολουθεί να υπάρχει η ανάγκη για ευαισθητοποίηση του κοινού γύρω από το θέμα, προκειμένου να κλιμακωθεί ο αντίκτυπος των δραστηριοτήτων STU στη χάραξη πολιτικής σε διεθνές επίπεδο. Έτσι, θα δημιουργηθεί ένα ευρύ δίκτυο χώρων προσωρινής χρήσης, στους οποίους θα συμμετέχουν όλοι και περισσότεροι άνθρωποι.

Για να επιτευχθεί αυτό, οι εταίροι έχουν διοργανώσει στο πλαίσιο του έργου δραστηριότητες κατασκηνώσεων για διάφορες οργανώσεις (περισσότερες από 20 συνολικά οργανώσεις από όλη την Ευρώπη έλαβαν μέρος στο έργο) που δραστηριοποιούνται στον τομέα και οι οποίες έχουν φέρει νέες ιδέες στο σχεδιασμό εργαστηρίων, που διευκολύνθηκαν από τη σύμπραξη του έργου. Διοργανώθηκαν τρεις εκδηλώσεις ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εταίρων ενώ συντάχθηκε και δημοσιεύθηκε ένα εγχειρίδιο με τίτλο «Βιώσιμη και κυκλική επαναχρησιμοποίηση χώρων και κτιρίων», ως εργαλείο που αποσκοπεί να βοηθήσει παρόμοιες πρωτοβουλίες, πολίτες ή πόλεις.

Με ποιους τρόπους ενέπλεξε το έργου τους συμμετέχοντες, ποια εργαλεία και κανάλια χρησιμοποιήθηκαν και γιατί;

Τα κύρια εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για την προσέλκυση της συμμετοχής του κοινού στο έργο ήταν τα υφιστάμενα δίκτυα οργανισμών-εταίρων και τα ιδιωτικά κανάλια επικοινωνίας που διατηρούν. Το έργο διατηρεί επίσης λογαριασμούς στο Facebook και στο [Instagram](#), αν και η συντήρησή τους μετά το τέλος του έργου παρουσίασε προκλήσεις.

Ιστορίες επιτυχίας του έργου. Γιατί το έργο ήταν επιτυχές και αν όχι – ποια ήταν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν;

Η ομάδα του έργου έχει επιτύχει όλους τους κύριους στόχους που έθεσε με μεγάλη επιτυχία, εμπλέκοντας πάνω από 20 άλλους οργανισμούς στη δραστηριότητα κατασκηνώσεων του STUN. Το έργο έχει καταφέρει να δημιουργήσει ένα ισχυρό δίκτυο, καθώς η συνεργασία μεταξύ των μελών του δικτύου συνεχίζεται μέχρι σήμερα, συμπεριλαμβανομένων διαφόρων επισκέψεων και μικρότερων συνεργασιών μεταξύ του προσωπικού τους. Το δίκτυο αναπτύσσει επίσης άλλες ιδέες για τη συνέχιση της δράσης της στο πλαίσιο των εμβληματικών πρωτοβουλιών που χρηματοδοτεί μέσω των προγραμμάτων της η ΕΕ, όπως το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» (όπως διαπιστώνεται από τη συνέντευξη με τον Antoine Dutrieu από το COMMUNA, συντονιστή του έργου).

Επιπρόσθετες πληροφορίες

Φωτογραφία: Η κατασκήνωση του STUN,
Mélissande Boyer, στο Παρίσι, 2019

Growing Together (Πρόγραμμα Erasmus+)

Έτη υλοποίησης:

2019-2021

Ιστοσελίδα του Έργου

Η σελίδα του έργου «Growing together» στον ιστότοπο του οργανισμού European Friends of the Earth: <https://youngfoee.eu/growing-together/>

Χώρα/-ες υλοποίησης:

Ιρλανδία, Μάλτα, Δανία, Εσθονία, Κύπρος (οργανισμοί του Young Friends of the Earth Organizations στις χώρες αυτές).

Ομάδα στόχος και αριθμός συμμετεχόντων

Η ομάδα-στόχος του έργου Growing Together είναι οι νέοι στην Ευρώπη και ιδίως όσοι ζουν σε αγροτικές περιοχές.

Πλαίσιο του έργου

Τα κύρια ζητήματα που έχει θέσει ως στόχο να αντιμετωπίσει το έργο Growing Together ήταν οι τρόποι με τους οποίους παράγονται, καταναλώνονται και διανέμονται τα τρόφιμά μας, καθώς πρόκειται για ένα ζήτημα που επηρεάζει άμεσα τη ζωή των νέων στην Ευρώπη. Ωστόσο, η συζήτηση σχετικά με την παραγωγή, την κατανάλωση και τη διανομή τροφίμων σπάνια αφήνει χώρο για να ακουστούν οι φωνές των νέων. Ως εκ τούτου, το έργο είχε ως στόχο να δώσει φωνή στους νέους και ιδίως σε εκείνους που προέρχονται από αγροτικές περιοχές και οι οποίοι επηρεάζονται αμεσότερα από το επισιτιστικό σύστημα. Το έργο ενεθάρρυνε επίσης τη νεολαία να συμμετάσχει ενεργά στις κρίσιμες πολιτικές συζητήσεις γύρω από την παραγωγή τροφίμων και της μελλοντικής της πορείας της καθώς και σε άλλες συζητήσεις ευρύτερων θεμάτων που αφορούν το μέλλον της Ευρώπης.

Στόχοι του έργου

Πιο συγκεκριμένα, το έργο «Growing Together» έχει θέσει ως στόχο την ενδυνάμωση της συμμετοχής των νέων που διατρέχουν κίνδυνο περιθωριοποίησης λόγω των μη βιώσιμων γεωργικών πρακτικών, στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινωνικά δρώμενα, ούτως ώστε να ασκηθεί πίεση και επιρροή στη χάραξη πολιτικών που αφορούν την επισιτιστική κυριαρχία. Αυτός ο στόχος επιτεύχθηκε μέσω της εντατικοποίησης της συνεργασίας μεταξύ των οργανώσεων νεολαίας και των φορέων λήψης αποφάσεων της υπαίθρου. Στην πράξη, στόχος του έργου ήταν η παροχή ευκαιριών επιμόρφωσης και κατάρτισης στους νέους των χωρών-εταίρων. Έτσι, το έργο στόχευσε στην ανάπτυξη εξειδικευμένων δεξιοτήτων καθώς και της εις βάθος γνώσης που απαιτείται, ώστε οι νέοι της υπαίθρου να είναι σε θέση να συντονίζουν τις δράσεις τους γύρω από ζητήματα επισιτιστικής κυριαρχίας για να ασκούν πίεση στην εξεύρεση πρακτικών πολιτικών λύσεων σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Υλοποίηση του έργου

Το έργο «Growing together» υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε 6 διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες από τους αντίστοιχους οργανισμούς του Friends of the Earth. Οι οργανώσεις αυτές περιλαμβάνουν:

- Friends of the Earth (Κύπρος)
- Friends of the Earth (Μάλτα)
- Friends of the Earth (Δανία)
- Friends of the Earth (Εσθονία)
- Friends of the Earth (Ιρλανδία)
- Friends of the Earth (Ευρώπη)

Πώς αξιολογήθηκαν και διευθετήθηκαν οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών του έργου;

Οι σχεδιαστές του έργου «Growing Together» αναγνώρισαν τους κινδύνους της περιθωριοποίησης και της αποξένωσης της νεολαίας σε θέματα που αφορούν την παραγωγή, την κατανάλωση και τη διανομή τροφίμων. Η φωνή των νέων δεν ακούγεται στις σημαντικές συζητήσεις που γίνονται γύρω από τα ζητήματα αυτά. Ως εκ τούτου, το έργο έχει ως στόχο να ενδυναμώσει τη νεολαία, δίνοντάς της τη δυνατότητα να συμμετέχει στις συζητήσεις αυτές και να επηρεάσει στη χάραξη πολιτικών για την γεωργία.

Με ποιους τρόπους ενέπλεξε το έργου τους συμμετέχοντες, ποια εργαλεία και κανάλια χρησιμοποιήθηκαν και γιατί;

Το έργο προσέλκυσε τη συμμετοχή του κοινού μέσω των διαφόρων ιστοσελίδων του δικτύου οργανώσεων των Young Friends of Earth στις χώρες των εταίρων, οι οποίοι διέδωσαν το περιεχόμενο του έργου «Growing Together». Επιπλέον, οι οργανισμοί προσέλκυσαν τους συμμετέχοντες μέσω των λογαριασμών τους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δηλαδή του Facebook, του Instagram καθώς των καναλιών τους στο YouTube, όπου μεταφορτώθηκαν βίντεο σχετικά με το έργο. Αυτά τα κανάλια αποδείχτηκαν πολύ χρήσιμα σε όλα τα εθνικά πλαίσια, καθώς η ομάδα-στόχος του έργου συνηθίζεται στη χρήση αυτού του είδους πλατφόρμων για ενημέρωση και διασύνδεση με άλλα άτομα ή σκοπούς που την ενδιαφέρουν.

Ιστορίες επιτυχίας του έργου. Γιατί το έργο ήταν επιτυχές και αν όχι - ποια ήταν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν;

Το έργο κατάφερε να υλοποιήσει περισσότερες από 150 δραστηριότητες διάδοσης σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, οι οποίες τελικά ενέπλεξαν και ενδυνάμωσαν τουλάχιστον 3.300 νέους από αγροτικές κοινότητες. Επιπλέον, υπήρχαν περισσότερες από 30 δραστηριότητες ευρείας προβολής, όπως εκστρατείες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εκδηλώσεις, εφαρμογή των δραστηριοτήτων του έργου σε φεστιβάλ και άλλες συγκεντρώσεις μεγάλης

εμβέλειας. Επιπλέον, το έργο υλοποίησε περιβαλλοντικά εργαστήρια με τις ομάδες-στόχους.

Επιπρόσθετες πληροφορίες

Friends of the Earth - Cyprus - <https://www.foecyprus.org/projects/>

Σύνδεσμος YouTube για τα βίντεο που δημιουργήθηκαν για τους σκοπούς του έργου:

<https://youtu.be/7S7LHk1IkkY>

ACTinYouTH

(InterculturAl communiCaTion for social Inclusion of Young People through Theatre workshops)

Έτη υλοποίησης:

2021-2023

Ιστοσελίδα Έργου

<https://www.actinyouth.eu/>

Χώρα/-ες υλοποίησης:

Ολλανδία, Ιταλία, Βουλγαρία, Πορτογαλία, Ελλάδα, Ισπανία.

Ομάδα στόχος και αριθμός συμμετεχόντων

Οι ομάδες-στόχοι του έργου είναι κυρίως οι νέοι και οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας.

- **ΆΜΕΣΗ ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ:** Εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας από 6 διαφορετικές χώρες που εκπαιδεύονται σε μεθοδολογίες διαπολιτισμικού διαλόγου και επικοινωνιών βασισμένων στο θέατρο, στο πλαίσιο του προγράμματος ACTinYouTH.
- **ΈΜΜΕΣΗ ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ:** Νέοι που προέρχονται από διαφορετικά πολιτιστικά υπόβαθρα και που συμμετέχουν σε τοπικές δράσεις και αλληλοεπιδρούν με άλλους νέους.

Πλαίσιο του έργου

Ο κύριος στόχος του ACTinYouTH είναι η αντιμετώπιση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού. Οι οργανώσεις νεολαίας και οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια για την μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων, καθώς είναι δεκτικοί σε καινοτόμες ιδέες και προσεγγίσεις κοινωνικής ενσωμάτωσης.

Το έργο φιλοδοξεί να ενισχύσει τις διαπολιτισμικές ικανότητες των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας μέσω θεατρικών μεθοδολογιών που αποσκοπούν στη δημιουργία τοπικών εργαστηρίων θεάτρου για την κοινωνική ένταξη των νέων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Στην πραγματικότητα, οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας αναπτύσσουν στο πλαίσιο του έργου τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες, στον τομέα της μη βίαιης επικοινωνίας και επίλυσης συγκρούσεων.

Όλες οι δεξιότητες που απέκτησαν οι συμμετέχοντες στο έργο θα αξιοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής των εργαστηρίων θέατρου σε τοπικό επίπεδο, τόσο διαδικτυακά όσο και δια ζώσης.

Στόχοι του έργου

Το έργο του ACTin'YouTH βασίζεται στη Στρατηγική της ΕΕ για τη Νεολαία 2019-2027 και, ως εκ τούτου, φιλοδοξεί να δώσει στους συμμετέχοντες κεντρικό ρόλο στο έργο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του, μέσω της συμμετοχής, της διασύνδεσης και της ενδυνάμωσης τόσο των νέων όσο και των οργανώσεων/ εργαζομένων της νεολαίας.

Οι στόχοι του έργου είναι:

- Η ανάπτυξη ενός προγράμματος κατάρτισης που βασίζεται στις μεθοδολογίες του θέατρο για τη βελτίωση των διαπολιτισμικών και κοινωνικών δεξιοτήτων των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας
- Η διεξαγωγή τοπικών, διαπολιτισμικών θεατρικών εργαστηρίων και συναφών διαδικτυακών δραστηριοτήτων
- Η διεξαγωγή μιας τελικής συνεργατικής «ψηφιακής θεατρικής παράστασης»
- Η ανάπτυξη μιας συνεργατικής διαδραστικής πλατφόρμας και εργαλείων

-
- Η σύνταξη ενός μεθοδολογικού εγχειριδίου με μια συλλογή περιπτωσιολογικών μελετών με βάση τις τοπικές εμπειρίες που συλλέχθηκαν

Υλοποίηση του έργου

Το έργο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Erasmus+ και ανήκε στο σκέλος: «Συνεργασία για την καινοτομία και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών - Στρατηγικές συμπράξεις για τη νεολαία». Το έργο υλοποιήθηκε από μια σύμπραξη Οργανισμών:

- Stichting CWM Education
- Associazione Culturale Smascherati
- SDRUZHENIE WALK TOGETHER
- ASSOCIAÇÃO CHECK-IN - COOPERACAO E DESENVOLVIMENTO
- IASIS
- COLECTIC SCCL

Πώς αξιολογήθηκαν και διευθετήθηκαν οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών του έργου;

Πώς αξιολογήθηκαν και διευθετήθηκαν οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών του έργου;

Για την επίτευξη των στόχων του έργου, οι εμπλεκόμενοι οργανισμοί εργάζονται για την ανάπτυξη μιας διαδραστικής πλατφόρμας που θα παραμείνει διαθέσιμη και μετά την ολοκλήρωση του κύκλου ζωής του έργου, ως αποθετήριο ορθών πρακτικών. Η πλατφόρμα αυτή θα αποτελεί τον ψηφιακό χώρο όπου οι νέοι, με επικεφαλής τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας, θα έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν, ξεκινώντας από τα μαθήματα μη τυπικής εκπαίδευσης, μια ανοικτή, διακρατική και συνεργατική θεατρική παράσταση στο διαδίκτυο:

-
- Η ανάπτυξη του Εγχειριδίου που συγκεντρώνει τα αποτελέσματα του έργου. Αυτό θα συμβάλει στη διάδοση του υλικού σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, που απευθύνεται κυρίως σε οργανώσεις νεολαίας και δημόσιες αρχές που ενδιαφέρονται να δημιουργήσουν διαπολιτισμικά εργαστήρια σε τοπικό επίπεδο, με στόχο την κοινωνική ενσωμάτωση των νέων.
  - Η ανάπτυξη ενός εικονικού δικτύου που θα περιλαμβάνει οργανώσεις, ενώσεις, ανεπίσημες ομάδες νέων που εργάζονται στο χώρο του θεάτρου και τις παραστατικές τέχνες ως μέσα για την κοινωνική ενσωμάτωση και τον διαπολιτισμικό διάλογο.
  - Η ενσωμάτωση της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε στο έργο σε διακρατικό επίπεδο, κατόπιν δοκιμαστικών εφαρμογών, πιστοποίησης και αναγνώρισης.

Με ποιους τρόπους ενέπλεξε το έργου τους συμμετέχοντες, ποια εργαλεία και κανάλια χρησιμοποιήθηκαν και γιατί;

Το υλικό που συγκέντρωσαν οι συμμετέχοντες στα τοπικά εργαστήρια θεάτρου τα οποία πραγματοποιήθηκαν τόσο δια ζώσης όσο και διαδικτυακά θα χρησιμοποιηθεί για την δημιουργία μιας τελικής «ψηφιακής θεατρικής παράστασης», η οποία θα προβληθεί ως αποτέλεσμα του έργου κατά τη διάρκεια των επιμορφωτικών και ενημερωτικών εκδηλώσεων καθώς επίσης και στους εικονικούς χώρους διασύνδεσης.

Κανάλια που χρησιμοποιούνται για τη διάδοση των αποτελεσμάτων του έργου:

- Πλατφόρμα πολυεπίπεδης εκπαίδευσης
- Μέσα κοινωνικής δικτύωσης κάθε οργανισμού (λογαριαμός στο Facebook, Linkedin, Instagram)
- Επιμορφωτικές και ενημερωτικές εκδηλώσεις

Ιστορίες επιτυχίας του έργου. Γιατί το έργο ήταν επιτυχές και αν όχι – ποια ήταν τα ζητήματα.

Η Δύναμη του Έργου:

Μέσω της ενεργού συμμετοχής στις δραστηριότητες θεατρικών εργαστηρίων, οι νέοι μετανάστες, οι πρόσφυγες, οι αιτούντες άσυλο και οι ομάδες εθνοτικών μειονοτήτων, γίνονται «παράγοντες στην προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου και της κοινωνικής ενσωμάτωσης», ενισχύοντας σημαντικά την αυτοπεποίθηση και τα κίνητρά τους, και αποκτώντας δεξιότητες και γνώσεις σχετικά με τις ευρωπαϊκές αξίες και την κατανόηση ξένων πολιτισμών.

Επιπλέον, χάρη στη διαδραστική εικονική πλατφόρμα, δίνεται επίσης σε όλους τους συμμετέχοντες η δυνατότητα να αλληλοεπιδράσουν, να ανταλλάξουν ιδέες και υλικά, για να παράγουν από κοινού μια τελική ψηφιακή θεατρική παράσταση.

Επιπρόσθετες πληροφορίες

Βίντεο που προβάλλει τις προσδοκίες των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας από το έργο: <https://www.youtube.com/watch?v=rg459V0qJpo>

Ανάπτυξη Κοινωνικών Υποδομών Μικρής Γειτονίας (Small Neighborhood Social Infrastructure/SNSI)

Έτη υλοποίησης:

Δεκέμβριος 2016 – Οκτώβριος 2017

Ιστοσελίδα Έργου

<https://www.cabougedansnotrecommune.be/project/sombreff/>

Χώρα/-ες υλοποίησης:

Βέλγιο

Ομάδα στόχος και αριθμός συμμετεχόντων

Το πρόγραμμα απευθύνεται κυρίως σε νέους ηλικίας 15-26 ετών που διαμένουν στο δήμο Σομπρέφ, στο Βέλγιο. Οι δευτερεύουσες ομάδες-στόχοι ήταν τα παιδιά, τα οποία επωφελήθηκαν από ορισμένες από τις δραστηριότητες που διοργανώθηκαν.

Πλαίσιο του έργου

Ο δήμος Σόμπρεφ έχει έκταση 3.577 τετραγωνικών χιλιομέτρων και βρίσκεται στην επαρχία Ναμύρ. Το Σομπρέφ αποτελείται από 4 περιφέρειες με μάλλον αγροτικές τάσεις: το Boignée, το Ligny, το Sombreffe και το Tongrinne. Ο δήμος έχει 8.422 κατοίκους, εκ των οποίων οι 3.245 έχουν ηλικία μεταξύ των 0 και 25 ετών. Οι τελευταίοι αντιπροσωπεύουν πάνω από το 38% του συνολικού πληθυσμού του δήμου. Παρόλο που ο αριθμός περιλαμβάνει και παιδιά, αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει ένα δυνητικό παράγοντα στην περαιτέρω αύξηση του πληθυσμού των νέων ατόμων, γεγονός το οπόιο υπογραμμίζει την ανάγκη ενίσχυσης της συμμετοχής των νέων που ζουν σε αγροτικές περιοχές στις κοινότητές τους, παρέχοντάς τους τα μέσα για να υψώσουν τη φωνή τους και να ακουστούν.

Στόχοι του έργου

Το έργο είχε τρεις κύριους στόχους:

- Η δημιουργία ενός χώρου για την πραγματοποίηση συναντήσεων και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των νέων, ούτως ώστε να ακουστεί η φωνή τους. Ο στόχος αυτός ήταν συνυφασμένος με την ήδη υπάρχουσα πρόταση στις πολιτικές της κοινότητας για τη νεολαία, για τη δημιουργία χώρων συνάντησης των νεών.
- Αύξηση της συμμετοχής και των πρωτοβουλιών των νέων.
- Ενθάρρυνση της καινοτομίας, της δημιουργίας και της υλοποίησης έργων για τη νεολαία.

Υλοποίηση του έργου

Το έργο υλοποιήθηκε με την υποστήριξη της Carrefour Régional et Communautaire de Citoyenneté et de Démocratie, στο πλαίσιο του προβληματισμού σχετικά με την εφαρμογή των πολιτικών για τη νεολαία σε περιφερειακό επίπεδο. Το έργο υλοποιήθηκε από τον δήμο του Σομπρέφ, που βρίσκεται στη Βαλλονία του Βελγίου, ο οποίος ενέπλεξε 3 φορείς για την υλοποίηση του έργου: την τοπική νεολαία (15-26 ετών), τους διοικητικούς υπαλλήλους (από τον δήμο) και τρίτους (χορηγούς και ενώσεις).

Πώς αξιολογήθηκαν και διευθετήθηκαν οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών του έργου;

Η μέθοδος που επέλεξε ο δήμος για να αντιμετωπίσει τις ανάγκες της νεολαίας-στόχου βασίστηκε στη συνεργασία και το διάλογο. Ως εκ τούτου, πραγματοποιήθηκε δημόσια διαβούλευση σε πολλά διαφορετικά στάδια του έργου. Πραγματοποιήθηκαν πολλές συναντήσεις κατά τις οποίες ο δήμος ζήτησε τη γνώμη της νεολαίας και άλλων φορέων για την αντιμετώπιση των αναγκών των δικαιούχων του έργου.

Δεκέμβριος 2016

Έγινε η πρώτη συνάντηση μεταξύ του συντονιστή και των ηγετών της «νεολαίας και του δήμου» για να συζητήσουν γύρω από το έργο.

Πραγματοποιήθηκε επίσης συνάντηση μεταξύ του συντονιστή και του επικεφαλής της «νεολαίας» για την υπογραφή της συμφωνίας συνεργασίας, που καθόριζε τους ρόλους και τις αποστολές των συμμετεχόντων εταίρων.

Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2017:

Συντάχθηκαν τα ερωτηματολόγια για τη συγκέντρωση των απόψεων των νέων, των παραγόντων στον τομέα της νεολαίας και των υπεύθυνων ατόμων στη διοίκηση του δήμου.

Απρίλιος 2017

Πραγματοποιήθηκε συνάντηση με όλους τους εταίρους της νεολαίας και έγινε η διανομή των ερωτηματολογίων στους επιτόπιους παράγοντες.

Έγινε η αποστολή της σχετικής αλληλογραφίας στους διάφορους κοινοτικούς φορείς με μια παρουσίαση του έργου και του ερωτηματολογίου που έπρεπε να συμπληρώσουν και να στείλουν πίσω.

Μάιος 2017

Έγινε η επιστροφή των ερωτηματολογίων, η ανάλυση των απαντήσεων και η σύνταξη εκθέσεων.

Ιούλιος 2017

Πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ των δημόσιων φορέων και των νέων, προκειμένου να δοθεί προτεραιότητα και να δημοσιοποιηθεί ένα κοινό σχέδιο δράσης για την ολοκλήρωση του έργου. Τα 4 θέματα που επεξεργάστηκαν (αυτά που προέκυψαν από τις απαντήσεις των

ερωτηματολογίων): εισηγήσεις για τους χώρους συνάντησης των νέων, εισηγήσεις δημόσιων χώρων για τους νέους, απόψεις σε θέματα της νεανικής συμμετοχικότητας και του διαλόγου με τις δημόσιες αρχές καθώς και εισηγήσεις για νεανικές δραστηριότητες).

Αύγουστος 2017

Νοητική Χαρτογράφηση (Mind Map) – έγινε η σύνθεση των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από τη διαβούλευση με τους συμμετέχοντες (ανατροφοδότηση ερωτηματολογίων και εργαστήριο με τη νεολαία). Προτάθηκε η ανάγκη δημιουργίας ενός κέντρου νεολαίας.

Σεπτέμβριος 2017

Κατάρτιση του Καταστατικού Χάρτη με δεσμεύσεις για την υιοθέτηση πολιτικών σε τοπικό επίπεδο για την ενίσχυση της συμμετοχής των νέων στις κοινότητές τους.

Οκτώβριος 2017:

Πραγματοποιήθηκε το φεστιβάλ Νεολαίας στο Σομπρέφ και υπεγράφη ο Καταστατικός Χάρτης από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Με ποιους τρόπους ενέπλεξε το έργου τους συμμετέχοντες, ποια εργαλεία και κανάλια χρησιμοποιήθηκαν και γιατί;

Δεδομένου ότι οι δήμοι έχουν μεγαλύτερη προσβασιμότητα και μέσα για την ενίσχυση της προβολής των έργων και των δράσεων που αναλαμβάνουν να υλοποιήσουν, αξιοποιήθηκε το πλεονέκτημα προβολής του έργου από τις δημοτικές αρχές. Το έργο πρωθήθηκε μέσω των επίσημων καναλιών του δήμου, της διανομής ενημερωτικών φυλλαδίων και της προβολής στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης – σελίδα [Instagram](#), η οποία δημιουργήθηκε ειδικά για το έργο και τη διάδοση των αποτελεσμάτων του (ως η προτιμώμενη πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποιείται από τη νεολαία) καθώς και μια επίσημη σελίδα στο [Facebook](#) του δήμου.

Ιστορίες επιτυχίας του έργου. Γιατί το έργο ήταν επιτυχές και αν όχι – ποια ήταν τα ζητήματα.

Το έργο έδωσε προτεραιότητα στις ανάγκες της νεολαίας και κατάφερε με επιτυχία να αξιολογήσει και να ανοίξει το διάλογο μαζί τους. Το κύριο αποτέλεσμα του έργου ήταν η δημιουργία ενός χώρου συνάντησης για τους νέους - ένα κέντρο νεολαίας. Το έργο κατέδειξε τη σημασία του διαλόγου μέσω των διάφορων δραστηριοτήτων που πραγματοποιήθηκαν και ενεθάρρυνε πρωτίστως τους νέους να συμμετάσχουν σε αυτές, για να ακουστεί η φωνή τους.

Επιπρόσθετες πληροφορίες

Το aftermovie της ημερίδας για τη νεολαία στο Σομπρέφ:

<https://www.youtube.com/watch?v=3-c9L8JCKYM>

Youth Power (UNDP Cyprus)

Έτη υλοποίησης:

2009-2011 (1η Φάση)

2012-2013 (2η Φάση)

Χώρα/-ες υλοποίησης:

Κύπρος

Ομάδα στόχος και αριθμός συμμετεχόντων

Η ομάδα-στόχος του έργου Youth Power ήταν νέοι ηλικίας 15 μέχρι 24 ετών. Συγκεκριμένα, συμμετείχαν 12 οργανώσεις νεολαίας (Ελληνοκυπριακές & Τουρκοκυπριακές). Κατά τη διάρκεια και των δύο φάσεων, το έργο ωφέλησε περίπου 7.000 νέους στην Κύπρο.

Πλαίσιο του έργου

Το Youth Power ήταν παλαιότερα γνωστό ως το Κυπριακό Δίκτυο για την Ανάπτυξη της Νεολαίας. Το έργο αυτό είχε ως στόχο να εμπνεύσει τους νέους της Κύπρου να συμμετάσχουν ενεργά στις προσπάθειες που γίνονται για την συμφιλίωση και την οικοδόμηση ειρηνικών σχέσεων μεταξύ των δύο εθνικών κοινοτήτων στην Κύπρο (Ελληνοκυπριακή & Τουρκοκυπριακή). Η Γραμματεία του Youth Power διευκόλυνε τη δημιουργία μικρότερης κλίμακας έργων και δραστηριοτήτων για την ενίσχυση της συμμετοχής των νέων ως ενεργών και ανήσυχων πολιτών για το μέλλον της Κύπρου. Το έργο υλοποιήθηκε σε τοπικό επίπεδο, όπου υπάρχει μια αποστασιοποίηση μεταξύ των δύο κοινοτήτων του νησιού, λόγω της συνεχιζόμενης αντιπαράθεσης μεταξύ τους. Ως εκ τούτου, τα κύρια προβλήματα που εντοπίστηκαν ήταν τόσο τα φυσικά όσο και τα πολιτισμικά εμπόδια στην επικοινωνία μεταξύ των νέων και από τις δύο κοινότητες, ως αποτέλεσμα των ανταγωνιστικών ιστορικών αφηγημάτων και του γεωγραφικού διαχωρισμού μεταξύ τους για μια παρατεταμένη περίοδο.

Στόχοι του έργου

Ο κύριος στόχος του έργου ήταν να φέρει κοντά τη νεολαία των δύο κοινοτήτων. Το έργο είχε ως τελικό στόχο τη συμφιλίωση των σχέσεων μεταξύ των δύο κοινοτήτων μέσω διάφορων δραστηριοτήτων οικοδόμησης της ειρήνης που είχαν προγραμματιστεί και εκτελεστεί. Οι δραστηριότητες περιλάμβαναν ανταλλαγές νέων, διάλογο, επιτροπές νεολαίας σε όλο το νησί, φεστιβάλ και διεξαγωγή έρευνας, που σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν από κοινού για την ενίσχυση της δέσμευσης των νέων στις προσπάθειες που γίνονται για την οικοδόμηση ειρηνικών σχέσεων μεταξύ των δύο κοινοτήτων.

Υλοποίηση του έργου

Το έργο υλοποιήθηκε από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών, στο πλαίσιο της Δράσης για Συνεργασία & Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης στην Κύπρο και ορίζεται ως Έργο Νεανικού Ακτιβισμού. Το έργο αποτελείται από ένα δίκτυο 12 διαφορετικών, Ελληνοκυπριακών καθώς και Τουρκοκυπριακών οργανώσεων στον τομέα του νεανικού ακτιβισμού.

Οι συμμετέχουσες οργανώσεις περιλάμβαναν:

- Peace Players International
- Σώμα Ακριτών
- Κέντρο Περιβαλλοντικών Μελετών
- HASDER
- Κοινοτικό Κέντρο KAYAD
- Σύνδεσμος Διαμεσολάβησης
- Διεθνές Κέντρο Αθλητικής Έρευνας και Ανάπτυξης (ICSRD)
- ADD-ADHD Κύπρος
- Ερευνητικό Ίδρυμα Πανεπιστημίου Λευκωσίας
- Ερευνητικό Κέντρο Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου
- Ερευνητικό Κέντρο Πανεπιστημίου Frederick
- Future Worlds Centre
-

Πώς αξιολογήθηκαν και διευθετήθηκαν οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών του έργου;

Οι σχεδιαστές του έργου αναγνώρισαν την ανάγκη έμπνευσης και ενεργοποίησης της νεολαίας, προκειμένου να εμπλακεί και να υποστηρίξει ενεργά τις προσπάθειες για συμφιλίωση μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Ως εκ τούτου, το έργο επικεντρώθηκε στον σχεδιασμό και την υλοποίηση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων και έργων μικρότερης κλίμακας που θα παρακινούσαν τη συμμετοχή των νέων. Κατά την **πρώτη φάση του έργου**, πολλές οργανώσεις νεολαίας συμμετείχαν σε διάφορες **δραστηριότητες οικοδόμησης της ειρήνης**, οι οποίες επέτρεψαν σε πολλούς νέους Κύπριους να συμμετάσχουν σε συναντήσεις με τους συνομηλίκους τους από την άλλη κοινότητα, να μάθουν για τις πεποιθήσεις, τις αντιλήψεις, τις ελπίδες και τους φόβους αλλήλων. Αυτό άνοιξε το δρόμο για την υλοποίηση μιας δεύτερης φάσης δραστηριοτήτων, με στόχο τη συνέχιση των προσπαθειών του έργου.

Κατά τη διάρκεια **της δεύτερης φάσης του έργου**, προβλήθηκαν επίσης νέα θέματα που αφορούσαν τη νεανική **ανεργία, αναδεικνύοντας συνεπώς τις σημαντικές οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι** και από τις δύο κοινότητες. Αυτό άνοιξε καινούργιες ευκαιρίες συζήτησης γύρω από το θέμα της νεανικής επιχειρηματικότητας, παρουσιάζοντας τον τομέα των κοινωνικών επιχειρήσεων ως μια εναλλακτική, δημιουργική επιλογή απασχόλησης. Με αυτό τον τρόπο, το έργο απευθύνθηκε σε ακόμη περισσότερες οργανώσεις καθώς και στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων για τη νεολαία.

Με ποιους τρόπους ενέπλεξε το έργου τους συμμετέχοντες, ποια εργαλεία και κανάλια χρησιμοποιήθηκαν και γιατί;

Η Youth Power συνεργάστηκε με τους συμμετέχοντες μέσω διαφόρων καναλιών καθώς και μέσων όπως την επίσημη ιστοσελίδα της, τις σελίδες που διατηρεί στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (όπως το [Facebook](#)), το Δίγλωσσο Περιοδικό του έργου, τις τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές και τις

τηλεοπτικές ανακοινώσεις δημόσιων υπηρεσιών. Τα μέσα αυτά υπήρξαν ιδιαίτερα χρήσιμα καθώς βοήθησαν στην προσέγγιση ενός ευρύτερου κοινού που πιθανώς να είχε ενδιαφέρον για τους στόχους και τις δραστηριότητες του έργου. Το πιο σημαντικό, η προσέγγιση επικοινωνίας του έργου εξασφάλισε ότι οι συμμετέχοντες και από τις δύο κοινότητες (Ε/κ & Τ/κ) προσεγγίστηκαν και ενημερώθηκαν εξίσου.

Ιστορίες επιτυχίας του έργου. Γιατί το έργο ήταν επιτυχές και αν όχι – ποια ήταν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν;

Οι δραστηριότητες του έργου και η συμβολή των αρχηγών της νεολαίας από τις οργανώσεις-εταίρους, διαδραμάτισαν κεντρικό ρόλο στις προσπάθειες οικοδόμησης της ειρήνης, με τις οποίες η νεολαία απέκτησε δύναμη και μπόρεσε να αξιοποιήσει τις δυνατότητές της. Επιπλέον, το έργο έθεσε τις βάσεις για μια νέα, ισχυρότερη και εναλλακτική φωνή ανάμεσα στην κυπριακή νεολαία. Το έργο έχει ωφελήσει άμεσα περισσότερους από 7.000 νέους. Τέλος, το έργο αξιοποίησε τις δραστηριότητες προβολής στο ευρύ κοινό με τη χρήση έντυπων και ηλεκτρονικών μέσων. Άλλες δημιουργικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις που στέφθηκαν επιτυχώς συμπεριλαμβάνουν το Earthdance, το One StreetS Festival και τις περιηγήσεις στη Λευκωσία, οι οποίες προσέλκυσαν ένα μεγάλο αριθμό νέων καθώς και τη συμμετοχή της κοινότητας.

Επιπρόσθετες πληροφορίες

Οι ακόλουθες δηλώσεις είναι μαρτυρίες δύο εκ των συντονιστών δύο εκδηλώσεων που διοργανώθηκαν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων οικοδόμησης της ειρήνης του έργου.

Μαρτυρίες από το φεστιβάλ One StreetS:

Μαρία Παπαδοπούλου, 24, Συντονίστρια Προγράμματος του Φεστιβάλ One StreetS

«Το One StreetS μας έδωσε την ευκαιρία να βιώσουμε το πραγματικό νόημα της πολυπολιτισμικότητας, την πραγματική σημασία της αποδοχής και της κατανόησης της διαφορετικότητας και του τι σημαίνει πραγματικά ειρήνη... Μπορούμε να αγκαλιάσουμε πραγματικά την ειρήνη μόνο αν αγκαλιάσουμε τον πολύχρωμο κύκλο της πολυπολιτισμικότητας και προωθήσουμε ενεργά, όλοι μαζί, τις ανθρώπινες αξίες που όλοι συμμεριζόμαστε».

Deniz Urfali, 28, Συντονιστής Εκδήλωσης στη Μόρφου

«Μπορώ να αναφέρω μόνο τα λόγια των μαθητών μου. Με χαρά ανακάλυψαν ότι οι Ελληνούπριοι και οι Τουρκούπριοι έχουν τόσα πολλά κοινά. Πολλοί από αυτούς ήρθαν σε επαφή με Ελληνούπριους για πρώτη φορά, κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ, και εντυπωσιάστηκαν από το πόσο λίγες ήταν οι διαφορές. Ένιωσαν ευτυχείς που συμμετείχαν σε μια πολυπολιτισμική εκδήλωση με άτομα και από τις δύο πλευρές και διασκέδασαν πάρα πολύ. Ένιωσαν εμψυχωμένοι και άνετοι στην προσπάθειά τους να ανταλλάξουν θετικά συναισθήματα με τους άλλους συμμετέχοντες και έκαναν πολλούς νέους φίλους».

YOUROTRIP

(KA3 – A Youth Roundtrip to support Policy Reform)

Έτη υλοποίησης:

2020-2022

Ιστοσελίδα Έργου

<https://yourotrip.eu/about/>

Χώρα/-ες υλοποίησης:

Ελλάδα, Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Δανία, Ρουμανία, Αυστρία

Ομάδα στόχος και αριθμός συμμετεχόντων

Οι ομάδες-στόχοι του έργου είναι κυρίως νεαρά άτομα και εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας.

- **ΆΜΕΣΗ ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ:** Οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας που εκπαιδεύονται στους τρόπους υποστήριξης των νέων, ώστε να εργάζονται για έναν κοινό σκοπό.
- **ΈΜΜΕΣΗ ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ:** Οι νέοι που υποστηρίζουν τη δημιουργία επίσημων ομάδων νεολαίας σε τοπικό επίπεδο, δηλαδή τα «τοπικά συμβούλια νεολαίας».

Πλαίσιο του έργου

Στο θεματολόγιο των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030, η δέσμευση για την προστασία του πλανήτη από την υποβάθμιση και την ανάληψη επείγουσας δράσης για την κλιματική αλλαγή είναι πρώτιστης σημασίας θέματα.

Ταυτόχρονα, η εκπαίδευση και οι δεξιότητες, η προστασία του περιβάλλοντος και η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής θεωρούνται θέματα προτεραιότητας από τουλάχιστον τους μισούς από τους ερωτηθέντες της έρευνας του Ευρωβαρόμετρου για τη νεολαία, που δημοσιεύτηκε τον Ιανουάριο του 2018.

Το παράδοξο είναι ότι τα κράτη μέλη πρέπει να σχεδιάσουν πολιτικές για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η οποία πρόκειται να επηρεάσει άμεσα τη ζωή των νέων εντός μόνο λίγων χρόνων, ενώ οι τελευταίοι δεν φαίνεται να ενδιαφέρονται ιδιαίτερα για τις εκλογικές διαδικασίες και τη συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων.

Το έργο αυτό φιλοδοξεί να προωθήσει τη συμμετοχή των νέων στις δημοκρατικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων μέσω συζητήσεων σχετικά με το φλέγων θέμα της κλιματικής αλλαγής. Σε κάθε χώρα των εταίρων του έργου,

---

δημιουργήθηκε μια σταθερή δομή τοπικών συμβουλίων νεολαίας σε συνδυασμό με ένα τοπικό δίκτυο ενδιαφερόμενων μερών για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δραστηριοτήτων και των μελλοντικών τους πρωτοβουλιών τους.

Στόχοι του έργου

Οι συγκεκριμένες πτυχές του προβλήματος που αντιμετωπίστηκαν είναι οι εξής:

- Προώθηση της συνεργασίας των νέων και της συμμετοχής τους στη δημοκρατική ζωή και τη δράση για την κλιματική αλλαγή, με δομημένο τρόπο.
- Ανάδειξη της κοινής ευρωπαϊκή της κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας και των κοινών σημείων αναφοράς μεταξύ των λαών της Ευρώπης, ανεξάρτητα από τις πολιτιστικές διαφορές.
- Κατανόηση της ανάγκης για διεθνή συνεργασία στην επίλυση κοινών προκλήσεων όσον αφορά την κλιματική αλλαγή.

Πώς στοχοθετήθηκαν οι συγκεκριμένες πτυχές του προβλήματος;

- Μέσω της δημιουργίας τοπικών συμβουλίων νεολαίας που θα επιτρέπουν στους νέους να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων σχετικά με την κλιματική αλλαγή.
- Μέσω της ανάπτυξης των δεξιοτήτων των νέων και των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους σε δημοκρατικές διαδικασίες.
- Μέσω της υποστήριξης του διαπολιτισμικού διαλόγου, ούτως ώστε οι νέοι να κατανοήσουν ότι, παρά τις πολιτιστικές διαφορές μεταξύ τους, οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν κοινές παγκόσμιες προκλήσεις, όπως η κλιματική αλλαγή, η οποία απαιτεί συλλογική δράση.

-
- Δίνοντας τη δυνατότητα στους νέους να κατανοήσουν τη δομή, το ρόλο και τις σχέσεις εξουσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και την κοινή ευρωπαϊκή τους ταυτότητα.
  - Μέσω της συμμετοχής τους στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα.

Υλοποίηση του έργου

Το έργο υλοποιήθηκε από τους ακόλουθους οργανισμούς:

- MKO IASIS
- ACTION AID HELLAS
- Coopérative d 'Initiative Jeunes
- SOLIDARIDAD SIN FRONTERAS
- Associação para a Educação e Valorização da Região de Aveiro
- SAFE REGENERATION LTD.
- ActionAid Denmark
- FITT - Fundația Județeană pentru Tineret Timiș
- SUDWIND- Association for Development Policy and Global Justice.

Πώς αξιολογήθηκαν και διευθετήθηκαν οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών του έργου;

Σε πρώτη φάση, πραγματοποιήθηκε κατάρτιση των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας σε θέματα που αφορούν τη συμμετοχή των νέων στις δημοκρατικές διαδικασίες. Στη συνέχεια οργανώθηκε μια σειρά από 7 ανταλλαγές νέων από 8 ευρωπαϊκές χώρες, με στόχο την ενίσχυση των ικανοτήτων τους, ανεξάρτητα από τον τόπο καταγωγής και το πολιτιστικό τους υπόβαθρο. Σε κάθε ανταλλαγή συμμετείχαν συνολικά 29 νέοι και 8 εργαζόμενοι νέοι στον τομέα της νεολαίας.

Οι ομάδες νέων αφιέρωσαν μία εβδομάδα σε συμμετοχικές δραστηριότητες και αντιπαραθέσεις επιχειρημάτων σε 7 χώρες, στις οποίες συμμετείχαν νέοι της περιοχής. Οι δραστηριότητες αυτές συμπεριλάμβαναν εργαστήρια,

διαπολιτισμικό διάλογο, συζητήσεις για την κλιματική αλλαγή και συνεργασία μεταξύ συναδέλφων τους για την εξεύρεση πιθανών λύσεων.

Στο τέλος κάθε ανταλλαγής, οι νέοι από κάθε περιοχή που συμμετείχαν στις δράσεις σχημάτισαν ένα «τοπικό συμβούλιο νεολαίας». Σχηματίστηκαν συνολικά 8 τοπικά συμβούλια νεολαίας κατά τη διάρκεια του έργου, με στόχο την προβολή των απόψεων της νεολαίας υπό τη μορφή εγγράφων πολιτικής, στους φορείς λήψης αποφάσεων σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τα τοπικά συμβούλια νεολαίας έλαβαν υποστήριξη από ενδιαφερόμενα μέρη μέσω της ανάπτυξης τοπικών δικτύων. Μέσω της υποστήριξης των τοπικών κοινοτήτων, οι νέοι κατάφεραν να αναπτύξουν τις μελλοντικές τους πρωτοβουλίες. Εκπρόσωποι του διεθνούς δικτύου νέων παρουσίασαν τις πολιτικές τους συστάσεις στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, στις Βρυξέλλες. Οι εταίροι, σε συνεργασία με τους διοργανωτές των δραστηριοτήτων για τους νέους και τη νεολαία, ανέπτυξαν μια κοινή πρόταση βασισμένη σε πολιτικές συστάσεις, προκειμένου να αναζητήσουν χρηματοδότηση και να επεκτείνουν τη διεθνή συνεργασία του δικτύου.

Με ποιους τρόπους ενέπλεξε το έργου τους συμμετέχοντες, ποια εργαλεία και κανάλια χρησιμοποιήθηκαν και γιατί:

Τα τοπικά συμβούλια νεολαίας είχαν την υποστήριξη των τοπικών κοινοτήτων και προσέλκυσαν νέα μέλη, ενώ οι δραστηριότητες στρογγυλής τραπέζης διευκόλυναν τον διάλογο μεταξύ της νεολαίας και των τοπικών και περιφερειακών αρχών και αρμόδιων φορέων χάραξης πολιτικής.

Όλες οι δραστηριότητες κοινοποιήθηκαν μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης κάθε οργανισμού

Ιστορίες επιτυχίας του έργου. Γιατί το έργο ήταν επιτυχές και αν όχι – ποια ήταν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν;

Οι νέοι αντιλήφθηκαν τις δυνατότητές που έχουν στην άσκηση επιρροής σε μελλοντικές πολιτικές μέσω συζητήσεων και συναντίληψης σε λύσεις κοινών προβλημάτων. Η διατύπωση πολιτικών συστάσεων προς τους ευρωπαίους και τοπικούς φορείς χάραξης πολιτικής ήταν κάτι που εξοικείωσε τους νέους με την αίσθηση της κοινωνικής ευθύνης και ενίσχυσε το δίκτυο συνεργασίας μεταξύ τους.

Η προσεγγίσεις στη διαπολιτισμική μάθηση ενίσχυσαν το αίσθημα της ευρωπαϊκής ταυτότητας, ενισχύοντας το κοινό όραμα της νεολαίας για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιπρόσθετες πληροφορίες

Βίντεο: https://fb.watch/du_jtRLeR0/

Διαφημιστικό βίντεο: <https://fb.watch/dv9JLe2Rrf/>

Youthtainability

Έτη υλοποίησης:

1 Σεπτεμβρίου 2018 – 31 Αυγούστου 2020

Ιστοσελίδα Έργου

<https://youthtainability.com/>

Χώρα/-ες υλοποίησης:

Ουγγαρία, Πορτογαλία και Σλοβακία

Ομάδα στόχος και αριθμός συμμετεχόντων

Το έργο Youthtainability είχε ως δευτερεύοντες ομάδες-στόχου εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας και τη νεολαία ευρύτερα. Άμεση συμμετοχή στο έργο είχαν συνολικά 250 άτομα, μεταξύ των οποίων 45 εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας, οι οποίοι εξακολουθούν να διαδίδουν τη γνώση και τους

καρπούς του έργου και να τα εφαρμόζουν με τη νεολαία, δημιουργώντας ένα ολοένα και μεγαλύτερο αριθμό δικαιούχων.

Πλαίσιο του έργου

Η νεολαία σε όλη την Ευρώπη βρίσκεται αντιμέτωπη με το πρόβλημα της εσωτερικής μετανάστευσης – τη μετεγκατάσταση νέων από μικρότερες πόλεις ή χωριά στα αστικά κέντρα. Αυτή η τάση, παρά τις γεωγραφικές και κοινωνικές διαφορές σε κάθε περιοχή, παρατηρείται γενικά σε όλη την Ευρώπη. Οι τρεις εταίροι του έργου οι οποίοι προέρχονται από διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες αποτελούν τα συντονιστικά όργανα των οργανώσεων νεολαίας, που δραστηριοποιούνται επίσης σε αγροτικές περιοχές και οι οποίες αντιμετωπίζουν καθημερινά το πρόβλημα της εσωτερικής μετανάστευσης. Το έργο Youthtainability ασχολήθηκε με αυτό το ζήτημα διερευνώντας την αίσθηση του «ανήκειν» των νέων καθώς και των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, μέσω εργαλείων που αποσκοπούν να προβληματίσουν γύρω από τα θέματα της κοινοτικής συμμετοχής.

Στόχοι του έργου

Ο κύριος στόχος του έργου ήταν να διερευνηθεί πλήρως ο ρόλος του έργου που επιτελούν οι οργανώσεις νεολαίας σε σχέση με την ανάπτυξη της κοινότητας, ιδίως σχετικά με τον τρόπο ενίσχυσης της αίσθησης του «ανήκειν» των νέων που εργάζονται στον τομέα της νεολαίας.

Υλοποίηση του έργου

Το έργο έχει υποστηριχθεί από το πρόγραμμα Erasmus+ και υλοποιήθηκε σε διεθνές επίπεδο από 3 οργανισμούς-εταίρους: την Ομοσπονδία των Δημοτικών Συμβουλίων των Παιδιών και της Νεολαίας της Ουγγαρίας ως επικεφαλής του έργου, την Dypall από την Πορτογαλία και την Fénix από την Σλοβακία ως εταίρους. Κάθε εταίρος ανάθεσε την επίβλεψη του έργου σε μια ομάδα, από την αρχή μέχρι το τέλος του έργου. Η επιλογή των συμμετεχόντων στις δραστηριότητες του έργου (εκπαιδευτικές εκδηλώσεις,

επιμορφώσεις) έγινε μέσω αίτησης ενδιαφέροντος. Οι υποψήφιοι έπρεπε να αποδείξουν την εμπειρογνωμοσύνη τους στον τομέα της νεολαίας και να εκφράσουν δήλωση ενδιαφέροντος για την εκδήλωση, όπου θα εξοικειώνονταν με τα αποτελέσματα του έργου και θα τα έθεταν σε δοκιμαστική εφαρμογή.

Ωστόσο, η κατανομή των ευθυνών μεταξύ των εταίρων και του φόρτου εργασίας αποδείχθηκε δύσκολη και επέβαλε χρονικούς περιορισμούς, οδηγώντας έτσι στην παράταση του έργου. Αυτό άθησε το έργο σε μια διαφορετική κατεύθυνση, καθώς πραγματοποιήθηκαν πολλές συζητήσεις και σχεδιάστηκε ένα νέο εργαλείο, το οποίο τελικά αποδείχθηκε το πιο καινοτόμο στοιχείο του έργου (οι χάρτες του Around belonging).

Πώς αξιολογήθηκαν και διευθετήθηκαν οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών του έργου;

Οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών (διοργανωτές δραστηριοτήτων για τους εργαζομένους στον τομέα της νεολαίας και τη νεολαία) αξιολογήθηκαν στο στάδιο του σχεδιασμού του έργου. Η σύμπραξη μεταξύ των τριών συντονιστικών οργάνων των οργανώσεων νεολαίας δημιουργήθηκε με βάση το κοινό έργο που επιτελούν σε διάφορες χώρες και τις παρόμοιες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι των αγροτικών κοινοτήτων, στις οποίες δραστηριοποιούνται. Η ανάγκη εντοπισμού των αιτίων της εσωτερικής «μετανάστευσης» των νέων από τις αγροτικές στις αστικές περιοχές, οδήγησε στη σύλληψη των τριών κύριων εργαλείων του έργου για την αντιμετώπιση του ζητήματος από τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας – μια θεωρητική σύνοψη για το εννοιολογικό πλαίσιο του έργου, ενός εργαλείου αυτοαξιολόγησης και μιας εργαλειοθήκης. Παρακάτω περιγράφονται τα τρία τελικά εργαλεία του έργου:

Around belonging: ένα εργαλείο αυτοαξιολόγησης

Μια συλλογή από 3 διαφορετικούς χάρτες για τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας σε τοπικό επίπεδο, ώστε να είναι σε θέση να αυτοαξιολογούν κατά πόσο αισθάνονται ότι ανήκουν στον τόπο που ζουν. Αυτό το εργαλείο δημιουργήθηκε από τους εμπειρογνώμονες στον τομέα της νεολαίας και ειδικούς στην ανάπτυξη των κοινοτήτων, προκειμένου να αξιολογηθεί η αίσθηση του «ανήκειν» των ατόμων (ιδίως των νέων) σχετικά με τον τόπο διαμονής τους. Και οι 3 χάρτες μπορούν να χρησιμοποιηθούν ξεχωριστά, επιτρέποντάς σας να αναλογιστείτε γύρω από την αίσθηση του «ανήκειν» και τις προσωπικές σας εμπειρίες. Ένα σημαντικό αποτέλεσμα του έργου είναι ο χάρτης για τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας, ο οποίος τους βοηθά να ταυτιστούν με τη νεολαία και να αξιολογήσουν τη θέση τους στην οικοδόμηση της κοινότητας των νέων.

Το θεωρητικό μέρος

Αποσκοπεί στη χαρτογράφηση των προκλήσεων των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας σε τοπικό επίπεδο, ιδίως στις αγροτικές περιοχές, όπως η μετανάστευση των νέων από την ύπαιθρο στα αστικά κέντρα, η ανάγκη για βιώσιμη ανάπτυξη και η δημιουργία και η ανάπτυξη της αίσθησης του «ανήκειν» ανάμεσα στους νέους των αγροτικών περιοχών. Ο στόχος του θεωρητικού μέρους είναι να συμβάλει στην αντιμετώπιση των συνηθέστερων προκλήσεων που παρατηρούνται συνήθως στην Ευρώπη και περιλαμβάνει ορισμένες περιπτωσιολογικές μελέτες.

Το Εργαλείο Δραστηριοτήτων (καθημερινή πρακτική από τους οργανισμούς-εταίρους) που περιλαμβάνει επίσης 3 επίπεδα δραστηριοτήτων (εισαγωγικό, ενδιάμεσο, προχωρημένο)

Μια συλλογή για τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας, η οποία μπορεί να τους βοηθήσει να αναπτύξουν την αίσθηση του «ανήκειν» ανάμεσα στους νέους και να τους ευαισθητοποιήσουν για την κοινότητά τους. Η

συλλογή αυτή είναι ουσιαστικά μια επιλογή από διαφορετικά σενάρια, τα οποία μπορούν να εφαρμοστούν μέσω της συνεργασίας με τους νέους.

Όλα τα εργαλεία είναι προσβάσιμα μέσω της ιστοσελίδας του έργου.

Με ποιους τρόπους ενέπλεξε το έργου τους συμμετέχοντες, ποια εργαλεία και κανάλια χρησιμοποιήθηκαν και γιατί;

Η προώθηση του έργου έγινε μέσω των υφιστάμενων δικτύων των εταίρων και πραγματοποιήθηκε κυρίως εσωτερικά. Έγινε ελάχιστη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και άλλων εργαλείων προβολής. Επιλέχθηκε ο συγκεκριμένος τρόπος επικοινωνίας με το κοινό, καθώς ήταν ευκολότερο και αμεσότερο μέσω αυτής να γίνει η προσέγγιση της ομάδας-στόχου, παρά να δημιουργηθούν νέα κοινωνικά δίκτυα. Μέρος της πρόκλησης για την προβολή του έργου ήταν η πανδημία του COVID, καθώς το έργο βρισκόταν ήδη περισσότερο από τα μέσα της ολοκλήρωσής του, οπότε η σύμπραξη έπρεπε να συνεχίσει με τους πιο αποτελεσματικούς και συνηθέστερους τρόπους επικοινωνίας. Η προσέλκυση νέων συμμετεχόντων έγινε από στόμα σε στόμα.

Για τη διάδοση των αποτελεσμάτων του έργου (τα τρία διαφορετικά εργαλεία που σχεδιάστηκαν) διοργανώθηκαν συνολικά 6 διαφορετικές εκδηλώσεις στις οποίες συμμετείχαν 250 επαγγελματίες από 3 διαφορετικές χώρες. Τρεις από αυτές τις εκδηλώσεις σχεδιάστηκαν ειδικά για την προώθηση του έργου σε κάθε χώρα-εταίρο, ενώ άλλες είχαν ως στόχο ευρύτερα κοινά, όχι μόνο τους εργαζομένους στον τομέα της νεολαίας αλλά και άλλους που συνδέονταν με αυτόν.

Ιστορίες επιτυχίας του έργου. Γιατί το έργο ήταν επιτυχές και αν όχι – ποια ήταν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν;

Οι τρεις χάρτες αυτοαξιολόγησης που σχεδιάστηκαν μπορούν να θεωρηθούν ως η ιστορία επιτυχίας του έργου – ένα απροσδόκητο αποτέλεσμα αλλά και ένα πολύτιμο εργαλείο. Ωστόσο, αυτό έχει επίσης οδηγήσει στο κύριο ζήτημα σχετικά με τη χρήση του εργαλείου – δηλαδή τις προϋπάρχουσες ανάγκες

εντός των οργανώσεων νεολαίας για την επιτυχή χρήση του εργαλείου δεν είχαν προβλεφθεί.

Κατά τη διάρκεια των δοκιμαστικών περιόδων διαπιστώθηκε ότι δεν πρόκειται για αυτόνομο εργαλείο και ότι πρέπει να τοποθετηθεί σε κάποιο πλαίσιο. Οι οργανώσεις νεολαίας πρέπει να έχουν κατά νου μια ευρύτερη στρατηγική. Η ανάγκη για μια πιο στρατηγική σκέψη γύρω από την προώθηση των χαρτών δεν είχε προβλεφθεί αλλά άρχισε να γίνεται πιο ξεκάθαρη καθώς προέκυψαν οι ανάγκες για περισσότερα εκπαιδευτικά μαθήματα και εργαστήρια (ο επικεφαλής του έργου εξακολουθεί να παρέχει εκπαιδευτικά μαθήματα αναφορικά με τη χρήση των χαρτών αυτών ακόμα και μετά το τέλος του έργου). Τα εκπαιδευτικά μαθήματα παρέχουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο χρήσης του χάρτη, καθώς περιέχει παρουσιάσεις και δραστηριότητες που διευκολύνουν τη μαθησιακή διαδικασία, όπως την προσομοίωση. Οι χάρτες αυτοί μπορούν να προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες στους χρήστες, αλλά απαιτούν περισσότερες εργασίες όσον αφορά τη χρήση και την εφαρμογή τους, κάτι το οποίο δεν είχε προβλεφθεί από την αρχή.

Επιπρόσθετες πληροφορίες

Συνέντευξη με τον Gulyás Barnabás, επικεφαλής του έργου και διευθυντή της Ομοσπονδίας Δημοτικών Συμβουλίων Παιδιών και Νεολαίας

Πώς γεννήθηκε/αναπτύχθηκε η ιδέα του έργου;

Η ιδέα δεν ήταν αρκετά σαφής όταν συναντηθήκαμε με τους εταίρους στην εκδήλωση που διοργανώθηκε από το δίκτυο DYPALL – Ανάπτυξη της Συμμετοχής των Νέων σε Τοπικό Επίπεδο, με τη συμμετοχή πολλών διαφορετικών οργανώσεων νεολαίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ωστόσο, αυτό για το οποίο ήμασταν σίγουροι είναι ότι θα συναντούσαμε άτομα με κοινές αντιλήψεις και ότι θα δουλεύαμε για τον ίδιο σκοπό. Όσον αφορά την

επιλογή του θέματος – αυτό ήταν ένα από τα σημαντικότερα θέματα με τα οποία καταπιανόταν διαχρονικά ο οργανισμός μας, αν και δε θα επιχειρούσαμε να το αντιμετωπίσουμε χωρίς την αναζήτηση των κατάλληλων εταιρων, οι οποίοι δεν θα ασχολούνταν μόνο με τον τομέα της νεολαίας, αλλά παράλληλα και με θέματα όπως η τοπική ταυτότητα, η αίσθηση του «ανήκειν», η ενδυνάμωση των τοπικών κοινοτήτων και ειδικότερα των νέων. Έτσι, πρώτα συναντηθήκαμε με τους εταιρους και μετά προχωρήσαμε με την ιδέα.

Ποια ήταν η μεγαλύτερη πρόκληση κατά τη διάρκεια του έργου;

Αρχικά καταγράψαμε ότι θα αναπτύσσαμε ένα εργαλείο για να καλλιεργήσουμε την αίσθηση του «ανήκειν» με εργαλεία ή μεθόδους που χρησιμοποιούνται στον τομέα της νεολαίας, οπότε αυτό ήταν αρκετά ασαφές. Η ιδέα του χάρτη ήρθε περίπου μισό χρόνο μετά την έναρξη του έργου.

Όσο για τις προκλήσεις, αυτές αφορούν κυρίως το ίδιο το εργαλείο (τους χάρτες), επειδή αυτό ασχολείται με την αντίληψη, τα συναισθήματα, τους δεσμούς και, γενικά, ερωτήσεις τις οποίες ποτέ δεν υποβάλλετε στον εαυτό σας, καθώς δεν αποτελούν μέρος της καθημερινότητάς σας: «Πώς συνδέομαι με τον τόπο που ζω;». Αυτή είναι η κύρια πρόκληση. Αν το άτομο που χρησιμοποιεί το εργαλείο δεν έχει συνηθίσει να μοιράζεται τα προβλήματά του και να προβληματίζεται γύρω από αυτά, τότε θα ένιωθε περίεργα από τη χρήση του. Εάν δεν έχετε συνηθίσει να κάνετε αυτοαξιολόγηση, τότε το εργαλείο αυτό θα σας ζόριζε. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο η κατάρτιση γύρω από τους χάρτες είναι απαραίτητη – όχι μόνο για την προώθησή τους, αλλά και για την καλύτερη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο μπορεί να ενσωματωθεί στις ήδη υπάρχουσες πρακτικές που εφαρμόζουν οι οργανώσεις νεολαίας.

Ποιο ήταν το μεγαλύτερο μάθημα που πήρατε και η πιο ικανοποιητική εμπειρία;

Έπρεπε να μάθω να αντιμετωπίζω μόνο ένα πράγμα κάθε φορά. Δεν χρειάζεται να τα καταφέρετε σε όλα, αφού τα πλάνα υπάρχουν για κάποιο λόγο. Δεν χρειάζεται να τα ολοκληρώσετε όλα με τη μία.

Η πιο ικανοποιητική εμπειρία ήταν φυσικά ότι δημιουργήσαμε όχι μόνο έναν, αλλά 3 χάρτες. Καταφέραμε να δημιουργήσουμε όχι έναν χάρτη, αλλά ένα εργαλείο που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και σε πολύπλοκες διαδικασίες.

Το έργο σας έχει συνέχεια; Υπάρχουν άλλες πρωτοβουλίες που απορρέουν από αυτό;

Διοργανώνουμε ένα εξαμηνιαίο συνέδριο αφιερωμένο στον τομέα της νεολαίας σε τοπικό επίπεδο (με μια έκθεση εργαλείων ως συμπληρωματική εκδήλωση) για να προωθήσουμε ξανά τους χάρτες που σχεδιάσαμε στο πλαίσιο του έργου. Η εκδήλωση αυτή είναι αφιερωμένη στον τομέα της εργασίας με τη νεολαία και των ατόμων που ενδιαφέρονται για τις πρόσφατες εξελίξεις σε αυτόν. Το επόμενο έτος θα διεξαχθεί επίσης μια δραστηριότητα κινητικότητας αναφορικά με τον τομέα της εργασίας με τη νεολαία, όπου θα χρησιμοποιηθεί και το εργαλείο. Προετοιμάζουμε εργαστήρια για τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας, στα οποία προωθούμε και εξηγούμε τον τρόπο χρήσης των χαρτών και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να ενταχθούν στο έργο των οργανώσεων νεολαίας.

Λάβαμε διαπίστευση από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα ERASMUS, πράγμα που σημαίνει ότι έχουμε ετοιμάσει με ακρίβεια ένα επταετές στρατηγικό σχέδιο, με διεθνείς και τοπικές δραστηριότητες, στόχους και προβλεπόμενο αντίκτυπο. Το έργο Youthtainability είναι μέρος του στρατηγικού αυτού σχεδίου. Θα διεξάγουμε το πρόγραμμα κατάρτισης στη χρήση των χαρτών κάθε χρόνο για μια περίοδο 7 ετών, η οποία θα μας επιτρέψει ταυτόχρονα να τους αναπτύξουμε περαιτέρω.

Έχετε καμία άλλη σκέψη για το σχέδιο;

Το πώς μας επηρεάζει η περιοχή στην οποία διαμένουμε είναι μια πολύ ενδιαφέρουσα ερώτηση στην ψυχολογία, η οποία τέθηκε για πρώτη φορά μόλις πριν από μισό αιώνα. Η ερώτηση αυτή είναι μια σημαντική ευκαιρία να μάθετε πολλά για τον εαυτό σας, καθώς θα σας βοηθήσει να απαντήσετε σε ερωτήσεις που καθορίζουν την ταυτότητά σας. Γι' αυτό το λόγο, βλέπουμε τους κατοίκους του Λονδίνου ή του Παρισιού να αυτοαποκαλούνται Λονδρέζοι ή Παριζιάνοι, καθώς αυτό αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ταυτότητάς τους. Και στον τομέα της εργασίας με τη νεολαία πρέπει να αναρωτηθούμε γύρω από την ερώτηση αυτή, καθώς στη χώρα που ζω (Ουγγαρία) τα χωριά αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υποβάθμισης. Οι νέοι φεύγουν χωρίς να έχουν επιλογή, επειδή μπορεί να μην υπάρχει σχολείο στο χωριό τους κ.λπ., οπότε αναγκαστικά πρέπει να μεταναστεύουν. Αυτά είναι προβλήματα τα οποία θα πρέπει να επιλύσουμε. Δεν υπάρχουν αρκετοί νέοι άνθρωποι που θέλουν να μείνουν σε γηράσκουσες κοινότητες. Πρέπει λοιπόν να κατανοήσουμε τους τρόπους με τους οποίους οι νέοι συνδέονται με τους τόπους διαμονής τους και τα αισθήματα που τρέφουν για αυτούς. Και στον τομέα της εργασίας με τη νεολαία, αυτό δεν το κάνουμε. Θέλουμε απλά να καταπλήξουμε τους νέους, τους θέλουμε να συμμετέχουν, αλλά δεν καταλαβαίνουμε γιατί δεν τους αρέσει να έρχονται στα κέντρα νεολαίας. Ίσως επειδή το κέντρο νεολαίας βρίσκεται σε ένα μέρος όπου δεν τους αρέσει να περνούν το χρόνο τους; Το περιβάλλον ενός χώρου επηρεάζει τις ζωές μας περισσότερο από οτιδήποτε άλλο.

Godigital: Ψηφιακά εργαλεία για τη διαχείριση του άγχους και την πρόληψη της επαγγελματικής εξουθένωσης

Έτη υλοποίησης:

23-08-2019 έως 22-04-2021

Ιστοσελίδα Έργου

<https://godigitalproject.eu/>

Χώρα/-ες υλοποίησης:

Ολλανδία, Ισπανία και Ιταλία

Ομάδα στόχος και αριθμός συμμετεχόντων

Οι ομάδες-στόχοι του έργου GoDigital ήταν εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας και νέοι τοπικών κοινοτήτων (από 18 έως 35 ετών) με πολύ διαφορετικό υπόβαθρο και εμπειρία μεταξύ τους. Οι εκπαιδευτές και οι ερευνητές επιλέχθηκαν με βάση το προφίλ, τα κίνητρα ή το ενδιαφέρον τους, ενώ οι νέοι συμμετείχαν χωρίς κάποια διαδικασίας προεπιλογής. Οι δραστηριότητες του GoDigital προσέλκυσαν συνολικά 300 άτομα, από τις οποίες και επωφελήθηκαν.

Πλαίσιο του έργου

Στόχος του έργου GoDigital (GoD) ήταν η διαχείριση του άγχους και η πρόληψη της επαγγελματικής εξουθένωσης ανάμεσα στους νέους σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Έρευνα στον τομέα αποκάλυψε ότι λόγω της έλλειψης ευαισθητοποίησης για το θέμα, το σύνδρομο της επαγγελματικής εξουθένωσης δεν αναγνωρίζεται πάντα από τις αρχές σε ορισμένα τοπικά πλαίσια και ότι οι περισσότεροι άνθρωποι δεν είναι σε θέση να την αποτρέψουν. Τα πορίσματα της έρευνας που διεξάγαμε κατέδειξαν ότι τα

επίπεδα άγχους είναι ιδιαίτερα υψηλά ανάμεσα στους ενήλικες και νεαρούς ενήλικες παγκοσμίως, ιδίως σε σχέση με την εργασία και την κοινωνική ζωή. Η τεκμηριωμένη ανάλυση της GoD αποσκοπούσε στην παραγωγή διδακτικού υλικού που θα βοηθούσε τους νεαρούς ενήλικες στην καθημερινή τους ζωή. Το έργο προήγαγε τον υγιεινό τρόπο ζωής μεταξύ των συμμετεχόντων χωρών-εταίρων και διεύρυνε την επίγνωση για την ευρωπαϊκή διάσταση των ζητημάτων αυτών.

Στόχοι του έργου

Με πρωταρχικό ρόλο τη διαχείριση του άγχους ανάμεσα στους νέους και την πρόληψη της επαγγελματικής εξουθένωσης, το GoD επικεντρώθηκε σε τρεις βασικές πτυχές:

1. Ο προσδιορισμός των δεξιοτήτων που σχετίζονται με τη διαχείριση του άγχους και την πρόληψη της επαγγελματικής εξουθένωσης.
2. Η ανάπτυξη ενός προγράμματος σπουδών αναφορικά με τις δεξιότητες που σχετίζονται με τη διαχείριση του άγχους.
3. Η ανάπτυξη ενός προγράμματος ψηφιακής κατάρτισης για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του άγχους και της πρόληψης της επαγγελματικής εξουθένωσης ανάμεσα στους νέους.

Προγραμματίστηκαν διάφορες πρωτοβουλίες με στόχο την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας μιας προσβάσιμης διαδικτυακής πλατφόρμας, ενός προγράμματος σπουδών και κατάρτισης για τη διαχείριση του άγχους και στρατηγικών πρόληψης της επαγγελματικής εξουθένωσης σε ολόκληρη την Ευρώπη. Αναπτύχθηκαν επίσης εργαλεία για τη διαχείριση του άγχους με βάση διάφορες μεθοδολογίες, όπως ένα ψηφιακό εργαλείο κατάρτισης για τη διαχείριση του άγχους και μέτρα πρόληψης της επαγγελματικής εξουθένωσης καθώς και ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο ικανοτήτων που σχετίζονται με τα προβλήματα αυτά.

Υλοποίηση του έργου

Το έργο συγχρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Erasmus+ στο πλαίσιο της βασικής δράσης «Συνεργασία για την καινοτομία και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών» και της ειδικής δράσης «Στρατηγικές Συμπράξεις για τη Νεολαία».

Στη σύμπραξη συμμετείχαν πέντε οργανισμοί, ένας από τους οποίους χρησίμευσε ως κύριος δικαιούχος και συντονιστής της δράσης, ενώ οι άλλοι τέσσερις χρησίμευσαν ως εταίροι:

- STICHTING AMSTERDAM EUROPEAN MOBILITY, η οποία είναι μη κυβερνητική οργάνωση/ένωση με έδρα την Ολλανδία. Συντόνισε τη γενική διαχείριση και τη δημοσιονομική διαχείριση. Επιπλέον, συντόνισε την αξιολόγηση και τη συνεχή παρακολούθηση των διαφόρων σταδίων του έργου.
- STEPP STRATEGIE SERVIZI SVILUPPO SRLS η οποία είναι μια μικρομεσαία επιχείρηση με έδρα την Ιταλία.
- STICHTING ZID, μη κυβερνητική οργάνωση/ένωση με έδρα την Ολλανδία.
- Academia Postal 3 Vigo S.L., που είναι μια μικρομεσαία επιχείρηση με έδρα την Ισπανία.
- ASOCIACION CULTURAL INTEGRA, μια μη κυβερνητική οργάνωση/ένωση με έδρα την Ισπανία.

Κάθε εταίρος εργάστηκε σε μια ξεχωριστή πτυχή του έργου, με έναν συντονιστή και με τη βοήθεια του Stichting Amsterdam European Mobility, όπου κρίθηκε αναγκαίο. Ένα πρωτόκολλο επικοινωνίας για το έργο αναπτύχθηκε με τη σύσταση μιας εκτελεστικής ομάδας διαχειριστών έργου (τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος ανά εταίρο) που είναι υπεύθυνη για την επιτυχή υλοποίηση του έργου σε τοπικό επίπεδο.

Πώς αξιολογήθηκαν και διευθετήθηκαν οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών του έργου;

Το άγχος είναι ένα σύνθετο θέμα και μια φυσιολογική ανθρώπινη αντίδραση, επομένως είναι σημαντικό να εμβαθύνουμε την κατανόησή μας για τις λειτουργίες και τον έλεγχό του. Το GoDigital ανέλυσε το θέμα από διαφορετικές οπτικές γωνίες και το συσχέτισε με άλλα θέματα. Επικεντρώθηκε ιδιαίτερα στο άγχος των νέων και, πιο συγκεκριμένα, στο άγχος που σχετίζεται με την εργασία, τον φόρτο εργασίας και την ικανοποίηση από την εργασία, το άγχος που σχετίζεται με την ανεργία και τη φτώχεια, το άγχος που σχετίζεται με την έρευνα, τις πιέσεις του χρόνου και τις συγκρούσεις μεταξύ ομότιμων.

Στο πρώτο μέρος, το έργο διερεύνησε σε βάθος τις έννοιες της μάθησης και της διδασκαλίας καθώς και της προστιθέμενης αξίας από την παρακολούθηση του προγράμματος κατάρτισης, τόσο για τους εκπαιδευτές όσο και για τους εκπαιδευόμενους.

Στο δεύτερο μέρος, το περιεχόμενο των αναλύσεων και των ερευνών μετατράπηκαν σε ψηφιακά, ενεργά, ελκυστικά εργαλεία για τους τελικούς χρήστες. Το GoDigital προσέφερε προγράμματα κατάρτισης για τη διαχείριση του άγχους και την πρόληψη της επαγγελματικής εξουθένωσης σε εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας, οι οποίοι αποτελούσαν επίσης μέρος της ομάδας στόχου του έργου και βασικούς παράγοντες για την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων.

Εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας από τις χώρες των εταίρων συμμετείχαν στις διάφορες φάσεις/δραστηριότητες του έργου, συμπεριλαμβανομένων:

1. Ερωτηματολόγια για τη διερεύνηση των αναγκών των νέων σε σχέση με το άγχος.
2. Πρόγραμμα κατάρτισης σε διάφορες χώρες με ντόπιους και ξένους συμμετέχοντες.

---

3. Δραστηριότητες διάδοσης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του έργου για την εμπλοκή των συμμετεχόντων και την ανταπόκριση της ομάδας-στόχου με τα ειδικά χαρακτηριστικά που αναγνωρίστηκαν.

4. Αξιολόγηση

5. Αντίκτυπος

Με ποιους τρόπους ενέπλεξε το έργου τους συμμετέχοντες, ποια εργαλεία και κανάλια χρησιμοποιήθηκαν και γιατί:

Το έργο GoDigital αλληλοεπιδρούσε με τους χρήστες του μέσω ενός ευρύ φάσματος μέσων και καναλιών. Κατά τη διάρκεια των φάσεων της έρευνας, ζητήθηκε από τους νέους να μοιραστούν ανώνυμα την εμπειρία και τις γνώσεις τους. Για την ανάπτυξη των εργαλείων, οι εκπαιδευτές δοκίμασαν με το υλικό του εργαστηρίου που διοργάνωσαν με την τοπική κοινότητα.

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο για την προώθηση του έργου. Οι εταίροι και οι χρήστες μοιράστηκαν το περιεχόμενο στον λογαριασμό που διατηρεί το έργο στο Facebook. Οι συμμετέχοντες στις επιμορφωτικές και ενημερωτικές εκδηλώσεις και τα ενδιαφερόμενα μέρη ενημερώθηκαν για τα αποτελέσματα του έργου και της συνάφειάς τους με τους στόχους που αυτό έθεσε.

Οι εταίροι από κάθε χώρα συμμετείχαν στις διαδικασίες μέσω της επικοινωνιακής στρατηγικής που καθορίστηκε στο πλαίσιο του έργου. Για παράδειγμα, ο οργανισμός-εταίρος από την Ολλανδία ζήτησε από τον συντονιστή να πραγματοποιήσει μια ειδική συνεδρία για να ενημερώσει τους συμμετέχοντες σχετικά με το έργο GoDigital.

Ο σύνδεσμος της ιστοσελίδας του έργου διατέθηκε στους ιστοτόπους των εταίρων (<http://godigitalproject.eu>).

Η ιστοσελίδα του έργου παρείχε πληροφορίες στους χρήστες σχετικά με το έργο.

Τα τοπικά δίκτυα των οργανισμών, εθελοντές και μέλη της σύμπραξης ενημερώθηκαν για το έργο και τα αποτελέσματά του.

Ιστορίες επιτυχίας του έργου Γιατί το έργο ήταν επιτυχές και αν όχι – ποια ήταν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν;

Η επιδημία του COVID-19 και οι απαγορεύσεις κυκλοφορίας ήταν τα μεγαλύτερα ζητήματα που είχε να αντιμετωπίσει όχι μόνο η σύμπραξη του έργου αλλά και ολόκληρος ο κόσμος. Λόγω των δυσκολιών πραγματοποίησης ταξιδιών το 2020, ο ρυθμός ολοκλήρωσης του προγράμματος του έργου αναγκαστικά επιβραδύνθηκε. Οι εταίροι αναγκάστηκαν να βρουν άλλους τρόπους συνεργασίας. Για να συνεχιστούν οι εργασίες, πραγματοποιήθηκαν εικονικές συναντήσεις ενώ το ερευνητικό περιεχόμενο και οι εξελίξεις του έργου κοινοποιήθηκαν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η σύμπραξη αντιμετώπισε αποτελεσματικά τις δυσκολίες και κατόρθωσε να φέρει εις πέρας τα αναμενόμενα αποτελέσματα του έργου και των δραστηριοτήτων του. Δεν υπήρξαν διαφωνίες μεταξύ των εταίρων επειδή η επικοινωνία μεταξύ τους βασίστηκε στον αμοιβαίο σεβασμό, οι αποφάσεις λαμβάνονταν με δημοκρατικό τρόπο και οι υφιστάμενες συμφωνίες διευκόλυναν την κατανόηση των προσδοκιών και των υποχρεώσεων του καθενός.

Αξίζει να σημειωθεί ότι λόγω της πανδημίας COVID-19, ο κόσμος βίωσε γεγονότα που ανέδειξαν τη σημασία της ψυχικής και σωματικής υγείας. Το έργο GoDigital διεξήγαγε σημαντική έρευνα σχετικά με το θέμα αυτό ενώ οι δραστηριότητες που σχεδιάστηκαν έκαναν τους συμμετέχοντες να προβληματιστούν γύρω από την κατάσταση του COVID-19, εμβαθύνοντας σε αυτήν. Οι συμμετέχοντες αντιλήφθηκαν την ανάγκη ψηφιοποίησης του υλικού του έργου, ούτως ώστε τα άτομα που μένουν σε απομονωμένες περιοχές να έχουν πρόσβαση σε αυτό. Συνειδητοποίησαν ότι η απομόνωση, η

απαγόρευση κυκλοφορίας, η ανεργία και η ψυχική υγεία ήταν τα κύρια ζητήματα που απασχολούσαν την κοινωνία και, γι' αυτό, αισθάνθηκαν την ανάγκη να αναλάβουν δράση και να προτείνουν λύσεις. Η πανδημία του COVID-19 κατέδειξε τον σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν τα ψηφιακά εργαλεία στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης, μέσω της εύκολης προσβασης σε ψηφιακό υλικό. Η διαδικτυακή εφαρμογή που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου από το GoD είναι ένας ανοικτός εκπαιδευτικός πόρος και μπορεί να αξιοποιηθεί από όλους.

Η δύσκολη συγκυρία της πανδημίας, ωστόσο, μας έδωσε την ιδέα να εκπιονήσουμε ένα ακόμα νέο έργο για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων, το «Creative European Methodology/ CEM», που στα ελληνικά μεταφράζεται ως «Δημιουργική Ευρωπαϊκή Μεθοδολογία». Το έργο εγκρίθηκε εν τέλει και πολλοί από τους εταίρους που εργάστηκαν στο έργο του GoD ανανέωσαν και πάλι την συνεργασία τους, θέλοντας έτσι να συνεχίσουν τις εργασίες τους στο ίδιο θέμα και να βοηθήσουν τους νέους στην καθημερινή τους ζωή.

Επιπρόσθετες πληροφορίες

---

*Digital tools to
manage stress and
burnout*

FAVORIT

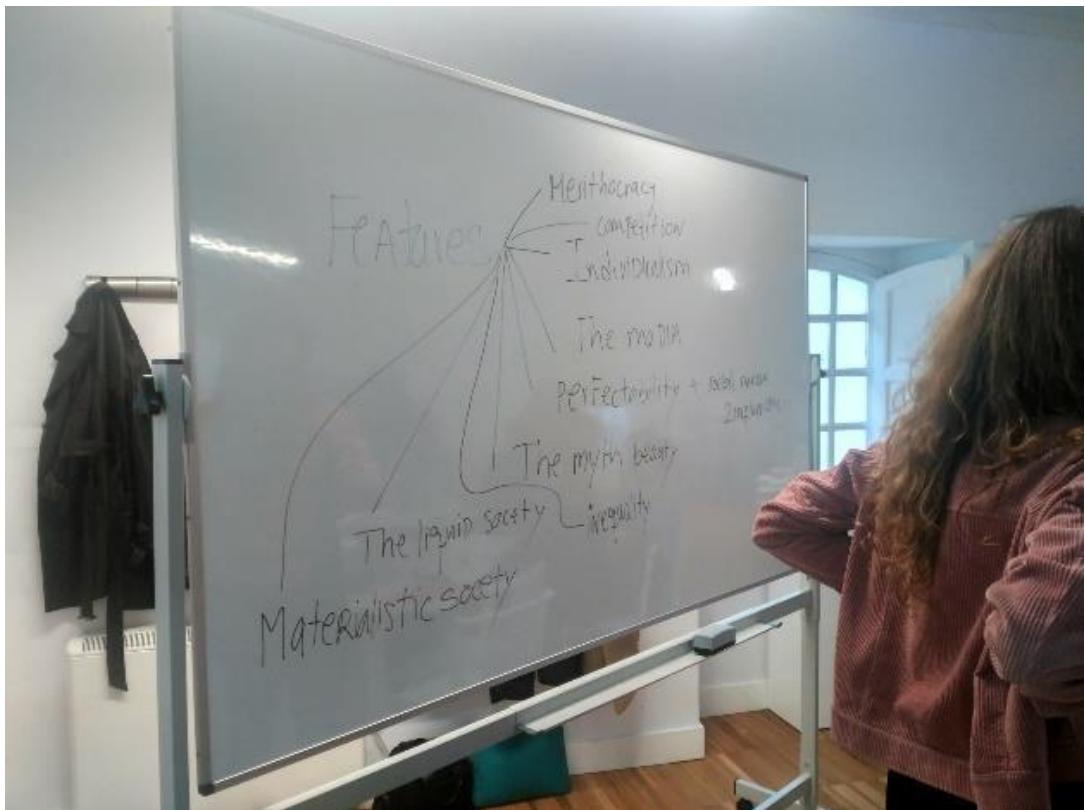
www.godigitalproject.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ADAM MOB STICHTING **POSTAL 3**
ZID
integra STEPP SRLS

Ως κύρια εικόνα του έργου χρησιμοποιήθηκε μια γραφομηχανή, η οποία βοήθησε στην επικοινωνία των στόχων, του αντίκτυπου και των αποτελεσμάτων του GoDigital.

Οι εικόνες που βλέπετε δείχνουν ορισμένες από τις δραστηριότητες του

SHORT-TERM JOINT STAFF TRAINING, που πραγματοποιήθηκε από τις 29

Νοεμβρίου έως τις 3 Δεκεμβρίου, στην Α Κορούνια (Ισπανία).

Οι δραστηριότητες συγκέντρωσαν 16 συμμετέχοντες από τους πέντε

οργανισμούς-εταίρους: Asociación Cultural Integra (ES), Stepp Strategie Servizi

Sviluppo SRLS (IT), Academia Postal 3 Vigo S.L. (ES), Stichting Amsterdam

European Mobility (NL), Stichting ZID (NL).

Το πρόγραμμα κατάρτισης αποσκοπούσε στην ανάπτυξη μιας καινοτόμου και αποτελεσματικής μεθοδολογίας για σκοπούς επιμόρφωσης στη διαχείριση του άγχους. Κάθε οργανισμός διεξήγαγε από δύο/τρεις δραστηριότητες, καλύπτοντας έτσι ένα ευρύ φάσμα υποθεμάτων και δεξιοτήτων μέσω διαφορετικών οπτικών γωνιών. Μεταξύ των προτεινόμενων δραστηριοτήτων ήταν: η επίγνωση μιας κατάστασης άγχους, η διαχείριση του άγχους, η πολεμική τέχνη του τάι τσουάν, ο διαλογισμός, η συμπλήρωση του τεστ αξιολόγησης «Κλίμακα Αντιληπτού Άγχους», η διερεύνηση των προσωπικών ορίων στην επικοινωνία μέσα σε μια ομάδα, η αφήγηση ιστοριών, το παιχνίδι StoryCatcher και το παιχνίδι ρόλων.

Fate: Future Academy on Tour in Europe

Έτη υλοποίησης:

2020

Ιστοσελίδα Έργου

<https://www.fate-europe.eu/>

Χώρα/-ες υλοποίησης:

Ολλανδία (κύριος συντονιστής), Ισπανία, Σερβία, Γερμανία και Ιταλία

Ομάδα στόχος και αριθμός συμμετεχόντων

Οι κύριες ομάδες-στόχοι είναι οι νεοαφιχθέντες στην Ευρώπη, δηλαδή οι πρόσφυγες και οι μετανάστες που έχουν λιγότερες ευκαιρίες στον καλλιτεχνικό τομέα από οποιονδήποτε άλλον. Οι πρόσφυγες και οι μετανάστες συμμετείχαν σε ένα πρόγραμμα κατάρτισης στην Ολλανδία και την Ισπανία, όπου τους δόθηκε η ευκαιρία να δώσουν μια θεατρική παράσταση.

Στην Ολλανδία συμμετείχαν συνολικά 28 άτομα ενώ στην Ισπανία 25.

Πλαίσιο του έργου

Αρχής γενομένης από της ύπαρξης της ανθρώπινης ζωής στη γη, οι άνθρωποι μετακινούνταν πάντα από το ένα μέρος στο άλλο για να βρουν πόρους προς επιβίωση ή μια καλύτερη ζωή. Ωστόσο, στην Ευρώπη η λεγόμενη μεταναστευτική κρίση από τη Μεσόγειο μας επηρεάζει άμεσα.

Οι μετανάστες και οι αιτούντες άσυλο διασχίζουν τη Μεσόγειο εδώ και δεκαετίες. Οι αριθμοί των μεταναστών παρουσιάζουν διακυμάνσεις με την πάροδο των ετών λόγω διαφόρων παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των συνθηκών στις χώρες καταγωγής και φιλοξενίας, των γεωπολιτικών εξελίξεων και των πολιτικών της ΕΕ. Το 2014, τουλάχιστον 219.000 άτομα διέσχισαν τα ευρωπαϊκά σύνορα, σε αντίθεση με τα 60.000 του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες

(UNHCR), το 2015, 89.500 άτομα διέσχισαν ευρωπαϊκά σύνορα, το πρώτο πεντάμηνο του 2015. Η κύρια πορεία των μεταναστών υπήρξε διαχρονικά η διαδρομή από τη Βόρεια Αφρική στην κεντρική Μεσογείου, αλλά όλο και περισσότεροι μετανάστες διασχίζουν τώρα το Αιγαίο Πέλαγος (ανατολική Μεσόγειος), από την Τουρκία στα ελληνικά νησιά. Η τάση αυτή συνεχίστηκε από την αρχή της μεταναστευτικής κρίσης, δηλαδή από το 2014 έως σήμερα.

Η Ολλανδία είναι ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες που υποδέχονται μεγάλο αριθμό μεταναστών και αιτούντων άσυλο. Ανάμεσα στους τελευταίους, καταφθάνουν πολλά εξειδικευμένα άτομα καθώς και καλλιτέχνες, οι οποίοι επιθυμούν να εκφράσουν τα ταλέντα τους και να αφήσουν το δικό τους καλλιτεχνικό αποτύπωμα.

Στόχος του έργου FATE είναι να εξασφαλίσει ότι οι νέοι με προσφυγικό ή μεταναστευτικό υπόβαθρο έχουν τις δυνατότητες να συμμετέχουν ισότιμα στον επαγγελματικό καλλιτεχνικό τομέα και στο πολιτιστικό γίγνεσθαι, τόσο παρασκηνιακά όσο και εντός οργανισμών. Διάφορες μελέτες έχουν καταδείξει ότι η συμμετοχή των ομάδων αυτών στον τομέα των επαγγελματικών τεχνών και του πολιτισμού στην Ευρώπη εξακολουθεί να είναι πολύ περιορισμένη. Όλοι οι εταίροι που συμμετέχουν στο έργο, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον τομέα των παραστατικών τεχνών και των άλλων μορφών τέχνης, πιστεύουν ότι είναι το «πεπτρωμένο» αυτών των ανθρώπων να παραμείνουν στην Ευρώπη και ότι θα πρέπει να τους παρέχονται διευκολύνσεις, ούτως ώστε να είναι σε θέση να συμμετέχουν πλήρως και με βιώσιμο τρόπο στην πολιτιστική ζωή της πόλης, της περιοχής, της χώρας και της ηπείρου που τους φιλοξενεί.

Στόχοι του έργου

Το έργο αυτό αποσκοπεί στη διασύνδεση μεταξύ των νέων μεταναστών, των προσφύγων και των πολιτών της ΕΕ μέσω της καλλιτεχνικής κατάρτισης, της κοινωνικής ένταξης και της αύξησης της απασχόλησης των πρώτων στον πολιτιστικό τομέα.

Στόχος είναι η δημιουργία ενδιαφέροντος και η αύξηση της απασχολησιμότητας ταλαντούχων ατόμων/επαγγελματιών στον δημιουργικό τομέα, με μεταναστευτικό ύπροσφυγικό υπόβαθρο. Αποσκοπεί επίσης στο να διασφαλίσει ότι αυτοί οι «νέοι παράγοντες», γνωστοί και ως «αστικά ταλέντα», έχουν ίσες ευκαιρίες απασχόλησης στον πολιτιστικό τομέα, σε σύγκριση με τους γηγενείς ευρωπαίους καλλιτέχνες και επαγγελματίες του δημιουργικού τομέα.

Υλοποίηση του έργου

Το έργο υλοποιήθηκε μέσω σύμπραξης, με επικεφαλής το θέατρο ZID.

Όλοι οι εταίροι του έργου ανήκουν στον καλλιτεχνικό τομέα και εργάζονται με πολύ συνεργατικό τρόπο για την επίτευξη των στόχων του.

Οι εταίροι είναι οι: Atalya Teatro (Ισπανία), University of Torino (Ιταλία), Studio 7 (Γερμανία) και DAH Teater (Σερβία).

Πώς αξιολογήθηκαν και διευθετήθηκαν οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών του έργου;

Οι εταίροι του έργου υλοποίησαν πολλές δραστηριότητες, εμπλουτίζοντας την εμπειρία των συμμετεχόντων. Κάθε χώρα ανέπτυξε ένα πρόγραμμα κατάρτισης που αποτελείται από 3 μέρη: Μια σειρά μαθημάτων στα οποία οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να εξασκήσουν τις επαγγελματικές τους δεξιότητες στον καλλιτεχνικό τομέα. Μια παραγωγική φάση κατά την οποία αναπτύχθηκε μια θεατρική παράσταση, ακολουθούμενη από μια (διε)εθνική περιοδεία και ένα πρόγραμμα καθοδήγησης στις ευκαιρίες δικτύωσης στον δημιουργικό και καλλιτεχνικό τομέα της χώρας υποδοχής. Όλοι οι εταίροι πραγματοποίησαν διεθνή περιοδεία, όπου παρουσίασαν θεατρικές παραστάσεις ενώ συμμετείχαν επίσης στο Φεστιβάλ Explorez που πραγματοποιήθηκε στο Άμστερνταμ τον Μάιο του 2022.

Με ποιους τρόπους ενέπλεξε το έργου τους συμμετέχοντες, ποια εργαλεία και κανάλια χρησιμοποιήθηκαν και γιατί;

Τα κύρια μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για την προσέλκυση των ομάδων στόχου ήταν τα υφιστάμενα δίκτυα οργανισμών-εταίρων και τα ιδιωτικά κανάλια επικοινωνίας που διατηρούν. Το έργο είχε επίσης σελίδα στο Facebook και μια ιστοσελίδα όπου δημοσιεύτηκαν όλες οι ιστορίες επιτυχίας.

Ιστορίες επιτυχίας του έργου. Γιατί το έργο ήταν επιτυχές και αν όχι – ποια ήταν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν;

Το έργο εξακολουθεί να πραγματοποιείται με μεγάλη επιτυχία. Οι θεατρικές παραστάσεις χαιρετίζονται θερμά από όλες τις χώρες των εταίρων. Μερικοί από τους συμμετέχοντες αποκόμισαν πολύ καλές ευκαιρίες κατά τη διάρκεια του έργου – όπως την εύρεση εργασίας, τη συμμετοχή σε ταινίες, το ξεκίνημα μεταπτυχιακών σπουδών στη μουσική ακαδημία και ούτω καθεξής.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης μερικοί συμμετέχοντες απέτυχαν, υπογραμμίζοντας την ανάγκη να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες για τη διατήρηση των κινήτρων ανάμεσα στους συμμετέχοντες και της παροχής καθοδήγησης, ούτως ώστε να ολοκληρωθεί το έργο επιτυχώς.

Οι προσπάθειες για την προσέλκυση της συμμετοχής επαγγελματιών και πολιτιστικών ιδρυμάτων στο έργο απαιτούν πολύ χρόνο. Και ο προγραμματισμός μιας συνάντησης μαζί τους αποτελεί πρόκληση, επειδή όλοι έχουν βεβαρημένα προγράμματα και είναι απασχολημένοι.

Κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ Explorez που φιλοξενήθηκε από το Θέατρο Zid τον Μάιο του 2022, οι συμμετέχοντες στα προγράμματα κατάρτισης στην Ισπανία και την Ολλανδία παρουσίασαν τη θεατρική τους παράσταση. Η Γερμανία και η Σερβία συμμετείχαν επίσης στο φεστιβάλ, παρουσιάζοντας τις δικές τους θεατρικές παραστάσεις με ηθοποιούς που έχουν μεταναστευτικό υπόβαθρο.

Επιπρόσθετες πληροφορίες

Πρόγραμμα κατάρτισης FATE – Μέρος 1, που πραγματοποιήθηκε από τον Φεβρουάριο έως τον Απρίλιο του 2021 στο Άμστερνταμ
<https://www.youtube.com/watch?v=77LobzbHiDA>

Οι παρουσιάσεις του 3^{ου} μέρους του προγράμματος κατάρτισης από το Θέατρο ZID, Solo 's & Pitches, Ιούνιος 2021, Άμστερνταμ
<https://www.youtube.com/watch?v=xlpdjOCQfxw>

Εικόνες από το πρόγραμμα κατάρτισης:

Bridging the world

Έτη υλοποίησης:

2018

Χώρα/-ες υλοποίησης:

Ολλανδία, Πολωνία και Ελλάδα

Ομάδα στόχος και αριθμός συμμετεχόντων

Νεαροί ενήλικες μεταξύ 18 και 30 ετών, χωρίς εμπειρία στον εθελοντισμό αλλά με υψηλά κίνητρα να μάθουν και να εφαρμόσουν στην πράξη τις γνώσεις τους, μετά από ανταλλαγές με άλλους συνομήλικούς τους. Στο έργο συμμετείχαν συνολικά 36 άτομα.

Πλαίσιο του έργου

Όλες οι μη κερδοσκοπικές οργανώσεις που συμμετείχαν σε αυτή την ανταλλαγή αναγνώρισαν την ανάγκη συνάντησης των νέων με τους συνομήλικούς τους στην Ευρώπη.

Αυτή τη στιγμή βλέπουμε μια νέα γενιά νέων ανθρώπων να συμμετέχουν πιο ενεργά στα κοινωνικά δρώμενα, έχοντας μεγάλη δέσμευση να εργαστούν για τις κοινότητές τους. Αυτό ήταν ένα από τα κίνητρα που μας οδήγησε να διοργανώσουμε αυτή την ανταλλαγή μεταξύ των νέων. Ο πυρήνας των ομάδων που συμμετείχαν ήταν επίσης πολιτισμικά ποικίλος. Κάθε ομάδα και χώρα διαχειρίστηκε με το δικό της τρόπο το θέματα του έργου. Η σύμπραξη θεώρησε ότι ήταν σημαντικό για τη συμμετέχοντες νέους να μάθουν ο ένας από τον άλλο.

Μέσω της ανταλλαγής αυτής, 30 νέοι από 3 χώρες (10 άτομα από την Ολλανδία, 10 άτομα από την Ελλάδα και 10 άτομα από την Πολωνία) διεύρυναν τις γνώσεις τους σχετικά με τον εθελοντισμό. Έμαθαν επίσης περισσότερα και συζήτησαν τα τρέχοντα προβλήματα που σχετίζονται με νεανική ανεργία, την κοινωνική ένταξη και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος που διήρκησε 9 συνολικά μέρες, δημιουργήθηκε ένας χώρος συνάντησης για τους νέους, όπου ενέπνευσαν ο ένας τον άλλο, ανέπτυξαν τις δεξιότητές τους, συνδέθηκαν με άτομα από διαφορετικούς πολιτισμούς μέσω του αμοιβαίας κατανόησης για τη διαφορετικότητα. Όλα τα προαναφερθέντα επιτεύχθηκαν μέσω της συμμετοχής σε ποικίλες δραστηριότητες: ανοιχτές συζητήσεις, εργαστήρια, δημιουργικές συνεδρίες και πολιτιστικά προγράμματα και επισκέψεις σε διάφορους οργανισμούς στο Άμστερνταμ που συνεργάζονται με εθελοντές, ένα διαδραστικό πρόγραμμα στο οποίο εφαρμόστηκαν οι δημιουργικές μέθοδοι που ανέπτυξε το θέατρο ZID (Ολλανδία), το Brama (Πολωνία) και το Omma (Ελλάδα), στο πλαίσιο της επίτευξης των στόχων του έργου.

Στόχοι του έργου

- Να εμπνεύσει και να παρακινήσει τους συμμετέχοντες να καταπολεμήσουν τη νεανική ανεργία μέσω του εθελοντισμού και της συμμετοχής στα κοινά.
- Να ευαισθητοποιήσει τους νέους για τα κοινωνικά προβλήματα που επιφέρει η ανεργία και ο κοινωνικός αποκλεισμός.
- Να δημιουργήσει έναν χώρο όπου ο δημιουργικός διάλογος και η εποικοδομητική ανατροφοδότηση μπορούν να οδηγήσουν σε νέες ιδέες και μεθόδους εργασίας.
- Να αποκτήσουν τις απαραίτητες ικανότητες και τα μέσα για να συμμετάσχουν σε έργα που επικεντρώνονται στην εθελοντική εργασία, εντός των κοινοτήτων τους (ομαδική εργασία, δημιουργική σκέψη, αντιμετώπιση προκλήσεων, νοητική χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών, ανάλογα με τις ανάγκες των συμμετεχόντων).
- Να κτίσει ένα δίκτυο συμμετεχόντων για την ανάπτυξη νέων συμπράξεων και ομάδων υποστήριξης. Προσδοκία του έργου ήταν η επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατής συμμετοχής νέων στις ανταλλαγές εθελοντικής εργασίας, ως ένα αποτελεσματικό μέσο για την προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των περιθωριοποιημένων ομάδων.

Υλοποίηση του έργου

To Bridging the world ήταν ένα πρόγραμμα κινητικότητας και ανταλλαγής νέων στο πλαίσιο του Erasmus+, που πραγματοποιήθηκε στο Άμστερνταμ και το οποίο φιλοξενήθηκε από το Θέατρο ZID. Πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ ExploreZ, που διοργανώνει κάθε χρόνο το Θέατρο ZID. Το διεθνές φεστιβάλ ExploreZ είναι ένα διεπιστημονικό φεστιβάλ που συνδέει τις τέχνες με τα κοινωνικά ζητήματα, τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Αυτό είχε μεγάλη σημασία για το πρόγραμμα ανταλλαγών, καθώς δόθηκε η ευκαιρία στους συμμετέχοντες να συναντήσουν περισσότερους νέους από άλλες χώρες, να διευρύνουν το δίκτυό τους, να συμμετάσχουν σε διάφορα προγράμματα και να προβάλουν τους εαυτούς τους στο κοινό.

Οι εταίροι ήταν:

- Θέατρο ZID (συντονιστής έργου, Ολλανδία)
- Θέατρο Brama (Πολωνία)
- Θέατρο Omma (Ελλάδα)

Όλοι οι εταίροι ήταν υπεύθυνοι για την επιλογή και την πρόσληψη των συμμετεχόντων, την προετοιμασία και την καθοδήγησή τους. Επιπλέον, όλοι οι εταίροι διοργάνωσαν εργαστήρια κατά τη διάρκεια της εβδομάδας, συμβάλλοντας έτσι με την εμπειρογνωμοσύνη τους.

Πώς αξιολογήθηκαν και διευθετήθηκαν οι ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών του έργου;

Οι οργανισμοί-εταίροι θεωρούν ότι υπάρχει μια κοινή ανάγκη ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με τον εθελοντισμό, με στόχο την καταπολέμηση των κοινωνικών προβλημάτων, ιδίως της νεανικής ανεργίας και, κατά συνέπεια, της προώθησης της κοινωνικής ένταξης των αποκλεισμένων νέων. Ο εθελοντισμός θεωρείται ένα καινοτόμο και αποτελεσματικό μέσο για την επίτευξη των προαναφερθέντων στόχων, καθώς μπορεί να προσφέρει διάφορες λύσεις στην εξάλειψη των κοινωνικών

προβλημάτων παγκοσμίως. Το έργο των εθελοντών είναι βαρυσήμαντο για την ενίσχυση της συμμετοχής στα κοινά, την αξιοποίηση των ευκαιριών που στερούνται άλλοι, την εξεύρεση νέων προσεγγίσεων και λύσεων για την αλλαγή της κοινωνίας προς το καλύτερο.

Στόχος των εταίρων ήταν η διεύρυνση της ευαισθητοποίησης του κοινού για τον εθελοντισμό μέσω της καλλιέργειας των δεξιοτήτων των νέων, έτσι ώστε να είναι σε θέση να καθιστούν ελκυστική την εθελοντική εργασία και να την εφαρμόζουν εντός των κοινοτήτων τους.

Για να επιτευχθεί αυτό, καταρτίστηκε ένα πρόγραμμα εννέα ημερών με διάφορες δραστηριότητες, οι οποίες εμπλούτισαν τις εμπειρίες των συμμετεχόντων. Οι δραστηριότητες αυτές ποικίλλουν από εργαστήρια σχετικά με την επικοινωνία, κοινωνικά και πολιτικά θέματα, την έννοια του εθελοντισμού και τον τρόπο με τον οποίο η ιδέα του εθελοντισμού διαφέρει από χώρα σε χώρα καθώς και την προετοιμασία παρουσιάσεων για το κοινό, με σκοπό τη βελτίωση των οργανωτικών δεξιοτήτων και των δεξιοτήτων στην εκφώνηση δημόσιων λόγων.

Εκτός αυτού, οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα είχαν ενεργό ρόλο στην οργάνωση του προγράμματος. Για παράδειγμα, έπρεπε να φροντίσουν οι ίδιοι για την προετοιμασία των γευμάτων τους. Για να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία, οι συμμετέχοντες επισκέφθηκαν διάφορες οργανώσεις στο Άμστερνταμ - κυρίως κοινωνικές και πολιτιστικές οργανώσεις των οποίων το έργο εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την εθελοντική δράση.

Με το πέρας του προγράμματος, οι συμμετέχοντες έλαβαν το πιστοποιητικό Youthpass. Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με μια δημιουργική παρουσίαση για το κοινό.

Με ποιους τρόπους ενέπλεξε το έργο τους συμμετέχοντες, ποια εργαλεία και κανάλια χρησιμοποιήθηκαν και γιατί;

Οι πληροφορίες σχετικά με το έργο «Bridging the world» δημοσιεύτηκαν στους ιστότοπους όλων των εταίρων και στους λογαριασμούς τους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με στόχο την ενημέρωση και την πρόσληψη των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα. Επίσης, αποστάλθηκαν ενημερωτικά δελτία μέσω των καταλόγων αλληλογραφίας των εταίρων του έργου.

Πριν από την έναρξη του έργου, κοινοποιήθηκαν πληροφορίες στα τοπικά και περιφερειακά δίκτυα των εταίρων, παραθέτοντας λεπτομέρειες σχετικά με το έργο. Αποστάλθηκαν μηνύματα που ενημέρωναν τους ενδιαφερόμενους για την διαδικασία επιλογής των υποψηφίων στο πρόγραμμα μαζί με το έντυπο αίτησης.

Τα αποτελέσματα του έργου είναι τα ακόλουθα:

- φωτογραφίες του έργου με πληροφορίες για το πρόγραμμα Erasmus+
- ένα βίντεο του έργου μέσω του κοινωνικού δικτύου με το λογότυπο του προγράμματος Erasmus+
- μια έκθεση του έργου με πληροφορίες για το πρόγραμμα του Erasmus+ και το λογότυπό του.

Ιστορίες επιτυχίας του έργου. Γιατί το έργο ήταν επιτυχές και αν όχι – ποια ήταν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν;

Το κύριο ζήτημα που αντιμετώπισε κάθε εταίρος ήταν η εξασφάλιση του επιθυμητού αριθμού συμμετεχόντων. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι δεν ήταν εύκολη ή διαδικασία να βρεθούν υποψήφιοι που θα διέθεταν 9 ολόκληρες μέρες για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα. Οι συμμετέχοντες έπρεπε να ζητήσουν άδεια από το σχολείο τους, την εργασία τους ή τους γονείς τους, για να απουσιάσουν για ένα σχετικά μεγάλο χρονικό διάστημα.

Στο τέλος, όμως, υπήρξε μεγάλο ενδιαφέρον συμμετοχής στο πρόγραμμα και γι' αυτό έπρεπε να γίνει μια επιλογή των αιτούντων υποψηφίων.

'Όταν το έργο πλησίαζε στο τέλος του, πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση.

Παρόλο που το πρόγραμμα ήταν απαιτητικό και δεν απέμεινε σχεδόν καθόλου χρόνος στους συμμετέχοντες να επισκεφτούν την πόλη, η ανατροφοδότηση που λήφθηκε, στο σύνολό της, ήταν πολύ θετική. Οι συμμετέχοντες έμαθαν πολλά και ήταν ιδιαίτερα ενθουσιασμένοι με τα εργαστήρια, τα οποία βρήκαν πολύ δημιουργικά. Έτσι λοιπόν, η ανατροφοδότηση που λάβαμε για το πρόγραμμα από τους συμμετέχοντες ήταν το πιο σημαντικό κριτήριο αξιολόγησης για εμάς, καθιστώντας έτσι το έργο «Bridging the world» μια ιστορία επιτυχίας.

Επιπρόσθετες πληροφορίες

Επίσκεψη στο Food Garden, στο Άμστερνταμ. Πρόκειται για ένα εθελοντικό πρόγραμμα όπου οι κάτοικοι της πόλης καλλιεργούν τρόφιμα για ανθρώπους που ζουν σε συνθήκες φτώχειας. Φωτογραφία: Maria Morales

Η τελική παρουσίαση που πραγματοποιήθηκε για το κοινό και έλαβε χώρα την τελευταία ημέρα του προγράμματος, όπου οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα παρουσίασαν τις καλλιτεχνικές τους δημιουργίες που ανέπτυξαν κατά τη διάρκεια της εβδομάδας. Φωτογραφία: Maria Morales

Το τέλος του εργαστηρίου που πραγματοποιήθηκε από το Θέατρο Ομма, Ελλάδα. Φωτογραφία: Karolina Spaic

---

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο παρόντας οδηγός χρησιμεύει ως εισαγωγή σε θεωρίες και έννοιες της κοινοτικής συμμετοχής, μέσα από την προοπτική της νεολαίας. Σε αυτόν έχουμε μοιραστεί τις αρχές που πρέπει να διέπουν τις εργασίες των οργανώσεων νεολαίας για την προώθηση της νεανικής συμμετοχικότητας καθώς και τα εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για τη διαχείριση των έργων τους. Σχεδιάσαμε αυτόν τον οδηγό για να σας βοηθήσουμε να καταγράψετε τις ιδέες του έργου σας από την αρχή και να δημιουργήσετε ένα σχέδιο δράσης για τη συμμετοχή της νεολαίας στα κοινά σε τέσσερα βήματα:

Βήμα 1: Προσδιορισμός του σκοπού

Βήμα 2: Κατανομή ρόλων

Βήμα 3: Πώς να εντοπίσετε και να επικοινωνήσετε με τα ενδιαφερόμενα μέρη;

Βήμα 4: Αξιολόγηση των δράσεων και περαιτέρω δραστηριότητες

Στα τέσσερα παραπάνω βήματα, συζητήσαμε τον τρόπο καθορισμού του σκοπού, των στόχων, των αντικειμένων και τους βάθους των διαδικασιών της κοινοτικής συμμετοχής καθώς και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων. Εξετάσαμε επίσης τους ρόλους των διαφόρων παραγόντων που εμπλέκονται σε ένα έργο, όπως οι χρήστες και οι δικαιούχοι των δραστηριοτήτων, οι σύμβουλοι του έργου, οι συνεισφέροντες στις διαδικασίες διαχείρισης, οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων και οι υπεύθυνοι υλοποίησης του έργου. Επικεντρωθήκαμε στα ενδιαφερόμενα μέρη και στις δράσεις που απαιτούνται για τη συνεργασία μαζί τους καθώς και την επικοινωνία μαζί τους καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Τέλος, διερευνήσαμε κοινούς τρόπους για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των δράσεων και του αντίκτυπου του έργου καθώς και για την αξιολόγηση περαιτέρω δράσεων και πιθανών βελτιώσεων.

Η ιδέα μας ήταν να δώσουμε λύσεις στα βασικά ζητήματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή των νέων, τα οποία μπορούν να εφαρμοστούν τόσο σε μικρής όσο και σε μεγάλης κλίμακας κοινοτικά έργα. Στόχος μας ήταν να δείξουμε πώς αυτά τα εργαλεία μπορούν να προσαρμοστούν στον τομέα της συνεργασίας με τη νεολαία και να

προσφέρουμε παραδείγματα ορθών πρακτικών που προέρχονται από διαφορετικά πολιτιστικά υπόβαθρα. Αυτά περιλαμβάνουν τόσο μικρότερα έργα, που εκτελούνται σε τοπικό επίπεδο, όσο και μεγαλύτερες διεθνείς συνεργασίες.

Μέσω της παρουσίασης παραδειγμάτων καλών πρακτικών, θέλαμε να αποφύγουμε τις πατερναλιστικές συμπεριφορές, έτσι ώστε να είστε σε θέση να κρίνετε από μόνοι σας τις ενέργειες που θεωρούνται καλές πρακτικές ή όχι, και να βρείτε τα πρότυπα που ταιριάζουν καλύτερα στην κοινότητα των νέων σας. Ως εκ τούτου, δεν έχει σημασία αν έχετε ήδη αρκετή εμπειρία όσον αφορά την κοινοτική συμμετοχή ή όχι, ή αν ψάχνετε για περαιτέρω έμπνευση, πληροφορίες και φρέσκιες ιδέες.

Αυτός ο οδηγός σχεδιάστηκε ως ένα βήμα προς βήμα εγχειρίδιο – ξεκινώντας από τις βασικές έννοιες, προχωρώντας στα θέματα που σχετίζονται με τη σημερινή νεολαία και καταλήγοντας με εργαλεία και έργα. Ωστόσο, η εργασία στον τομέα της νεολαίας δεν ξεκινά ούτε τελειώνει ακολουθώντας συγκεκριμένα πρότυπα – συνεπάγεται καινοτομία, που σημαίνει ότι θα πρέπει να εξωθείτε τον εαυτό σας πέρα από τη ζώνη άνεσής σας, ανταλλάζοντας απόψεις και μαθαίνοντας μαζί με άλλους. Για να έρθετε σε επαφή με τους νέους και να τους βοηθήσετε να γίνουν ενεργά μέλη της κοινωνίας, πρέπει πρώτα να κατανοήσετε τον τρόπο που σκέφτονται, τις ανάγκες και τις συμπεριφορές τους. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να αναλαμβάνετε ταυτόχρονα και τον ρόλο του δασκάλου αλλά και του μαθητή.

Καθώς ο οδηγός αυτός φτάνει στο τέλος του, αισθανόμαστε μάλλον ότι αυτός θα αποτελέσει μόνο την αρχή για μεγαλύτερα μελλοντικά επιτεύγματα. Δεν υπάρχουν εγχειρίδια, ούτε θεωρίες που θα σας διδάξουν πλήρως πώς να συνεργαστείτε με τη νεολαία. Το κλειδί της επιτυχίας είναι η ενεργός ακρόαση, η παρατηρητικότητα και η εξερεύνηση. Επομένως, θεωρούμε ότι πολλά μπορούν να ειπωθούν για το θέμα αυτό και ότι δεν μπορεί να υπάρξει κάτι καταληκτικό σε αυτό. Η συμμετοχικότητα είναι μια συνεχής διαδικασία. Επιτρέψτε στους νέους να έχουν λόγο επί των θεμάτων που τους απασχολούν. Με τη δουλειά, το πάθος και τη δέσμευσή σας, θα τους βοηθήσετε να συμμετέχουν ενεργά στα κοινά και να βρουν το δρόμο τους στον κόσμο. Ελπίζουμε ότι αυτό το εγχειρίδιο θα σας βοηθήσει στην επίτευξη αυτού του στόχου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Appleton Gootman, J. and Eccles J. (eds.) (2002), *Community Programs to Promote Youth Development*. Washington: National Academic press.
- ATSDR- Agency for Toxic Substances and Disease Registry (2011) *Principles of Community engagement*. NIH. Available at:
https://www.atsdr.cdc.gov/communityengagement/pdf/PCE_Report_508_FINAL.pdf
- CIRCLE – Center for Information & Research on Civic Learning and Engagement (n.d.) *Why is Youth Civic Engagement Important?* Available at:
<https://circle.tufts.edu/understanding-youth-civic-engagement/why-it-important>
(Accessed: 11 March 2022).
- Community Planning Toolkit (2014) *Community Engagement*. Available at:
<https://www.communityplanningtoolkit.org/sites/default/files/Engagement.pdf>.
- Department for International Development (n.d.). Available at:
<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-international-development> (Accessed: 7 April 2022).
- Dimock, M. (2019), Defining generations: Where Millennials end and Generation Z begins. Pew Research Center. Available at: <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2019/01/17/where-millennials-end-and-generation-z-begins/> (Accessed: 7 July 2022),
- Dobbs, R. (12 March 2015) *Understanding Project Management: Evaluation*. Available at: https://www.youtube.com/watch?v=bt4LL_rKwFM (Accessed: 14 April 2022).
- Elliott, H. (2000) 'How are policy makers using evidence? Models of research utilisation and local NHS policy making', *Journal of Epidemiology & Community Health*, 54(6), pp. 461–468.

- Enterprisersproject.com (2022) *4 styles of decision-making: A leader's guide*. Available at: <https://enterprisersproject.com/article/2018/7/4-styles-decision-making-leaders-guide> (Accessed: 18 April 2022).
- European Commission (22 May 2018) *Engaging, Connecting and Empowering young people: a new EU Youth Strategy*. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:52018DC0269> (Accessed: 25 March 2022).
- European Commission (n.d.) *YouthWiki: Europe Encyclopedia of National Youth Policies*. Available at: <https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki> (Accessed: 25 March 2022).
- European Commission, Directorate-General for Research and Innovation, (2010) *Communicating research for evidence-based policymaking: a practical guide for researchers in socio-economic sciences and humanities*. Available at: <https://data.europa.eu/doi/10.2777/9276>.
- Eurostat (2020) *Being young in Europe today – demographic trends*. Available at: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Being%20young%20in%20Europe%20today>. (Accessed: 27 June 2022).
- Fernandez, D.J., Fernandez, J.D. (2008) 'Agile Project Management —Agilism versus Traditional Approaches', *Journal of Computer Information Systems*, 49(2), pp.10–17.
- Freeman, R.E., McVea, I. (2001) 'A stakeholder approach to strategic management', in Hitt, M., Freeman, R.E., Harrison, J. (Eds.). *The Blackwell handbook of strategic management*. Oxford: Oxford University Press.
- Gagné, T., Schoon, I., McMunn, A. et al. (2022) 'Mental distress among young adults in Great Britain: long-term trends and early changes during the COVID-19 pandemic'. *Social Psychiatry & Psychiatric Epidemiology*, 57, pp. 1261–1272. Available at: <https://doi.org/10.1007/s00127-021-02194-7>.
- Glasser, B. and Miller, J. (2016) 'The 'Inside' and the 'Outside' Finding Realities in Interviews', in Silverman D. (ed.), Qualitative Research. 4th edn. Los Angeles: Sage, pp. 51–66.

- Hart, R. A. (1992) 'Children's Participation: From tokenism to citizenship', *Innocenti Essay*, no. 4 (UNICEF). Available at: <https://www.unicef-irc.org/publications/100-childrens-participation-from-tokenism-to-citizenship.html>. (Accessed: 27 June 2022).
- Hill, C., & Jones, G. (2001) *Strategic management: An intergrated approach*. 5th edn. Boston: Houghton Mifflin.
- Hughes, D. et al., (2016) *Careers Education: International Literature Review*, Education Endowment Foundation, London. Available at : <https://www.educationandemployers.org/wp-content/uploads/2016/07/Careers-review.pdf>. (Accessed: 27 June 2022).
- IAP2 – International association for Public Participation (2018) *3 Pillars for effective public participation*. Available at : https://cdn.ymaws.com/www.iap2.org/resource/resmgr/communications/11x17_p2_pillars_brochure_20.pdf
- Ibrahim, F., Mustapha, M. S., Mokhtar, A. H. A., Shah, F. D. (2019) 'Youth as Stakeholders and Their Engagement Towards Government Programmes', *Malaysian Journal of Communication*, 35(2), pp. 322-226. Available at: https://www.researchgate.net/publication/334176210_Youth_as_Stakeholders_and_Their_Engagement_Towards_Government_Programmes_GP.
- Ihugba, B.U., Osuji, O.K. (2011) 'Corporate citizenship and stakeholder engagement: Maintaining an equitable power balance', *EGBO Electronic Journal of Business Ethics and Organisational Studies*, 16(2).
- Kasakasa (2021) *Boomers, Gen X, Gen Y, Gen Z, and Gen A explained*, 07/06/2021. Available at: <https://www.kasasa.com/exchange/articles/generations/gen-x-gen-y-gen-z>. (Accessed: 27 June 2022).
- Krosnick, J. A., Presser, S. (15 February 2009) *Handbook of Survey Research. Question and Questionnaire Design*. 2nd edt. San Diego: Elsevier.
- Levine R. (3 November 2015) *5 reasons why evaluation matters to your project*. Available at: <https://www.nichq.org/insight/5-reasons-why-evaluation-matters-your-project> (Accessed: 15 April 2022).

- Leybourne, S. (2009) 'Improvisation and agile project management: a comparative consideration', *International Journal of Managing Projects in Business*, 2(4), pp. 519–535.
- Metropolitan Waste and Resource Recovery Group (2016) *Community and Stakeholder Engagement Guide*. Victoria State Government. Available at: <https://www.mwrrg.vic.gov.au/assets/resource-files/FINAL-COMPRESSED-FOR-WEB-MWRRG-Guide.pdf>.
- MOLGROUP (2017) *Community Engagement Methodology Guide*. Available at: https://molgroup.info/storage/documents/case_studies/communities/mol_group_community_engagement_guide.pdf.
- NCCPE – National Co-ordinating Centre for Public Engagement (2017) *Do engagement*. Available at: <https://www.publicengagement.ac.uk/do-engagement> (Accessed: 6 May 2022).
- NC State University, Institute for Emerging Issues (2015) *Youth Civic Engagement Resource Toolkit. Practical help for getting young people involved*. Available at: <https://www.youthlead.org/sites/default/files/YouthLead/files/resources/Youth%20Civic%20Engagement%20Toolkit.pdf> (Accessed: 11 March 2022).
- OECD (2019) *PISA 2018 Results (Volume II): Where All Students Can Succeed*, PISA, Paris: OECD Publishing. Available at: <https://doi.org/10.1787/b5fd1b8f-en>. (Accessed: 27 June 2022).
- OECD (2020) *'Teenagers' Career Aspirations and the Future of Work*, Paris: OECD Publishing. Available at: <https://www.oecd.org/berlin/publikationen/Dream-Jobs.pdf>. (Accessed: 27 June 2022).
- Osgerby, B. (2020) *Youth Culture and the Media: Global Perspectives*. 2nd edn. London: Routledge. Available at: <https://doi.org/10.4324/9781351065269>.
- Penn State College of Agricultural Sciences (n.d.) *What is Community Engagement?* Available at: <https://aese.psu.edu/research/centers/cecd/engagement-toolbox/engagement/what-is-community-engagement> (Accessed: 11 March 2022).
- Project Management Institute (2017) *A guide to the project management body of knowledge (PMBOK guide)*. 6th edn. Pennsylvania: Project Management Institute.

- Project Manager (n.d.) *GANTT chart*. Available at:
<https://www.projectmanager.com/guides/gantt-chart> (Accessed: 15 April 2022).
- Rabinowitz, P. (n.d) *Developing A Strategic Plan and Organizational Structure. Chapter 8: Developing a Strategic Plan*. Community Toolbox. Available at:
<https://ctb.ku.edu/en/table-of-contents>.
- Representing Europe's youth (2022) *European Youth Forum*. Available at:
<https://www.youthforum.org/> (Accessed: 8 April 2022).
- SALTO-YOUTH (2022) *Preparation: needs assessment*. Available at:
<https://www.salto-youth.net/rc/inclusion/archive-archive-resources/inclusiongroups/inclusionethnicminorities/InclusionEmpowermentNeedsAssessment/>.
- Schroedel, J. (2020) *Trends for youth civic engagement: online, inclusive, and local*. Citizenlab. Available at: <https://www.citizenlab.co/blog/civic-engagement/trends-for-youth-civic-engagement-online-inclusive-and-local-2>.
- Silverman, D. (ed.) (2016) Qualitative Research. 4th edn. Los Angeles: Sage.
- Social Impact Navigator (2022) *Social Impact Navigator – Your online tutorial*. Available at: <https://www.social-impact-navigator.org/> (Accessed: 11 April 2022).
- Susman, G.I. (1983) *Action Research: A Sociotechnical Systems Perspective*. London: Sage Publications, pp.102.
- Tammi, L., Hendriks, A. (2008) *E. M. Power: A practical booklet on how to empower young Ethnic Minority women*. Available at: <https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-1641/EMPowerBooklet.pdf>.
- Tiggemann, M., Hayden, S., Brown,Z. and Veldhuis, J. (2018) 'The effect of Instagram "likes" on women's social comparison and body dissatisfaction', *Body Image*, 26, pp. 90-97. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2018.07.002>.
- Twenge, J.M., & Park, H. (2019) 'The Decline in Adult Activities Among U.S. Adolescents, 1976-2016', *Child development*, 90, 2, pp. 638-654.
- T-EST - Transfer of Employment Support Tools for People with Disabilities (2013) *Stakeholder Analysis Report*. Available at: https://www.t-est.eu/images/t-est/wp4/wp4_n21-01_Stakeholder_Analysis_Report.pdf.

- Washington State Board for Community and Technical Colleges (2019) *Appendix A: Community Engagement Framework*. Available at :
<https://www.sbctc.edu/resources/documents/about/task-forces-work-groups/sem/community-engagement-framework.pdf> (Accessed: 30 March 2022).
- *Youth Goals* (2018). Available at: <https://youth-goals.eu/youthgoals> (Accessed: 25 March 2022).

Άλλες πηγές:

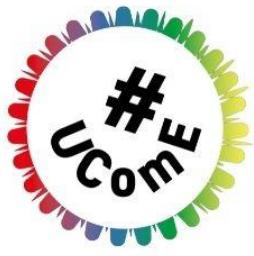
- <https://circle.tufts.edu/latest-research/community-organizing-and-youth-engagement-during-pandemic>. (Accessed: 10 June 2022).
- <https://www.docdroid.net/czsNiDa/flower-of-participation-pdf#page=4>. (Accessed: 27 June 2022).
- [https://educationanddevelopment.files.wordpress.com/2016/09/092016_learning_product_achieving-meaningful-youth-participation.pdf](https://educationanddevelopment.files.wordpress.com/2016/09/092016_learning-product_achieving-meaningful-youth-participation.pdf). (Accessed: 23 June 2022).
- European barometer: <https://europa.eu/eurobarometer/screen/home>. (Accessed: 23 June 2022).
- https://europa.eu/youth/year-of-youth_en. (Accessed: 23 June 2022).
- https://ec.europa.eu/statistical-atlas/viewer/?mids=BKGNT22016,C01M01,CNTOVL&o=1,1,1,0.7&ch=PE_O,C01&center=50.00349,20.02789,3&. (Accessed: 23 June 2022).
- https://europa.eu/youth/strategy/social-inclusion_en. (Accessed: 27 June 2022).
- https://educationanddevelopment.files.wordpress.com/2016/09/092016_learning_product_achieving-meaningful-youth-participation.pdf. (Accessed: 27 June 2022).
- <https://fcyo.org/programs/youth-community-organizing-resource-exchange-youth-core>. (Accessed: 27 June 2022).
- <https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki>. (Accessed: 27 June 2022).
- <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-rights-child>. (Accessed: 27 June 2022).
- <https://www.unfpa.org/publications/international-conference-population-and-development-programme-action>. (Accessed: 27 June 2022).

- <https://www.unicef.nl/files/English%20child%20friendly%20convention.pdf>.
(Accessed: 27 June 2022).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Useful Resources

- [Helping researchers become policy entrepreneurs: How to develop engagement strategies for evidence-based policymaking](#) (Overseas Development Institute)
- [Evidence and evaluation in policy making](#) (Institute for Government)
- [Communicating research for evidence-based policymaking: A practical guide for researchers in socio-economic sciences and humanities](#) (European Commission)
- [Impact Toolkit](#) (Economic and Social Research Council)
- [Europe Goes Local](#) is a European cooperation project to develop and strengthen local youth work.
- [The European Charter on Local Youth Work](#)
- <https://www.salto-youth.net/> trainings, tools and state-of-art strategies for youth

**Μια συστηματοποιημένη και
ψηφιοποιημένη προσέγγιση για την
ανασύσταση της υμετοχής στην κοινότητα
μέσω των δράσεων που αφορούν την
νεολαία (2022-2024)**

iasis

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το έργο συγχρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η δημοσίευση αυτή αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των συντακτών της και η Επιτροπή δε φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Αριθμός έργου: 2021-1-NL02-KA220-YOU-000028784